

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (шести състав)

13 септември 2010 година *

По съединени дела Т-415/05, Т-416/05 и Т-423/05

Република Гърция, за която се явяват г-жа А. SamonI-Rantou и г-н Р. Mylonopoulos, в качеството на представители,

жалбоподател по дело Т-415/05,

Olympiakes Aerogrammes AE, установена в Kallithéa (Гърция), за която се явява адв. V. Christianos, avocat,

жалбоподател по дело Т-416/05,

Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE, установена в Атина (Гърция), за която се явяват адв. P. Anestis, адв. S. Mavroghenis, avocats, г-жа S. Jordan, г-н T. Soames, solicitors, и адв. D. Geradin, avocat,

жалбоподател по дело Т-423/05,

* Език на производството: гръцки.

срещу

Европейска комисия, за която се явяват г-н D. Triantafyllou и г-н T. Scharf, в качеството на представители,

ответник,

подпомагана от

Aeroporia Aigaiou Aeroporiki AE, установена в Атина, за която се явява адв. N. Keramidas, а по дело Т-416/05 и адв. N. Korogiannakis, адв. I. Dryllerakis и адв. E. Dryllerakis, avocats,

встъпила страна по дела Т-416/05 и Т-423/05,

с предмет искане за отмяна на Решение С (2005) 2706 окончателен на Комисията от 14 септември 2005 година относно държавни помощи в полза на Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE (С 11/2004 (ex NN 4/2003) — Olympiaki Aeroporia — Пре-структуриране и приватизация),

ОБЩИЯТ СЪД (шести състав),

състоящ се от: г-н М. Jaeger, председател, г-н А. W. H. Meij (докладчик) и г-н L. Truchot, съдии,

секретар: г-жа К. Rocheś, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 14 юни 2010 г.,

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора

- 1 На 14 септември 2005 г. Комисията приема Решение С (2005) 2706 окончателен относно държавни помощи в полза на Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE (С 11/2004 (ex NN 4/2003) — Olympiaki Aeroporia — Преструктуриране и приватизация), наричано по-нататък „обжалваното решение“.
- 2 За да се улесни приватизацията на притежаваната изцяло от държавата авиокомпания Olympiaki Aeroporia AE (Olympic Airways), която след декември 2003 г. става Olympiaki Aeroporia Ypiresies (Olympic Airways Services), наричана по-нататък „ОА“, с член 27 от гръцкия Закон № 3185/2003 от 9 септември 2003 г. за

изменение на Закон № 2668/1998, за хармонизация с Директива 2002/39/ЕО, за разрешаване на някои въпроси във връзка с организацията, отговаряща за гръцките пощи, и за приемане на някои други разпоредби (ФЕК А' 229/26.9.2003 г., наричан по-нататък „Закон № 3185/2003“), озаглавен „Преобразуване на обединението Olympiaki Aeroporoiа“, по-специално се предвижда, че „дружествата от обединението Olympiaki Aeroporoiа [ще бъдат] преобразувани чрез отделяне на клоновете, подразделенията или службите им, попадащи в рамките на дейността по въздушен транспорт на посочените дружества, и чрез сливане със съществуващо дружество от обединението или вливане в някое от тези дружества“.

- 3 В приложение на член 27 от Закон № 3185/2003 летателните дейности на ОА и на дъщерното ѝ дружество Olympiaki Aeroploia AE (Olympic Aviation) са отделени и обособени „чрез сливане“ в рамките на друго дъщерно дружество на ОА, а именно Makedonikes Aerogrammes AE (Macedonian Airways), което получава наименованието Olympiakes Aerogrammes AE (авиокомпанията Olympic Airlines, наричана по-нататък „NOA“). Видно от доказателствата по делото и от потвърденото от страните по време на съдебното заседание, новата авиокомпания NOA е учредена на 11 декември 2003 г. и започва дейност на 12 декември 2003 г. На посочената дата ОА преустановява всякаква летателна дейност и запазва наземните услуги, както и дейностите по поддръжка и обучение. Целият капитал на новата авиокомпания NOA става директно собственост на Република Гърция.

- 4 Икономическото положение на ОА и публичните финансови помощи, предоставени на това дружество, както и на новата авиокомпания NOA, стават предмет на редица решения на Комисията.

Решение 2003/372/ЕО

- 5 На 11 декември 2002 г. Комисията приема Решение 2003/372/ЕО относно помощта, предоставена от Гърция на ОА (ОВ L132, 2003 г., стр. 1, наричано по-нататък „Решението от 11 декември 2002 г.“), в което обявява за несъвместими

с общия пазар помощите за реструктурирането на ОА, одобрени през 1994 г., 1998 г. и 2000 г., както и някои нови незаконни помощи. Що се отнася до помощите за реструктуриране, решението се основава по-специално на констатацията, че повечето от целите в плана за реструктурирането на ОА от 1998 г., насочени към възстановяването на жизнеспособността на това дружество в средно- и дългосрочен план, не са постигнати и че условията, съпътстващи решенията за одобряване, не са напълно спазени. По силата на член 3 от Решението от 11 декември 2002 г. Република Гърция е поканена да възстанови част от изплатените помощи за реструктуриране в размер на 41 милиона евро, както и новите незаконни помощи, обявени за несъвместими с общия пазар.

- 6 Член 1, първа алинея, буква б) от Решението от 11 декември 2002 г. гласи, че помощта за реструктуриране, предоставена от Република Гърция на ОА под формата на нови гаранции по заеми на стойност 378 милиона щатски долара (USD) относно заеми за закупуването на нови машини и относно заеми за инвестициите, необходими за преместването ѝ на новото летище Spata (Гърция), се счита за несъвместима с общия пазар.
- 7 С Решение от 12 май 2005 г. по дело Комисия/Гърция (С-415/03, Recueil, стр. I-3875, наричано по-нататък „Решението от 12 май 2005 г.“) Съдът установява, че Република Гърция не е изпълнила задълженията си по Решението от 11 декември 2002 г., като в предписания срок не е взела всички необходими мерки за възстановяване в съответствие с член 3 от това решение на обявените за несъвместими помощи с изключение на помощите относно вноските в националната социалноосигурителна организация (ИКА).
- 8 В това решение (точки 32—34) Съдът по-специално взема под внимание обстоятелството, че съгласно предоставената от Комисията информация, срещу която гръцките органи не възразяват, Република Гърция прехвърля най-рентабилната

част от притежаваните от ОА активи, освободени от всякакви задължения, на НОА, която също е собственост на тази държава членка и се ползва със специална защита спрямо кредиторите в отклонение от общите разпоредби и задълженията по търговското право. Съдът по-специално приема, че тази правна конструкция прави невъзможно по силата на националното право възстановяването на предоставените помощи и затруднява ефективното изпълнение на Решението от 11 декември 2002 г., както и събирането на помощите.

- 9 В резултат от жалбата за отмяна, подадена от ОА срещу Решението от 11 декември 2002 г., с Решение от 12 септември 2007 г. по дело *Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Комисия (Т-68/03, Сборник, стр. II-2911)* Първоинстанционният съд [понастоящем „Общият съд“] отменя частично това решение, що се отнася до допускането на продължаващото неплащане, от една страна, на летищни такси, които ОА дължи на международното летище в Атина (АІА), и от друга страна, на дължимия от ОА данък върху добавената стойност за гориво и резервни части. Жалбата се отхвърля по отношение на останалите нови незаконни помощи, както и по отношение на помощите за реструктуриране.

- 10 Тъй като счита, че Република Гърция не е приела мерките, необходими за изпълнението на Решението от 12 май 2005 г., Комисията предявява иск на основание член 228 ЕО за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка. В Решение от 7 юли 2009 г. по дело *Комисия/Гърция (С-369/07, Сборник, стр. II-5703, точки 68, 72, 109, 143 и 145)* Съдът приема, че доколкото е предвидено в националния правен ред като механизъм за погасяване на задължения, едно действие по прихващане може по принцип да представлява подходящо средство за възстановяване на държавна помощ. Той освен това постановява, че без да се засяга прилагането на общностните правила в областта на държавните помощи, трябва да се приеме за установено за нуждите на въпросното производство за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка, че Република Гърция е доказала наличието на изискуемо вземане на ОА, което възлиза на 601 289 003 EUR и произтича от арбитражното решение от 6 декември 2006 г., съгласно което Република Гърция е осъдена да плати определени обезщетения на ОА. Като отбелязва, че тази сума е определено по-голяма от

размера на всички помощи, подлежащи на възстановяване в изпълнение на Решението от 11 декември 2002 г., Съдът счита, че Република Гърция не е доказала надлежно, че по отношение на част от новите незаконни помощи, посочени в това решение, тези помощи са били върнати. В резултат от това Съдът налага кумулативното заплащане на периодична имуществена санкция и на еднократно платима сума.

Обжалваното решение

- 11 С писмо от 3 март 2003 г. гръцките органи уведомяват Комисията за положението, до което е стигнала приватизационната процедура на ОА. През 2003 г. между тези органи и Комисията се провежда размяна на кореспонденция относно реструктурирането на авиокомпанията ОА с оглед на нейната приватизация.

- 12 В отсъствието на официално уведомление за евентуални държавни помощи, на 8 септември 2003 г. Комисията приема решение, с което разпорежда на Република Гърция да ѝ предостави цялата информация, необходима за целите на разследването с оглед на член 87 ЕО на мерките, свързани с реструктурирането и приватизацията на авиокомпанията ОА, които биха могли да разкриват някои от характеристиките на държавна помощ.

- 13 На 25 септември 2003 г. конкурентната авиокомпания Aeroporia Aigaiou Aeroporiki AE (Aegean Airlines, наричана по-нататък „Aeroporia Aigaiou“ или „встъпилата страна“) подава оплакване пред Комисията относно процедурата за приватизация на ОА.

- 14 С писмо от 29 септември 2003 г. гръцките органи уведомяват Комисията относно приемането на Закон № 3185/2003 и отговарят на разпореждането за предоставяне на информация. С писмо от 31 октомври 2003 г. Комисията посочва на гръцките органи, че все още липсват определени данни.
- 15 С писмо от 15 декември 2003 г. Комисията подновява искането си за информация. Република Гърция предоставя тази информация с писма от 18 и 19 декември 2003 г. С писмо от 15 януари 2004 г. Комисията иска допълнителна информация от гръцките органи, които отговарят с две писма, съответно от 15 и 16 януари 2004 г.
- 16 С решение от 16 март 2004 г. Комисията открива официалната процедура по разследване, предвидена в член 88, параграф 2 ЕО, относно свързаните с реструктурирането и приватизацията на обединението Olympic Airways мерки, постановени от Република Гърция по отношение на ОА и NOA след приемането на Решението от 11 декември 2002 г. (ОВ С 192, стр. 2).
- 17 В това решение Комисията по-специално отбелязва, че с отделянето на летателните дейности от обединението Olympic Airways и обособяването им в новото дружество NOA ОА преустановява извършването на авиационни дейности и продължава да предоставя наземни услуги, както и услуги по поддръжка и обучение. Тя посочва, че на този етап гръцките органи не предвиждат ликвидацията на ОА въпреки отрицателното салдо на собствените ѝ средства за втора поредна година. Всъщност според гръцките органи процесът на реструктуриране, започнал през декември 2003 г., трябва да продължи четири-пет години и да позволи погасяването на значителна част от задълженията на ОА, за ликвидирането на която ще бъде образувано производство, когато всички нейни

поделения, както и останалите активи, като например сгради, машини, самолети, с които вече не се извършват полети, и всякакви други съоръжения, бъдат продадени.

- 18 В Решението от 16 март 2004 г. Комисията счита, че определени предимства в полза на ОА изглежда съставляват държавни помощи, несъвместими с общия пазар. Тя подчертава още, че новата авиокомпания NOA е приобретател на прехвърлените активи от сектора на летателните дейности на обединението Olympic Airways, като значителни пасиви са останали в тежест на ОА, както и че нито един кредитор на ОА не би могъл да насочи действията си срещу NOA. Накрая Комисията приема, че в рамките на образуваната по този начин процедура по разследване тя изхожда „от принципа, че всички дружества, които се числят към обединението — включително [NOA], — [не са нищо друго освен] едно и също предприятие“.
- 19 С писмо от 11 юни 2004 г. Република Гърция изпраща на Комисията коментариите си относно Решението от 16 март 2004 г.
- 20 След публикуването на горепосоченото решение в *Официален вестник на Европейския съюз* Αερογρία Αίγαίου представя коментари в срока, определен за тази цел по отношение на третите заинтересувани лица.
- 21 С писмо от 11 октомври 2004 г. в съответствие с член 11, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [88 ЕО] (ОВ L 83, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41) Комисията уведомява Република Гърция за намерението си да приеме решение, с което да ѝ разпореди преустановяването на всякакви мерки за помощ, докато бъде взето решение за тяхната съвместимост с Договора. Република Гърция отговаря с писмо от 26 октомври 2004 г.

- 22 След този отговор гръцките органи редовно информират Комисията с писма или по време на срещи относно развитието на процедурата за приватизация на NOA и OA.
- 23 От 9 до 26 май 2005 г. консултантското дружество Moore Stephens извършва по искане на Комисията проучване в помещенията на OA и на NOA. Докладът му от 19 юли 2005 г. е озаглавен „Проучване на реструктурирането и приватизацията на обединението Olympic Airways/Olympic Airlines“. От доклада става ясно, че проучването има за цел да предостави отговор по-специално на въпросите дали реструктурирането на обединението Olympic Airways и създаването на NOA представляват само правна конструкция с цел прехвърляне на активите и дейностите на ново правно образувание и запазване на задълженията в предходното правно образувание, както и дали OA и NOA са получавали преки или непреки държавни помощи след това реструктуриране.
- 24 На 14 септември 2005 г. Комисията приема обжалваното решение, като установява предоставянето на държавна помощ на NOA под формата на наеми за пренаемането на самолети от страна на това дружество от OA или от Република Гърция, по-ниски от заплащаните от последните в рамките на основните договори за наем (член 1, параграф 1 от обжалваното решение). Освен това Комисията установява в това решение, че в полза на OA са предоставени три категории държавни помощи. Първата е свързана с предварителното заплащане на OA на — както се твърди — завишената равностойност на активите, свързани със сектора на летателните дейности, прехвърлени на NOA по време на отделянето (член 1, параграф 2 от обжалваното решение). Втората категория помощи се изразява в изплащането на OA на сумата от 8,2 милиона евро, както и в прилагането на определени държавни гаранции, посочени в Решението от 11 декември 2002 г., които са били променени (член 1, параграф 3 от обжалваното решение). Накрая, третата категория се отнася до бездействието на гръцките органи по отношение на неизпълнените данъчни и осигурителни парични задължения на OA (член 1, параграф 4 от обжалваното решение).

25 Текстът на обжалваното решение е следният:

„Член 1

1. Приетите от [ОА] и от [Република Гърция] наеми за пренаемане на самолети от [NOA], които са по-ниски от заплащаните по основните договори за наем суми и са довели до загуби за [ОА] от около 37 милиона евро през 2004 г. и до загуби за държавата от около 2,75 милиона евро до май 2005 г., представляват незаконна държавна помощ в полза на [NOA], несъвместима с Договора.

2. [Република Гърция] предоставя незаконна и несъвместима държавна помощ на [ОА], която по размер отговаря на завишената оценка на активите на [NOA] към момента на учредяването ѝ. Комисията определя неокончателно размера на тази помощ на около 91,5 милиона евро.

3. Предоставените между май 2004 г. и март 2005 г. от [Република Гърция] суми на [ОА] в размер общо на около 8 милиона евро и някои от допълнително платените от [Република Гърция] вместо от ОА вноски по банкови заеми и лизинги, доколкото посочените плащания не представляват просто изпълнение на гаранциите по член 1, [първа алинея,] буква б) от Решението [от 11 декември 2002 г.] и на свързаните с тях условия, представляват незаконна държавна помощ в полза на [ОА], несъвместима с Договора.

4. Постоянното бездействие, засвидетелствано от [Република Гърция] на [ОА] по отношение на дължимите към държавата данъци и осигурителни вноски в размер на около 354 милиона евро за периода от декември 2002 г. до декември 2004 г., представлява незаконна държавна помощ в полза на [ОА], несъвместима с Договора.

Член 2

1. [Република Гърция] си възстановява помощите, посочени в член 1, от получателите.

2. Възстановяването на помощите се извършва незабавно и в съответствие с предвидените в националното законодателство процедури, при условие че те позволяват незабавното и ефективно изпълнение на решението. Подлежащите на възстановяване суми включват лихвите, които се дължат от момента на предоставяне на помощите до датата на възстановяването им. Лихвите се изчисляват въз основа на референтния процент, използван за изчисляването на субсидията, еквивалентна на регионална помощ.

Член 3

[Република Гърция] преустановява незабавно предоставянето на всякакви допълнителни помощи на [ОА] и на [NOA].

Член 4

Република Гърция уведомява Комисията в срок от два месеца, считано от съобщаването на настоящото решение, за мерките, приети в приложение на членове 2 и 3.“

- 26 Обжалваното решение е съобщено на Република Гърция на 15 септември 2005 г.
- 27 В Решение от 14 февруари 2008 г. по дело Комисия/Гърция (С-419/06, непубликувано в Сборника) Съдът, сезиран от Комисията на основание член 88, параграф 2 ЕО, установява, че Република Гърция не е изпълнила задълженията си по членове 2—4 от обжалваното решение, тъй като не е взела в определените срокове всички необходими мерки за отмяна на помощите, обявени за незаконни и за несъвместими с общия пазар, както и за възстановяването им от получателите.

Производство и искания на страните

- 28 На 25 ноември 2005 г. жалбоподателите, Република Гърция, NOA и OA подават настоящите жалби в секретариата на Общия съд.
- 29 По дело T-416/05 на 4 февруари 2006 г. жалбоподателят внася в секретариата на Общия съд отделна молба за спиране на изпълнението на член 2 от обжалваното решение по отношение на помощите, посочени в член 1, параграф 1 от това решение. С определение от 26 юни 2006 г. по дело Olympiakes Aerogrammes/Комисия (T-416/05 R, непубликувано в Resueil) председателят на Общия съд отхвърля молбата.
- 30 По дело T-423/05 на 19 юни 2006 г. жалбоподателят внася в секретариата на Общия съд отделна молба за спиране на изпълнението на член 2 от обжалваното решение по отношение на помощите, посочени в член 1, параграфи 2—4 от това решение. С определение от 29 януари 2007 г. по дело Olympiaki Aeroporia

Υπηρεσιες/Комисия (Т-423/05 R, непубликувано в Сборника) председателят на Общия съд отхвърля молбата.

- 31 Предвид промяната на съставите на Общия съд съдията докладчик е включен в шести състав, на който впоследствие са разпределени настоящите дела.
- 32 По дело Т-416/05 с молба, внесена в секретариата на Общия съд на 16 август 2006 г., на основание на член 48, параграф 2, първа и втора алинея от Процедурния правилник на Общия съд жалбоподателят се позовава на недопустимостта на твърденията за нови правни основания, посочени в дубликата от Комисията. Той иска от Общия съд да обяви тези правни основания за недопустими, а при условията на евентуалност — да му предостави допълнителен срок, за да представи отговора си по тях. Комисията представя писмено становище по тази молба.
- 33 По дело Т-416/05 с молба, внесена в секретариата на Общия съд на 12 май 2006 г., Aeroporía Aigaiou изразява желание да встъпи в подкрепа на направените от Комисията искания.
- 34 С молба от 14 юли 2006 г. NOA иска отхвърляне на молбата за встъпване. С отделна молба, внесена на същата дата, тя иска разглеждане при условията на поверителност по отношение на Aeroporía Aigaiou на обжалваното решение в неговата цялост, докато неповерителната му редакция бъде публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз*, и на някои данни, съдържащи се в жалбата, репликата и приложенията към тях.

- 35 С определение от 6 юни 2008 г. председателят на шести състав допуска встъпването на Αεροπορία Αιγαίου в подкрепа на исканията на Комисията. В съответствие с член 116, параграф 2 от Процедурния правилник определението предвижда на встъпилата страна да се изпрати неверителна редакция на материалите по делото и определя срок за представяне на писмено становище при встъпване, без да се засяга възможността за евентуално допълване на становището в резултат от решение относно основателността на молбата за разглеждане при условията на поверителност.
- 36 С молба, внесена в секретариата на Общия съд на 25 юни 2008 г., встъпилата страна оспорва молбата за разглеждане при условията на поверителност, внесена от ΝΟΑ. Въпреки че иска изпращането изцяло на всички материали по делото, тя изтъква намерението си да представи писмено становище при встъпване въз основа на неверителните редакции на материалите, които са ѝ били изпратени. Писменото становище при встъпване е внесено на 22 юли 2008 г.
- 37 По дело T-416/05 с писмо, внесено в секретариата на Общия съд на 8 март 2010 г. в отговор на поставените от Общия съд въпроси относно искането на жалбоподателя за разглеждане при условията на поверителност, жалбоподателят се отказва от това искане поради поставянето му в режим на специална ликвидация и преустановяването на всякаква търговска дейност след приключването на процедурата по приватизация. Встъпилата страна е поканена да представи допълнително становище.
- 38 По дело T-423/05 с молба, внесена в секретариата на Общия съд на 17 май 2006 г., Αεροπορία Αιγαίου изразява желание да встъпи в подкрепа на исканията на Комисията. С молба от 28 юли 2006 г. жалбоподателят иска отхвърляне на това искане за встъпване. С отделна молба, внесена на същата дата, той иска разглеждане при условията на поверителност по отношение на Αεροπορία Αιγαίου.

- 39 С определение от 6 юни 2008 г. председателят на шести състав допуска Аерогориа Аігайоу да встъпи в подкрепа на исканията на Комисията по дело Т-423/05. Определението предвижда своевременно изпращане на доклада за съдебното заседание на встъпилата страна в съответствие с разпоредбите на член 116, параграф 6 от Процедурния правилник с цел тя да представи евентуалното си становище в съдебното заседание.
- 40 По дело Т-423/05 с писмо, внесено в секретариата на Общия съд на 10 май 2010 г. в отговор на поставени от Общия съд въпроси, отнасящи се по-специално до искането на жалбоподателя за разглеждане при условията на поверителност, той прави отказ от това искане поради поставянето му под режим на специална ликвидация след приключване на процедурата по приватизация.
- 41 С определение от 18 май 2010 г. след изслушване на всички страни председателят на шести състав разпорежда съединяването на дела Т-415/05, Т-416/05 и Т-423/05 за целите на устната фаза на производството и на съдебното решение.
- 42 Тъй като съдия Чипев е възпрепятстван да участва в заседанието, в приложение на член 32, параграф 3 от Процедурния правилник председателят на Общия съд реши да участва в заседанието по настоящите дела, за да попълни състава.
- 43 По дело Т-415/05 жалбоподателят моли Общия съд:

— да отмени изцяло или отчасти обжалваното решение,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

44 По дело T-416/05 жалбоподателят моли Общия съд:

- да отмени член 1, параграфи 1 и 4 и член 2 от обжалваното решение, доколкото те се отнасят до него,

- да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

45 По дело T-423/05 жалбоподателят моли Общия съд:

- да отмени изцяло или отчасти обжалваното решение, доколкото същото се отнася до помощи, за които се твърди, че са му били предоставени,

- да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

46 Комисията, подкрепяна от Aerorgia Aigaiou по дела T-416/05 и T-423/05, моли Общия съд:

- да отхвърли жалбите,

- да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

- 47 По доклад на съдията докладчик Общият съд (шести състав) реши да открие устната фаза на производството без предварителни мерки по събирането на доказателства. В рамките на процесуално-организационните действия страните са поканени да отговорят на писмени въпроси на Общия съд и да представят някои документи. Те изпълняват посочените искания.
- 48 Устните състезания и отговорите на страните на поставените от Общия съд въпроси са изслушани в съдебното заседание, проведено на 14 юни 2010 г.
- 49 По дело Т-415/05 Република Гърция, която е поискала делото да се възложи на голям състав, в съдебното заседание потвърждава оттеглянето на това искане.

От правна страна

А — По отпадането на правния интерес на жалбоподателите

1. Доводи на страните

- 50 В писменото си становище в отговор на искане от Общия съд Комисията оспорва наличието на все още съществуващ правен интерес у жалбоподателите NOA и OA по дела Т-416/05 и Т-423/05 поради ликвидацията след приключването на процедурата по приватизация.

- 51 Комисията поддържа също, че по дело Т-415/05 Република Гърция вече няма правен интерес след възстановяването на помощите, посочени в обжалваното решение.
- 52 В това отношение Комисията изтъква, че интересите на Република Гърция, която е единствен акционер и която, ако не е единственият, то поне е основният кредитор на NOA и OA, са напълно удовлетворени от възстановяването на спорните помощи. Поради това с отмяната на обжалваното решение не би се постигнало нищо повече. По-специално нямало никакво основание да се приеме, че след като тези дружества изплатят привилегированите вземания на Република Гърция, евентуалните вземания на други кредитори все още биха могли да се изпълнят.
- 53 В съдебното заседание Република Гърция, а също и NOA и OA както в писмените отговори на поставените от Общия съд въпроси, така и в съдебното заседание оспорват тези доводи на Комисията. В съдебното заседание те подчертават по-специално, че вземанията на служителите и ипотечните кредити следва да бъдат удовлетворени преди тези на държавата.
- 54 Накрая, по дела Т-416/05 и Т-423/05 в отговора на поставен от Общия съд писмен въпрос по дело Т-416/05 и в съдебното заседание по двете споменати дела встъпилата страна поддържа, че продължава да има правен интерес от встъпване в подкрепа на исканията на Комисията след ликвидацията на дружествата жалбоподатели.

- 55 В отговор на поставен от Общия съд писмен въпрос и в съдебното заседание NOA оспорва, също както OA в съдебното заседание, наличието на подобен интерес от поддържане на встъпването у Aegororia Aigaiou.

2. Съображения на Общия съд

- 56 Условието за допустимост попадат сред абсолютните процесуални предпоставки, които Съдът на Европейския съюз може във всеки момент да разгледа служебно (вж. Определение на Общия съд от 10 март 2005 г. по дело Gruppo ormeggiatori del porto di Venezia и др./Комисия, Т-228/00, Т-229/00, Т-242/00, Т-243/00, Т-245/00—Т-248/00, Т-250/00, Т-252/00, Т-256/00—Т-259/00, Т-265/00, Т-267/00, Т-268/00, Т-271/00, Т-274/00—Т-276/00, Т-281/00, Т-287/00 и Т-296/00, Resueil, стр. II-787, точка 22 и цитираната съдебна практика). Предвид доводите на страните в случая следва да се провери дали жалбоподателите могат да поддържат жалбите си след ликвидацията на NOA и OA и посоченото възстановяване на разглежданите помощи.
- 57 На първо място, що се отнася до твърдяната недопустимост на подадената от Република Гърция жалба (дело Т-415/05), следва да се подчертае, че съгласно установената съдебна практика член 230 ЕО прави ясно разграничение между правото на жалба за отмяна на общностните институции и на държавите членки, от една страна, и това на физическите и юридическите лица, от друга, като втората алинея на този член по-специално предоставя на всяка държава членка правото да оспорва чрез жалба за отмяна законосъобразността на решенията на Комисията, без упражняването на това право да се обуславя от доказването на правен интерес. Следователно държавата членка не следва да доказва, че акт на Комисията, който тя обжалва, има правно действие спрямо нея, за да може жалбата ѝ да бъде допустима. Все пак, за да може акт на Комисията да бъде предмет на жалба за отмяна, той следва да е предназначен да произвежда правно действие (Определение на Съда от 27 ноември 2001 г. по дело Португалия/Комисия, С-208/99, Resueil, стр. I-9183, точки 22—24; вж. също в този смисъл Решение на

Общия съд от 21 май 2010 г. по дело Франция и др./Комисия, T-425/04, T-444/04, T-450/04 и T-456/04, Сборник, стр. II-2099, точки 118—120).

- 58 В случая в обжалваното решение Комисията квалифицира спорните мерки, които са в полза на NOA и OA, като държавни помощи и ги обявява за несъвместими с общия пазар.
- 59 От това следва, че посоченото решение произвежда правно действие и при това положение представлява обжалваем акт.
- 60 Изводът от това е, че Република Гърция, която по-специално оспорва квалификацията на спорните мерки като държавни помощи, поради самото си качество на държава членка е допустимо да подаде жалба за отмяна на обжалваното решение и при това положение може, единствено поради посоченото си качество, да поддържа тази жалба.
- 61 На второ място, що се отнася до твърдяната липса на правен интерес у NOA (дело T-416/05) и у OA (дело T-423/05), следва да се припомни, че съгласно съдебната практика правният интерес на жалбоподателя трябва да продължи да е налице до произнасянето на съдебния акт. Всъщност основанийето за постановяване на решение по същество по жалбата е отпаднало, когато поради събитие, настъпило в хода на производството, жалбоподателят загуби личен интерес от отмяната на обжалвания акт, в резултат на което отмяната на този акт вече не може сама по себе си да породи правни последици в полза на жалбоподателя (Решение на Общия съд от 9 юли 2008 г. по дело Alitalia/Комисия, T-301/01,

Сборник, стр. II-1753, точка 37 и Решение на Общия съд от 19 март 2010 г. по дело Gollnisch/Парламент, Т-42/06, Сборник, стр. II-1135, точка 61).

62 В случая е достатъчно да се констатира, че дружествата жалбоподатели — които в отговора си на писмените въпроси, поставени от Общия съд, уточняват, че са възстановили напълно твърдените помощи в съответствие с обжалваното решение — основателно твърдят, че запазват своя личен и все още съществуващ интерес да поддържат жалбите си, тъй като — ако обжалваното решение бъде отменено — Република Гърция ще се окаже задължена да им върне възстановените суми, които ще бъдат записани в актива на ликвидационното салдо на всяко от тях.

63 Оттук следва, че настоящите жалби са допустими.

64 Освен това, що се отнася до въпроса дали по дела Т-416/05 и Т-423/05 Aeroporia Aigaiou продължава да има пряк и все още съществуващ интерес от разрешаването на споровете по смисъла на член 40, втора алинея от Статута на Съда, достатъчно е да се напомни, че в Определение по дело Olympiakes Aerogrammes/Комисия, посочено по-горе (точка 28), и в Определение по дело Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Комисия, посочено по-горе (точка 23), като се допуска встъпването на Aeroporia Aigaiou в подкрепа на исканията на Комисията, се признава наличието на подобен пряк и все още съществуващ интерес, поради това че встъпилата страна, от една страна, се е оказала в конкурентно положение с получателите на посочените в обжалваното решение помощи ОА и НОА и от друга страна, е участвала активно в официалната процедура по разследване, довела до приемането на благоприятното за нея обжалвано решение. Докато интересът на НОА и ОА да поискат отмяна на обжалваното решение обаче продължава да се признава, дори след ликвидацията им, Aeroporia Aigaiou запазва своя корелативен интерес да встъпи в подкрепа на Комисията, за да защити законосъобразността на това решение, било и само с цел да отправи искания за обезщетение, евентуално последвани от искове или жалби, основаващи се на

незаконсъобразното предоставяне по време на споменатия по-горе конкурентен период на помощи, които са я увредили.

- 65 Ето защо следва да се приеме, че Aeroporía Aígaíou запазва интереса си от разрешаването на настоящите спорове в качеството си на встъпила страна.

Б — По съществуването на спора

- 66 Жалбоподателите оспорват констатациите на Комисията, първо, относно наличието на икономическа приемственост между ОА и NOA за целите на възстановяването на помощите (дела T-415/05 и T-416/05), второ, относно предоставянето на държавни помощи на NOA (дела T-415/05 и T-416/05) и трето, оставянето на държавни помощи на ОА (дела T-415/05, T-416/05 и T-423/05). Освен това те сочат, четвърто, нарушаването на правото на съответната държава членка да бъде изслушана (дела T-415/05 и T-423/05), пето, нарушаването на принципа на пропорционалност (дела T-415/05 и T-416/05) и шесто, нарушаването на принципа *ne bis in idem* (дела T-415/05 и T-423/05).
- 67 Преди тези различни твърдения за нарушения да бъдат последователно разглеждани, следва в самото начало да се отбележи, че по дело T-416/05 жалбоподателят NOA се позовава на недопустимостта на твърдени нови правни основания на Комисията (вж. точка 34 по-горе). Допустимостта им ще бъде преценена при разглеждането на правните основания, за които те се отнасят (вж. точки 116, 117, 129—131, 208 и 409 по-долу).

1. По отчитането на икономическата приемственост между ОА и NOA за целите на възстановяването на помощите (дела T-415/05 и T-416/05)

а) Доводи на страните

- 68 Във връзка с установяването на получателите на разглежданите помощи за целите на възстановяването им Република Гърция и NOA оспорват констатацията на Комисията за наличието на икономическа приемственост между ОА и NOA, доколкото в светлината на член 1, параграф 4 във връзка с член 2 от обжалваното решение тя би могла да се тълкува като пораждаща задължение NOA да възстанови помощи, предоставени на ОА след приемането на Решението от 11 декември 2002 г. и преди отделянето.
- 69 На първо място, жалбоподателите считат, че в отсъствието на ясно и точно разпореждане за възстановяване в този смисъл, в съответствие с член 88 ЕО и член 14 от Регламент № 659/1999, от диспозитива на обжалваното решение не произтича никакво задължение за NOA за възстановяване на такива помощи.
- 70 Република Гърция изтъква, че липсата на прецизност от страна на Комисията както в обжалваното решение, така и в писмените ѝ изявления, които съдържали противоречия, пораждала въпроси относно основанията и значението на включената в обжалваното решение (съображения 178—183) и спомената по-горе констатация относно правопримството на NOA спрямо ОА за целите на възстановяването на помощите, като в същото време Комисията приемала в писмената си защита, че тази констатация се отнася изключително за Решението от 11 декември 2002 г. и не поражда никакви правни последици по отношение

на обжалваното решение и че по този въпрос тя изтъквала липсата на правен интерес на Република Гърция.

- 71 При това положение било абсолютно необходимо в съответствие с принципа на правна сигурност да се изясни дали обжалваното решение предвижда възможността NOA да бъде задължена да възстанови по-специално някои от помощите, посочени в член 1, параграф 4 от обжалваното решение, като при това положение въпросът за правоприемството на NOA спрямо OA за целите на възстановяването на помощите бъде своевременно подложен на проверка от Общия съд в рамките на настоящото производство.
- 72 На второ място, Република Гърция и NOA поддържат, че твърдението на Комисията в обжалваното решение (съображение 183), съгласно което поне за целите на възстановяването на помощите преди отделянето на сектора на летателните дейности NOA трябва да се счита за правоприемник на OA, е опорочено поради явна грешка в преценката и липса на мотиви.
- 73 Жалбоподателите приемат, че съгласно съдебната практика Комисията може да бъде задължена да изисква възстановяването да не се ограничава до първоначалния получател на помощта, а да се разпрости и спрямо предприятието, които евентуално продължава дейността на първоначалното предприятие благодарение на прехвърлените му производствени средства, когато между двете предприятия е налице икономическа приемственост (Решение на Съда от 8 май 2003 г. по дело Италия и SIM 2 Multimedia/Комисия, С-328/99 и С-399/00, Recueil, стр. I-4035, точка 77). От тази съдебна практика обаче следвало, първо, че възстановяването на помощта от трето лице е само възможност, и второ, че трябва да е налице елемент на икономическа приемственост.

- 74 По-специално възможността дружество в затруднено икономическо положение да вземе оздравителни мерки не би могла поначало да се изключи поради изискванията, свързани с възстановяването на несъвместими с общия пазар помощи (Решение по дело Италия и SIM 2 Multimedia/Комисия, посочено по-горе, точка 76). Обратно на твърденията на Комисията, намерението да се заобиколи задължението за възстановяване се взема предвид при разглеждането на икономическата логика на операцията за прехвърляне и преобразуване (Решение по дело Италия и SIM 2 Multimedia/Комисия, посочено по-горе, точка 17 и Решение на Общия съд от 19 октомври 2005 г. по CDA Datenträger Albrechts/Комисия, T-324/00, Recueil, стр. II-4309, точки 102—104).
- 75 В това отношение жалбоподателите напомнят, че прехвърлянето от дружеството — получател на помощта, на част от неговите активи на трето юридическо лице, за да му се осигури възможност за развитие извън правната и икономическа несигурност, която застрашава по-нататъшното осъществяване на тази част от неговата дейност, само по себе си не доказва наличието на воля за заобикаляне на последиците на възстановяването (Решение по дело CDA Datenträger Albrechts/Комисия, посочено по-горе, точка 98).
- 76 Следователно в съответствие с посочената по-горе съдебна практика в случая решаващият критерий се оказвало обстоятелството, че преобразуването е наложено от икономическата логика за по-ефикасно възстановяване, а не цели да се заобиколят последиците на разпоредането за възстановяване.
- 77 Отделянето на летателните дейности в рамките на по-обширната програма за реструктуриране и приватизация на обединението Olympic Airways имало за цел този сектор да се продаде с възможно най-голяма печалба. По-специално стойността на новата авиокомпания NOA значително надвишавала простия сбор на прехвърлените активи. Тя се увеличавала поради наличието по-специално на надежден и гъвкав авиационен флот, на много добре обучен персонал,

на ноу-хау и на опит на националния пазар, на търговско наименование и надеждност, на мрежа от сътрудници, на договори за сътрудничество и на времеви слотове.

- 78 Поради това жалбоподателите считат, че в съответствие с критерия за частния инвеститор предвиденото със Закон № 3185/2003 преобразуване е наложено от икономическата логика на приватизацията на обединението Olympic Airways с оглед на по-ефикасното възстановяване на помощите и не е било извършено с цел да се заобиколят последиците на разпореждането за възстановяване. Всъщност след безплодни опити за приватизацията на ОА Република Гърция избрала да отдели различните дейности на обединението, за да ги приватизира поотделно с максимална печалба. В това отношение NOA оспорва по-специално твърдението на Комисията в обжалваното решение (съображение 178), че намерението на Република Гърция при преобразуването на това обединение е било да се позволи да продължат летателните дейности.
- 79 Република Гърция и NOA твърдят, че в случая, както и по делото, по което е постановено Решение по дело CDA Datenträger Albrechts/Комисия, посочено по-горе, от имуществото на дружеството, лишено от част от активите си, в случая ОА, не е било отделено нищо, тъй като се прехвърля и равностойна част от неговите пасиви. Комисията впрочем приела, че на NOA са прехвърлени задължения в размер на 145 милиона евро (съображение 117 от обжалваното решение).
- 80 Освен това, обратно на твърденията на Комисията в обжалваното решение (съображение 179), прехвърлянето на активи от ОА на NOA не лишавало ОА от приходите ѝ. Всъщност ОА продължавала да действа в сектора на наземните услуги, поддръжката и ремонтите, ресторантьорството, информационното обслужване и доставката на горива. ОА имала значителни приходи от NOA при договорни условия, определени на търговска основа.

- 81 При тези условия твърдението на Комисията, съгласно което създаването на NOA представлява изкуствена реорганизация в рамките на едно и също обединение, било погрешно. Всъщност по силата на Закон № 3185/2003 Република Гърция притежавала акциите на NOA единствено с цел нейната приватизация. Освен това, тъй като NOA не се ползвала с никакво предимство в качеството си на дружество — приобретател на част от активите на ОА, и тъй като ОА продължавала да съществува, между двете дружества нямало икономическа приемственост, обосноваваща възстановяването на получената от ОА помощ от страна на NOA (Решение на Съда от 29 април 2004 г. по дело Германия/Комисия, С-277/00, Recueil, стр. I-3925, точка 81).
- 82 За разлика от твърденията на Комисията, в писмото си от 2 юни 2005 г. Република Гърция не признавала, че NOA е правопреемник на ОА. Тя единствено приемала, че ако възстановяването не може да се осъществи изцяло от ОА след изчерпването на постъпленията от ликвидацията на това дружество, задължението за възстановяване можело да се изпълни от дружества, които се явяват нейни правопреемници, ако условията, залегнали в общностната съдебна практика във връзка с правопреемството по задължението за възстановяване на държавни помощи, са изпълнени. Това обаче не било така в случая. Поради непосредствено предстоящото приключване на процедурата за приватизация на NOA гръцките органи изрично се позовали в споменатото по-горе писмо на условието относно продажбата при разумна пазарна цена.
- 83 Като изтъквала в писмената си защита (точка 76), че само по себе си преобразуването не е предмет на обжалваното решение и поради това не е необходимо да се анализира подробно, за да се прецени дали NOA е правопреемник на ОА, Комисията признавала, че не отчита основополагащия критерий относно икономическата логика на това преобразуване.
- 84 Изводът от това бил, че мотивите, на които се основавала констатацията в обжалваното решение, че NOA е правопреемник на ОА за целите на възстановяването на помощта, били недостатъчни, доколкото Комисията пропуснала да

разгледа икономическата логика на процедурата по учредяване на NOA като елемент от реструктурирането и приватизацията на ОА с цел да създаде възможност за възстановяване на възможно най-голяма по размер част от незаконосъобразно изплатените помощи.

85 Накрая, Република Гърция и NOA оспорват тълкуването на Решението от 12 май 2005 г., което Комисията е възприела. Те отбелязват, че Съдът се е произнесъл само относно правните и финансови последици от Закон № 3185/2003 за изпълнението на Решението от 11 декември 2002 г. Съдът не се бил произнесъл нито относно намеренията, продиктували избора за отделяне на летателните дейности, нито относно съвместимостта на това преобразуване с разпоредбите на член 87 ЕО, нито пък по въпроса дали NOA може да се счита за правоприменик на ОА за целите на възстановяването на посочените в Решението от 11 декември 2002 г. помощи. В рамките на това производство за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка Съдът впрочем не можел и да разглежда въпроса дали NOA е правоприменик на ОА за целите на възстановяването на помощите, тъй като при предявяването на този иск на 2 октомври 2003 г. NOA все още не била създадена.

86 В Решението от 12 май 2005 г. Съдът единствено установил, че прехвърлянето на активи от ОА на NOA водело до невъзможност по силата на националното право за възстановяване на предоставените на ОА помощи. Същевременно той стигнал до този извод, като приел, че „всички активи“ на ОА са прехвърлени „освободени от всякакви задължения“ (точка 33 от съдебното решение). Това обаче не било така, тъй като Комисията впоследствие признала, че ОА запазила значителни активи и прехвърлила значителни по размера си задължения на NOA. При това положение Комисията изкривявала разсъжденията на Съда в Решението от 12 май 2005 г. и го изопачавала, като твърдяла, че Съдът е установил прехвърлянето на NOA на най-рентабилните активи.

87 Поради всички тези съображения изводите на Комисията относно установяването на твърдяна икономическа приемственост между ОА и NOA били погрешни и лишени от мотиви.

88 На първо място, Комисията изложила своето тълкуване на обжалваното решение. В писмените защиты по дело Т-415/05 и по дело Т-416/05 тя най-напред твърдяла, че за разлика от Решението от 12 май 2005 г. обжалваното решение не засяга въпроса за възстановяването на отпуснатите на ОА помощи от страна на NOA. Оттук Комисията стигнала до извода, че Република Гърция и NOA не доказват все още съществуващ правен интерес да се противопоставят на мотивите на това решение относно квалификацията на NOA като правоприемник на ОА.

89 В дубликите обаче Комисията защитила позицията, че от член 2 на обжалваното решение, тълкуван във връзка с мотивите на същото решение, се виждало ясно, че спорните помощи, предоставени на ОА поне преди отделянето, трябва да се възстановяват не само от това дружество, а и от NOA. При това положение тя признавала интереса на Република Гърция и на NOA да оспорват задължението за възстановяване от страна на NOA на предоставените на ОА помощи.

90 Комисията обяснява тази промяна в позицията поради обстоятелството, че била информирана за точната дата на учредяване на NOA едва при споменаването в репликата по дело Т-416/05 на датата 13 декември 2003 г. като дата на учредяване и на начало на дейността на това дружество.

- 91 Доказването на точно тази дата „поставяло началото на прилагането на резервата“, формулирана неколкократно от Комисията, относно установяването на действителния получател на помощите отпреди отделянето.
- 92 От своя страна, изплатените на ОА спорни помощи след отделянето могли и трябвало да се възстановяват и от NOA, ако при изпълнението на обжалваното решение се установяло, че ползването им е прехвърлено на NOA. В това отношение Комисията изтъква, че ОА прехвърля на NOA предимството, произтичащо от помощите, които ѝ предоставя Република Гърция, като пренаема самолети на новата авиокомпания при наем, по-нисък от заплащания от самата ОА на основните наемодатели.
- 93 Комисията уточнява, че разпределянето на задължението за връщане между ОА и NOA ще трябва да се определи при изпълнението на обжалваното решение.
- 94 На второ място, по дело T-415/05 и по дело T-416/05 Комисията оспорва доводите на жалбоподателите, с които те целят да докажат, че NOA не е правоприменик на ОА за целите на възстановяването на спорните помощи. Тя твърди, че възстановяването на помощите от упражняващото икономическа дейност образувание, което се е възползвало от тях, има за цел да възстанови условията на нормална конкуренция.
- 95 Встъпила в подкрепа на исканията на Комисията по дело T-416/05, Aeroperia Aigaioy отбелязва, че въпросът за наличието на икономическа приемственост между ОА и NOA е разрешен с Решението от 12 май 2005 г.

б) Съображения на Общия съд

- ⁹⁶ В самото начало следва да се отбележи, че в отговор на поставен в съдебното заседание от Общия съд въпрос Комисията не потвърждава твърдението на ОА, изложено в нейния отговор на поставен от Общия съд писмен въпрос и повторен в съдебното заседание, според което в съответствие с член 2 от обжалваното решение споменатото дружество изцяло е възстановило, заедно с лихвите, сумата на изплатените му спорни помощи. Всъщност Комисията изразява резерви относно пълното възстановяване на тези помощи, като същевременно посочва, че предвид ликвидацията на ОА и NOA няма да изисква от Република Гърция да възстанови от NOA предоставените на ОА спорни помощи.
- ⁹⁷ От своя страна, Република Гърция и NOA заявяват в съдебното заседание, че поддържат твърденията си за нарушение относно квалификацията на NOA като правоприменик на ОА за целите на възстановяването на изплатените на ОА помощи.
- ⁹⁸ При тези обстоятелства, след като, на първо място, се определят мерките в полза на ОА, които могат да породят за NOA задължение за възстановяване, следва, на второ място, да се очертае правното значение на обжалваното решение относно констатацията във връзка с правопримството на NOA спрямо ОА за целите на възстановяване на помощта, преди, на трето място, да се прецени основателността на отнасянето на задължението за възстановяване и към NOA.

По определянето на мерките в полза на ОА, които могат да породят за НОА задължение за възстановяване

- ⁹⁹ В самото начало, както отбелязва Съдът в Решението от 12 май 2005 г. (точка 32), следва да се разграничи разглеждането на самите мерки за реструктуриране с оглед на условията за прилагане на член 87 ЕО от напълно самостоятелния въпрос дали НОА може да се счита за правоприменик на ОА във връзка с летателните дейности за целите на възстановяването на помощите, които са били предоставени на ОА преди отделянето. В рамките на иска за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка се разглежда единствено преценката на правните и финансови последици от тези мерки за реструктуриране относно изпълнението на Решението от 11 декември 2002 г.
- ¹⁰⁰ От разпореждането за предоставяне на информация, както и от Решението от 16 март 2004 г. за откриване на процедурата, предвидена в член 88, параграф 2 ЕО е видно, че разследванията на Комисията в случая обхващат всички мерки, свързани с реструктурирането и приватизацията на обединението Olympic Airways, които са в състояние да включват елементи на държавна помощ (вж. точки 12 и 16—18 по-горе).
- ¹⁰¹ Същевременно в обжалваното решение мерките за реструктуриране не се разглеждат сами по себе си въз основа на квалификацията им с оглед на условията за прилагане на член 87, параграф 1 ЕО. Тяхното естество, и по-специално връзката между ОА и НОА, се преценява единствено от Комисията, от една страна, за да се разкрие наличието на икономическа приемственост между ОА и НОА за целите на възстановяването на спорните помощи, и от друга страна, за да се квалифицират разглежданите мерки в техния контекст (вж. по-специално точки 164—178 по-долу).

- 102 Що се отнася по-специално до възстановяването на помощите, единствено Комисията е компетентна в обжалваното решение да разгледа въпроса дали NOA е правоприменик на ОА за целите на възстановяването на новите помощи на ОА, посочени в това решение. Всъщност определянето на действителните получатели на помощите, посочени в Решението от 11 декември 2002 г., за целите на изпълнението на разпоредбата за възстановяване, съдържащо се в това решение, се урежда с Решението от 12 май 2005 г. (вж. точки 7, 8 и 99 по-горе).
- 103 Освен това следва да се отбележи, че въпросът дали NOA е правоприменик на ОА за целите на възстановяването на помощите в случая може да се повдигне единствено по отношение на помощите, предоставени на ОА преди отделянето на летателните дейности и създаването на NOA.
- 104 Всъщност при наличие на икономическа приемственост между тези две дружества NOA може да се счита за действителен получател на помощите, благоприятствали сектора на летателните дейности, предоставени на предишната авиокомпания ОА, преди тези дейности да бъдат поети от NOA.
- 105 За сметка на това, обратно на твърденията на Комисията в дубликите (вж. точка 92 по-горе), предоставените на ОА спорни помощи след отделянето не биха могли да се възстановяват от NOA единствено поради това, че това дружество би могло да се възползва непряко от тях. Всъщност, дори да се допусне, както твърди Комисията, че предоставените на ОА държавни помощи след отделянето са дали възможност на това дружество на свой ред да осигури предимства на новото дружество NOA, които то не би получило при нормални пазарни условия — нещо, което не е установено, това обстоятелство не би позволило само по себе си да се приеме, че NOA е действителният получател на предоставените на ОА помощи.

- 106 Всъщност при липсата на икономическо единство след отделянето между двете дружества ОА и NOA, за които Комисията в обжалваното решение не оспорва, че са юридически и финансово самостоятелни, при всички положения Комисията е трябвало ясно да установи твърдяното предимство, предоставено на NOA от страна на ОА, и да го прецени отделно с оглед на условията за прилагане на член 87, параграф 1 ЕО (вж. в този смисъл Решение на Съда от 10 януари 2006 г. по дело Cassa di Risparmio di Firenze и др., C-222/04, Recueil, стр. I-289, точки 112—114 и Решение на Общия съд от 25 юни 1998 г. по дело British Airways и др./Комисия, T-371/94 и T-394/94, Recueil, стр. II-2405, точки 313 и 314). Впрочем Комисията следва този подход в обжалваното решение по отношение на помощта, предоставена на NOA под формата на невисок наем за пренаемането на самолети (вж. точки 154—253 по-долу).
- 107 Оттук следва, че в случая, както твърдят жалбоподателите, въпросът дали NOA е правоприемник на ОА за целите на възстановяването на спорните помощи се повдига само във връзка с твърдяната помощ, предоставена на ОА под формата на бездействие относно неплащането от това дружество на данъците и осигурителните вноски, посочена в член 1, параграф 4 от обжалваното решение, доколкото тази помощ предхожда отделянето. Всъщност всички останали помощи в полза на ОА, които са посочени в член 1, параграфи 2 и 3 от това решение, са предоставени след отделянето.
- 108 В това отношение следва още тук да се отбележи, че правните основания, на които се позовават жалбоподателите по дело T-415/05 и по дело T-423/05 с оглед отмяната на член 1, параграф 4 от обжалваното решение, трябва да се отхвърлят, както ще бъде установено по-долу от Общия съд (вж. точки 378—394 по-долу).
- 109 При тези условия следва да се определи правното въздействие на обжалваното решение във връзка с констатацията относно наличието на икономическа приемственост между ОА и NOA за целите на възстановяването на помощта, посочена в член 1, параграф 4 от това решение, доколкото тази помощ е предоставена преди 11 декември 2003 г.

По правното значение на обжалваното решение по отношение установяването дали NOA е правопреемник на OA за целите на възстановяване на спорната помощ

- 110 В самото начало следва да се отбележи, че след като обжалваното решение е прието на 14 декември 2005 г., при приемането му Комисията е разполагала с всички необходими елементи, за да установи в самото решение кои са получателите, от които трябва да се възстановят съответните помощи. В това отношение разглежданите по настоящото дело обстоятелства се различават от разглежданите от Комисията в Решението от 11 декември 2002 г., предхождащо реструктурирането на обединението Olympic Airways и създаването на NOA през декември 2003 г.
- 111 Същевременно в диспозитива на обжалваното решение Комисията не посочва изрично, че NOA е действителният получател на част от предоставената на OA помощ, визирана в член 1, параграф 4 от това решение.
- 112 Всъщност Комисията единствено предвижда в член 2 от обжалваното решение, че Република Гърция ще възстанови помощта, посочена в член 1 от него, от „получателите“ ѝ. От своя страна, член 1, параграф 4 от обжалваното решение изрично визира незаконосъобразната помощ, предоставена на OA под формата на бездействие от страна на Република Гърция по отношение на задълженията за данъци и осигурителни вноски на това дружество към държавата, и не споменава NOA като действителен получател на част от тази помощ.
- 113 В Решение от 14 февруари 2008 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, като констатира, че Република Гърция не е изпълнила задълженията си по обжалваното решение, Съдът не счита за необходимо да разгледа по-специално дали в това решение NOA е посочена като правопреемник на OA за целите на възстановяване на посочената в член 1, параграф 4 спорна помощ. Всъщност във връзка с тази помощ Съдът единствено проверява дали обжалваното решение

съдържа насоки, позволяващи на съответните национални органи сами да определят без прекомерни затруднения сумите за възстановяване (точки 42—44 от съдебното решение).

- 114 При тези обстоятелства Общият съд трябва, както изтъкват жалбоподателите, да тълкува съдържанието на обжалваното решение във връзка с евентуалното задължение на NOA за възстановяване на помощта, посочена в член 1, параграф 4 от него.
- 115 Следва предварително да се отбележи, че в дубликите по дела T-415/05 и T-416/05 Комисията обосновава заемането на противоречиви позиции във връзка с тълкуването на обжалваното решение с обстоятелството, че не е била сигурна коя е точната дата на учредяване на NOA (вж. точка 90 по-горе).
- 116 По дело T-416/05 NOA посочва, че доводите, свързани с твърдението на Комисията, че не е била сигурна коя е точната дата на учредяване на NOA, са нови и следователно са недопустими (вж. точка 34 по-горе).
- 117 В това отношение е достатъчно да се отбележи, че тези доводи на Комисията при всички положения са ирелевантни. Всъщност независимо какви са последователните тълкувания, предложени в случая от институцията ответник, Общият съд следва да даде окончателно тълкуване на обжалваното решение. Изводът от това е, че заетите от Комисията противоречиви позиции във връзка с тълкуването на обжалваното решение и позоваването на несигурността относно точната дата на учредяване на NOA с цел да се разясни развитието в нейната позицията са ирелевантни и не биха могли да засегнат правото на защита на жалбоподателите (Решение на Общия от 7 октомври 1999 г. по дело Irish Sugar/

Комисия, Т-228/97, Recueil, стр. II-2969, точка 30). Освен това следва да се отбележи, че Решението от 16 март 2004 г. за откриване на официална процедура по разследване (точка 110) и обжалваното решение (точка 6) изрично посочват, че NOA е учредена на 12 декември 2003 г. Жалбоподателите потвърждават в съдебното заседание, че NOA започва дейността си на посочената дата. При тези обстоятелства, дори Комисията да не е била уведомена по време на административното производство за точната дата на учредяване на NOA — 11 декември 2003 г., това обстоятелство не би могло да повлияе на съдържанието на обжалваното решение, а оттам и на неговото тълкуване, що се отнася до евентуалното определяне на NOA като правопреемник на OA за целите на възстановяване на спорната помощ.

- 118 За целите на тълкуването на член 2 от обжалваното решение следва да се напомни, че съгласно съдебната практика разпоредителната част на решение в областта на държавните помощи е неотделим от мотивите към него, така че ако е необходимо, тя трябва да се тълкува, като се вземат предвид мотивите, довели до приемането му (вж. Решение на Съда от 15 май 1997 г. по дело TWD/Комисия, С-355/95 P, Recueil, стр. I-2549, точка 21 и Решението от 12 май 2005 г., точка 41, както и цитираната съдебна практика).
- 119 Ето защо в случая следва да се провери дали в светлината на мотивите на обжалваното решение член 2 от него може да се тълкува в смисъл, че сред „получателите на помощта, посочена в член 1“, се има предвид NOA като действителен получател на предоставената на OA спорна помощ, посочена в член 1, параграф 4 от това решение.
- 120 При разглеждането на естеството на реструктурирането на обединението Olympic Airways (съображения 178—183 от обжалваното решение), което разглеждане се извършва в рамките на „преценка[та] на помощта“ (точка 6 от обжалваното решение), Комисията анализира по-подробно особеностите на

преструктурирането, които вече са отчетени от Съда в Решението от 12 май 2005 г. Комисията се позовава на това решение, за да формулира следния извод в съображение 183 от обжалваното решение:

„Следователно се вижда ясно, че макар преструктурирането на ОА през 2003 г. — в резултат от което възниква NOA — да води до учредяването на отделно правно образувание, то все пак се извършва, за да се избегне възстановяването на помощите по силата на Решението [от 11 декември] 2002 г., както и че NOA е правоприменик на ОА, поне за целите на възстановяването на държавните помощи отпреди отделянето.“ [неофициален превод]

¹²¹ В този смисъл, за да докаже, че NOA е правоприменик на ОА за целите на възстановяването на спорната помощ, изплатена на ОА, Комисията се ограничава да развие елементите, на които се основава Съдът в Решението от 12 май 2005 г., за да направи извод за наличието на икономическа приемственост между ОА и NOA за целите на възстановяване на помощите, посочени в Решението от 11 декември 2002 г. Въз основа на тези елементи Комисията прави изричното заключение в съображение 183 от обжалваното решение за наличието на задължение за възстановяване от NOA, по-специално на спорната помощ в полза на ОА отпреди отделянето.

¹²² Освен това в рамките на преценката си относно съвместимостта на предоставените на NOA помощи в обжалваното решение Комисията напомня (съображения 216 и 217), че доколкото NOA е правоприменик на ОА за целите на възстановяване на помощите, новата помощ, предоставена на NOA, не може да се обяви за съвместима с общия пазар, докато помощите отпреди отделянето не бъдат възстановени.

- 123 Видно от този преглед на обжалваното решение — макар за съжаление Комисията да не индивидуализира конкретно в диспозитива му получателите, от които посочената в член 1, параграф 4 помощ отпреди отделянето трябва да се възстанови — мотивите му позволяват с лекота да се установи, че NOA е правоприемник на OA за целите на възстановяването на тази помощ.
- 124 При тези обстоятелства от член 2 от обжалваното решение във връзка с посочените по-горе мотиви от същото, и по-специално в светлината на Решението от 12 май 2005 г., се вижда ясно, че Комисията налага на Република Гърция задължението да възстанови предоставената на OA преди отделянето помощ не само от това дружество, а евентуално и от NOA.
- 125 Поради това член 2 от обжалваното решение, който предвижда възстановяването на посочената в член 1 от него помощ, трябва да се тълкува в смисъл, че съдържа разпореждане за възстановяване от OA или от NOA на помощта отпреди отделянето, като разпределянето на задължението за връщане между тези две дружества трябва да се определи при изпълнението на това решение.
- 126 Действително, що се отнася до разпределянето на задължението за връщане между получателите на помощ следва да се напомни, че в решение, което установява несъвместимостта на помощ и налага нейното събиране, Комисията не е задължена да уточнява в каква степен всяко предприятие получател се е възползвало от сумата на разглежданата помощ. Съответната държава членка следва да определи сумата за възстановяване от всяко предприятие в рамките на възстановяването на помощта. В случай на непредвидени затруднения тази държава може да изложи проблемите си за преценка от Комисията, като тя и държавата трябва да си сътрудничат добросъвестно в съответствие със задължението за лоялно сътрудничество, залегнало по-специално в член 10 ЕО, с оглед преодоляването на тези затруднения (вж. в този смисъл Решение на Общия

съд от 11 май 2005 г. по дело Saxonía Edelmetalle и ZEMAG/Комисия, T-111/01 и T-133/01, Recueil, стр. II-1579, точка 124).

¹²⁷ Това разрешение се потвърждава от Решението от 12 май 2005 г., в което маркар Съдът да поставя акцент върху чисто икономическия критерий за възстановяване на ненарушената конкуренция в съответния сектор, той имплицитно приема възможността задължението за възстановяване на NOA да бъде само субсидиарно. Всъщност в това решение Съдът се ограничава да констатира неизпълнението на задължения от държава членка, като оставя на компетентните национални органи и Комисията да определят в рамките на задължението си за взаимно лоялно сътрудничество разпределянето на задължението за възстановяване между OA и NOA във връзка с помощите, посочени в Решението от 11 декември 2002 г.

¹²⁸ В случая предвид тълкуването на обжалваното решение, очертано в точки 123—125 по-горе, следва да се разгледат мотивите и основателността на констатацията за икономическа приемственост между OA и NOA за целите на възстановяването на посочената в член 1, параграф 4 от обжалваното решение помощ отпреди отделянето.

По преценката на мотивите и основателността на констатацията в обжалваното решение, че NOA е правопреемник на OA за целите на възстановяването на спорната помощ

¹²⁹ Преди да се разгледа основателността на правните основания, изведени от недостатъчни мотиви и от явна грешка в преценката, изтъкнати от жалбоподателите по дела T-415/05 и T-416/05, следва да се отхвърли твърдението на NOA за

недопустимост на новите правни основания на Комисията, отнасящи се, от една страна, до твърдяната воля на Република Гърция да заобиколи задължението за възстановяване и от друга страна, до твърдяната незаконосъобразност на съществуването на NOA (вж. точка 34 по-горе).

¹³⁰ Действително от дубликата се вижда ясно, че Комисията изобщо не посочва ново правно основание във връзка с твърдяна воля от страна на Република Гърция да заобиколи задължението за възстановяване чрез реструктурирането на обединението Olympic Airways и създаването на NOA. Напротив, тя развива довода, който вече е изтъкнат в обжалваното решение и в писмената защита, че твърдяната от жалбоподателя липса на намерение у Република Гърция да заобиколи това задължение е ирелевантна, след като споменатото реструктуриране пречатства възстановяването на помощите.

¹³¹ Доводът на Комисията, че Решението от 12 май 2005 г. засяга само съществуване на NOA, като я обявявало за незаконосъобразна, се вписва в пренията между страните относно правното значение на това съдебно решение по отношение на установяването на действителния получател на спорната помощ.

¹³² По същество и в самото начало, доколкото в рамките на разглеждането от страна на Комисията на съществуващата връзка между OA и NOA тя се основава поспециално на елементите, взети предвид от Съда в Решението от 12 май 2005 г., за да констатира, че „NOA е правопримник на OA поне за целите на възстановяването на държавните помощи отпреди отделянето“ [неофициален превод] (съображение 183 от обжалваното решение), следва да се уточни правното значение на това съдебно решение в настоящия случай.

- 133 Обратно на твърденията на Комисията пред Общия съд, на това съдебно решение може да се признае сила на пресъдено нещо единствено по отношение на възстановяването на помощите, посочени в Решението от 11 декември 2002 г., доколкото установеното изпълнение на задължения от държава членка е свързано именно с изпълнението на това решение.
- 134 По-специално относно констатацията за наличие на икономическа приемственост между ОА и NOA за целите на възстановяването на спорната помощ отпреди отделянето, следва да се отбележи, макар и релевантните обстоятелства, които могат да се вземат под внимание, да са по същество едни и същи, независимо дали става дума за възстановяването на помощите, наложено с Решението от 11 декември 2002 г., или за възстановяването на помощите в полза на ОА отпреди отделянето, наложено с обжалваното решение, че все пак не всички елементи са строго идентични. Разликата се корени в обстоятелството, че прехвърлянето на активите в сектора на летателните дейности от ОА на NOA при условия, които правят невъзможно възстановяването на предоставената на ОА помощ от NOA, е извършено след приемането на Решението от 11 декември 2002 г., но преди откриването на официалната процедура по разследване, довела до приемането на обжалваното решение на 14 септември 2005 г.
- 135 Моментът на прехвърляне на активите на новото дружество обаче е сред критериите, които могат да се вземат под внимание в различна степен в зависимост от случая. Действително от съдебната практика се вижда, че за да се направи преценка дали задължението за възстановяване на изплатената на дадено дружество в затруднено положение помощ може да се разпростре върху ново дружество, на което посоченото предходно дружество е прехвърлило определени активи, когато прехвърлянето позволява да се констатира икономическа приемственост между двете дружества, под внимание могат да се вземат следните елементи: предметът на прехвърлянето (активи и пасиви, запазване на работната сила, групи активи), цената на прехвърлянето, идентичността на акционерите или на собствениците на предприятието приобретател и на предприятието прехвърлител, моментът на извършване на прехвърлянето (след началото на проучването, откриването на процедурата или окончателното решение) или пък икономическата логика на сделката (Решение по дело Италия и SIM 2 Multimedia/Комисия, посочено по-горе, точки 78, 80 и 85).

- 136 При това положение в случая следва да се провери дали предвид фактическия контекст на настоящия спор Комисията е могла, без да превишава границите на правото си на преценка, да транспонира в обжалваното решение разсъжденията на Съда от Решението от 12 май 2005 г. и да направи въз основа на тях извод за наличието на икономическа приемственост между ОА и NOA за целите на възстановяването на спорната помощ.
- 137 Във връзка по-специално с критерия относно момента на прехвърлянето на активите, чието съдържание и значение ще бъдат уточнени по-нататък (вж. точка 146 по-долу), е достатъчно на настоящия етап да се напомни, че по делото, по което е постановено Решението от 12 май 2005 г., прехвърлянето на активи от дружеството ОА, което се намира в затруднено положение, на новото дружество NOA, за да се направи невъзможно възстановяването на посочените в Решението от 11 декември 2002 г. помощи от предходното дружество, е извършено след приемането на това решение (вж. точка 134 по-горе). По делата, по които са постановени Решение по дело Италия и SIM 2 Multimedia/Комисия, посочено по-горе (точка 77) и Решение по дело Германия/Комисия, посочено по-горе (точка 71), на които имплицитно се основава анализът, развит в Решението от 12 май 2005 г. (вж. точки 143 и 144 по-долу), твърденията от Комисията сделки за „заобикаляне“ са извършени или по време на официалната процедура за проучване, или в момент, в който компетентните национални органи са били уведомени за намерението на Комисията да открие процедура по проучване.
- 138 В случая следва да се отбележи, че разпореждането за предоставяне на информация относно всички мерки, свързани с реструктурирането и приватизацията на ОА, които биха могли да са от помощ, е отправено до Република Гърция още на 8 септември 2003 г. При това положение е възможно Република Гърция и ОА да не са знаели при създаването на NOA, че мерките в полза на ОА отпреди отделянето биха могли да са предмет на проучване от Комисията и че се явяват продължение на някои предходни помощи, посочени в Решението от 11 декември 2002 г., предоставени на ОА под формата на бездействие от Република Гърция по отношение на неплащането на данъци и осигурителни вноски.

- 139 При тези условия предвид сходството във фактическия контекст приетият от Съда анализ в Решението от 12 май 2005 г., съгласно който, за да се установи ненарушено конкурентно положение в съответния икономически сектор, задължението за възстановяване на изплатените на ОА помощи може да се разпростре и по отношение на NOA, на която са прехвърлени най-рентабилните производствени дейности на ОА, е приложим поради същите съображения и прямо помощите отпреди разглежданото в настоящия случай отделяне.
- 140 В това отношение предложеното от жалбоподателите тълкуване на Решението от 12 май 2005 г., които твърдят, че Съдът не счита NOA за правоприменик на ОА за целите на възстановяването на помощта, не би могло да се приеме.
- 141 Всъщност в Решението от 12 май 2005 г. (точки 33 и 34) Съдът приема довода на Комисията, съгласно който сделката по прехвърлянето на дружеството NOA на активите от сектора на летателните дейности на авиокомпанията ОА, освободени от всякакви задължения, като посочената сделка се извършва по начин, който да направи невъзможно по силата на националното право възстановяването на задълженията на предходната авиокомпания ОА от новото дружество NOA, е „поставила препятствие пред ефективното изпълнение на Решението [от 11 декември 2002 г.] и пред събирането на помощите, с които [Република Гърция] е подкрепила търговската дейност на тази авиокомпания“, и „[п]оради това целта на посоченото Решение, което [се стреми] да възстанови положението на ненарушена конкуренция в сектора на гражданската авиация, [е била] сериозно застрашена“.
- 142 Като подчертава необходимостта от възстановяване на конкурентното положение в сектора на гражданската авиация, Съдът по този начин имплицитно посочва NOA като действителен получател на предоставените на ОА помощи, визирани в Решението от 11 декември 2002 г., доколкото тези помощи за предходната авиокомпания ОА ползват сектора на летателните дейности, прехвърлен на NOA.

143 В действителност с оглед на заключението на генералния адвокат г-н Geelhoed (Rescueil, стр. I-3878, точки 28—36) Решението от 12 май 2005 г. трябва да се разбира като констатация на наличието на икономическа приемственост между ОА и NOA по отношение на сектора на летателните дейности за целите на възстановяването на помощите, наложено с Решението от 11 декември 2002 г. Изводът от това е, че срещу новата авиокомпания NOA по принцип може, в качеството ѝ на предприятие, което действително се е ползвало от тези помощи, да се проведе национално производство за събирането на помощите, посочени в гореспомнатото решение, за да се възстанови ненарушената конкуренция в съответния икономически сектор.

144 В подкрепа на своя анализ генералният адвокат г-н Geelhoed се основава по-специално на Решение по дело Италия и SIM 2 Multimedia/Комисия, посочено по-горе, в което Съдът приема, че да се позволи на предприятие в затруднено положение да създаде в хода на официалната процедура по проучване относно получените от него помощи дъщерно дружество, на което впоследствие да прехвърли най-рентабилните си стопански дейности, би означавало да се приеме възможността всяко дружество да извади тези активи от имуществото на предприятието майка, при възстановяването на помощите, а това би създавало опасност събирането на помощта изцяло или отчасти да бъде лишено от действие. За да се избегне загубата на полезното действие на решението и за да не продължава нарушаването на конкуренцията, може да се наложи Комисията да изисква възстановяването да не се ограничава до първоначалното предприятие, а да се разпростре и върху предприятието, което осигурява трайното му съществуване с помощта на средствата за производство, които са му били прехвърлени, когато определени елементи на прехвърлянето позволяват да се установи наличието на икономическа приемственост между двете образувания (точка 33 от Заключението).

145 В случая доводите на Република Гърция и на NOA, които по същество са насочени към оспорване на прехвърлянето на основните активи на ОА — свързани със сектора на летателните дейности — към NOA, освободени от по-голямата част от пасивите и при условия, които правят невъзможно възстановяването на помощите от това дружество, всъщност са опит за поставяне под съмнение на

анализа, на който се основава Съдът в Решение от 12 май 2005 г. Въсъщност, обратно на твърденията на жалбоподателите, основните релевантни фактически и правни елементи, които вече са взети под внимание в това съдебно решение, в случая не са по-различни. По-специално, макар да е вярно, че в това решение Съдът отбелязва, че активите от сектора на летателните дейности са били прехвърлени на NOA, „освободени от всякакви задължения“, това съображение — основано на информацията, която му е предоставена от страните — се обяснява с факта, че в рамките на иска за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка, с който е сезиран, Съдът не следва да разглежда подробно всички условия, свързани с реструктурирането на обединението Olympic Airways, по-специално що се отнася до прехвърлянето на съвсем ограничена част от задълженията на NOA, като всички дългосрочни задължения и 90% от краткосрочните задължения остават в тежест на OA. В този контекст посоченото в случая от жалбоподателите обстоятелство, че OA запазва наземните услуги, дейностите по поддръжка и обучение и 10% от краткосрочните си задължения, т.е. задълженията с падеж до един месец, прехвърлени на NOA, както е видно от доклада на Moore Stephens, не може да промени извода, произтичащ от Решението от 12 май 2005 г.

- ¹⁴⁶ Освен това следва да се подчертае, че обратно на твърденията на жалбоподателите, критериите на съдебната практика за установяване на действителния получател на дадена помощ са обективни по характер. Въсъщност от съдебната практика произтича, че за целите на възстановяването на помощта наличието на икономическа приемственост може да се установи въз основа на различни обективни елементи, като например липсата на насрещно плащане за прехвърлените активи при цена, която да е в съответствие с пазарните условия, или обективното обстоятелство, че прехвърлянето има за последица заобикалянето на задължението за възстановяване на спорната помощ (вж. в този смисъл Решение по дело Германия/Комисия, посочено по-горе, точка 86, Решението от 12 май 2005 г., точки 32—34 и Решение по дело Италия и SIM 2 Multimedia/Комисия, посочено по-горе, точка 78). В това отношение, обратно на твърденията на жалбоподателите, от посоченото по-горе Решение по дело CDA Datenträger Albrechts/Комисия не произтича, че е необходимо наличието на елемент на умисъл, за да се установи, че задължението за възстановяване се заобикаля посредством прехвърлянето на активи. Също така следва да се отбележи, че критерият относно момента на прехвърляне на активите (вж. точки 135—138 по-горе) също е обективен по характер и не предполага наличието на воля за заобикаляне. Той трябва да се разбира в смисъл, че моментът на прехвърлянето може евентуално да представлява указание за наличието на ефект на заобикаляне.

- 147 В този контекст доводите на жалбоподателите, че реструктурирането на обединението Olympic Airways и прехвърлянето на летателните дейности към NOA са наложени от икономическата логика за по-ефикасно възстановяване на предоставената на ОА помощ благодарение на приватизацията на NOA, не биха могли да се приемат.
- 148 В това отношение следва да се отбележи, че икономическата цел на възстановяването на помощта е да се възвърне конкурентното положение в съответния икономически сектор, а не да се даде възможност на публичния орган да събере своите вземания (вж. в този смисъл Решение по дело Германия/Комисия, посочено по-горе, точка 76). При това положение икономическата логика на сделката по прехвърляне на активи трябва да се разглежда предвид възстановяването на конкурентното положение в съответния сектор.
- 149 Оттук следва, че посоченият от жалбоподателите субективен елемент, изразяващ се в обстоятелството, че реструктурирането на обединението Olympic Airways и създаването на NOA е с оглед да се даде възможност за приватизация на NOA при най-добри условия и с максимална печалба с цел да се осигури възстановяването на помощите, по-специално чрез постъпленията от приватизацията, при всички положения е ирелевантен.
- 150 Накрая, следва да се отбележи, че настоящият спор се вписва в рамките на особени обстоятелства, характеризиращи се с това, че реструктурирането на ОА и създаването на NOA представляват само временни сделки, целящи да улеснят приватизацията. Прехвърлянето на сектора на летателните дейности на обединението Olympic Airways към NOA се осъществява със закон в отклонение от общия режим и целият капитал на това ново дружество незабавно става собственост на Република Гърция. При тези условия в отсъствието на насрещно плащане от страна на новия приобретател до приключването на приватизацията на авиокомпанията няма основание да се проверява дали може да се счита,

че размерът на предоставените на ОА помощи преди отделянето се включва в покупната цена в съответствие с пазарните условия (вж. в този смисъл Решение на Съда от 20 септември 2001 г. по дело Banks, С-390/98, Recueil, стр. I-6117, точка 77 и Решение на Съда от 13 ноември 2008 г. по дело Комисия/Франция, С-214/07, Сборник, стр. I-8357, точки 57 и 58).

- 151 Поради всички тези съображения констатацията на Комисията за икономическа приемственост между ОА и NOA за целите на възстановяването на спорната помощ, предоставена на ОА преди отделянето, не може да се счита за опорочена от явна грешка в преценката.
- 152 Освен това обжалваното решение е мотивирано в достатъчна степен. Всъщност Комисията излага ясно при разглеждането на връзката между ОА и NOA в съображения 178—183 от това решение основанията, поради които счита, че особено в светлината на Решението от 12 май 2005 г. е налице икономическа приемственост между ОА и NOA за целите на възстановяването на спорните помощи отпреди отделянето. В това отношение следва да се напомни, че обратното на твърденията на жалбоподателите, преценката на икономическата логика относно създаването на NOA, извършена в случая от Комисията с цел да определи действителните получатели на помощта отпреди отделянето, трябва да се разграничи от разглеждането на съвместимостта с общия пазар на самото реструктуриране (вж. точка 99 по-горе). Липсата на подобно разглеждане от Комисията при това положение не разкрива липса на достатъчно мотиви в обжалваното решение.
- 153 Оттук следва, че правните основания, изведени от явна грешка в преценката и от липса на мотиви, трябва да се отхвърлят като неоснователни.

2. По предоставената на NOA помощ (член 1, параграф 1 от обжалваното решение) (дела Т-415/05 и Т-416/05)

154 Република Гърция и NOA искат отмяната на обжалваното решение, доколкото в член 1, параграф 1 от него Комисията установява, че на NOA е предоставена незаконосъобразна помощ под формата на наеми за пренаемането на самолети в размер, по-нисък от плащаните от страна на ОА и на Република Гърция в рамките на основните договори за наем. В това отношение жалбоподателите се позовават на две правни основания, изведени съответно от нарушение на член 87, параграф 1 ЕО и от недостатъчни или липсващи мотиви относно разглеждането на условията за прилагане на член 87, параграф 1 ЕО, свързани, от една страна, с предоставянето на предимство от гледна точка на критерия за частния инвеститор и от друга страна, с възможността спорното поведение на ОА да се вмени на Република Гърция.

155 В самото начало жалбоподателите оспорват, че Комисията взема под внимание наличието на твърдяна икономическа приемственост между ОА и NOA за целите на квалифицирането на спорните мерки.

а) По вземането под внимание на икономическата приемственост между ОА и NOA за целите на квалифицирането на спорните мерки

Доводи на страните

156 В самото начало Република Гърция и NOA твърдят, че в обжалваното решение Комисията е разгледала отделно мерките в полза на ОА и на NOA. Позовавайки

се в писмените защиты на твърдението за наличие на икономическа приемственост между ОА и NOA — която според Комисията предполагала, че постановените по отношение на NOA мерки не могат да се преценяват самостоятелно за целите на квалифицирането им като държавни помощи, — Комисията се опитала да замени с нови недостатъчните и погрешни мотиви на обжалваното решение. Поради това тези нови мотиви били недопустими.

- 157 Освен това противоречията между обжалваното решение и доводите на Комисията пред Общия съд не позволявали да се разберат мотивите на това решение. В този смисъл противоречията накърнявали правото на защита на жалбоподателите, принудени да отхвърлят двусмислени и противоречиви насоки.
- 158 При всички положения новите доводи на Комисията не се подкрепяли от никакво доказателство, което да позволява да се установи наличието на икономическа приемственост между ОА и NOA.
- 159 В този контекст Република Гърция и NOA считат, че спорните мерки трябва да се разгледат поотделно в зависимост от съответните им адресати, а не въз основа на твърдяна икономическа приемственост между ОА и NOA.
- 160 Комисията, подкрепяна по дело T-416/05 от Aeroperia Aigaiou, която се присъединява към нейните доводи, уточнява, че в обжалваното решение е изследвала всяка от разглежданите мерки самостоятелно, като същевременно ги разполага в общия контекст на реструктурирането на ОА, в който те се вписват.

- 161 Тя изтъква, че наличието на икономическа приемственост между ОА и NOA е констатирана от Съда в Решението от 12 май 2005 г. Отделянето на сектора на летателните дейности го освободило от високите наеми, които го претоварвали финансово. В този смисъл летателните дейности на NOA били субсидирани от ОА, чийто дефицит в крайна сметка се попълвал от Република Гърция благодарение на бездействието ѝ по отношение на задълженията на ОА към държавата и на захранването на специалната сметка. Ето защо разглежданите мерки трябвало да се преценяват в този икономически контекст.
- 162 По-специално трайните финансови затруднения, както на ОА, така и на NOA въпреки формалното преобразуване на обединението и близостта във времето на Решението от 11 декември 2002 г. позволявали да се приеме, че спорните мерки осигуряват запазване на дейността на ползващите се от тях лица и преследват същата цел като предходните помощи.
- 163 Встъпилата страна подчертава, че съответствието на спорните мерки с критерия за частния инвеститор трябва да се преценява с оглед на периода на възвръщаемост на инвестицията. Поради това било абсолютно необходимо да се вземе под внимание цялата хронология при предоставянето на държавните помощи на обединението Olympic Airways.

Съображения на Общия съд

- 164 В самото начало следва да се напомни, че в обжалваното решение Комисията, от една страна, установява наличието на икономическа приемственост между ОА и NOA за целите на възстановяването на помощите отпреди отделянето (вж. точки 68—153 по-горе) и от друга страна, квалифицира като държавни помощи определени мерки в полза на NOA и на ОА, съпътстващи процеса на

преобразуване със Закон № 3185/2003 на обединението Olympic Airways с оглед на неговата приватизация.

- 165 Видно от гореизложеното, тези два въпроса са съвсем отделни (вж. по-специално точки 99—101 по-горе). При това положение исканията, свързани с въпроса дали поради икономическата приемственост между ОА и NOA последната също се е ползвала от изплатените на ОА помощи преди отделянето и поради това може да бъде задължена да ги възстанови, се оказвали ирелевантни по отношение на квалификацията с оглед на член 87, параграф 1 ЕО на помощта, пряко предоставена на NOA след нейното създаване.
- 166 Ето защо въпросът относно квалификацията на новите мерки в полза на NOA трябва да се разграничи от въпроса, свързан с възстановяването на помощи, разгледан например в Решение по дело Германия/Комисия, посочено по-горе (точки 71, 87 и 88), в което Съдът приема, че единствено продължаването от новоучредено дъщерно дружество на дейността на дружеството майка, срещу което се води производство по ликвидация, благодарение на наемането на инсталациите на последното, и когато Комисията поддържа, че не е получила информация, която да ѝ позволи да прецени дали наемите са в съответствие с пазарните условия, не позволява да се установи, че правоприемникът се е ползвал от конкурентно предимство, свързано с предоставените от наемодателя помощи преди създаването на правоприемника.
- 167 В случая спорните мерки в полза на NOA се изразяват в ниския размер на наемите, които това дружество плаща на ОА и на Република Гърция за пренаемането на самолети. Комисията по същество твърди, че контекстът на тези мерки, характеризиращ се с икономическа приемственост между ОА и NOA и с финансова подкрепа от страна на Република Гърция за ОА, за да се осигури продължаването на летателните дейности, може да се вземе под внимание, за да се презумира, че тези нови мерки в полза на NOA също представляват държавна помощ.

168 В това отношение разглеждането на обжалваното решение показва, че Комисията провежда самостоятелно проучване с оглед на условията за прилагането на член 87 ЕО на определени конкретни мерки в полза на ОА и на NOA, сред които е и размерът на наемите, които NOA плаща за пренаемането на самолети (съображения 56, 57, 155—161, 186, 188, 191 и 193 от обжалваното решение). Същевременно от това решение е видно, че подобно отделно проучване на всяка една от съответните мерки за целите на квалифицирането им по необходимост се вписва в общия контекст на преобразуването на обединението Olympic Airways, изразяващо се в отделянето на летателните дейности и поемането им от новото дружество NOA съгласно условията, предвидени по-специално в Закон № 3185/2003. Всъщност с оглед по-специално на заключенията на експертите на Комисията относно реструктурирането на обединението Olympic Airways, извършено през декември 2003 г. (съображения 110—126 от обжалваното решение), Комисията анализира естеството на това реструктуриране, без обаче да го квалифицира само по себе си като държавна помощ (съображения 178—183 от обжалваното решение), както вече бе отбелязано (вж. точка 101 по-горе).

169 При това положение Комисията основателно твърди, че от обжалваното решение е видно, че тя разглежда самостоятелно спорните мерки в полза на NOA (вж. по-специално съображения 186 и 188), като същевременно ги разполага в общия контекст на реструктурирането на обединението Olympic Airways, в който те се вписват.

170 При тези условия, обратно на твърденията на жалбоподателите, доводите на Комисията, че наличието на икономическа приемственост между ОА и NOA трябва да се вземе под внимание за целите на квалифицирането на спорните мерки с оглед на член 87, параграф 1 ЕО, не представляват нови мотиви, предназначени да заместят мотивите на обжалваното решение. Ето защо тези доводи не биха могли да се обявят за недопустими.

- 171 Освен това следва да се отбележи, че обратно на твърденията на жалбоподателите, отчитането от Комисията на икономическата приемственост между ОА и NOA само по себе си не е в противоречие със самостоятелното разглеждане на спорните мерки и не прави неразбираеми мотивите на обжалваното решение.
- 172 Освен това, що се отнася до вземането под внимание на икономическата приемственост между ОА и NOA при квалифицирането на спорните мерки с оглед на разпоредбите на член 87 ЕО, следва незабавно да се напомни, че съгласно установената съдебна практика Комисията е длъжна винаги да разглежда всички релевантни фактори на спорната сделка и нейния контекст, по-специално при прилагането на критерия за частния инвеститор (Решение на Общия съд от 6 март 2003 г. по дело Westdeutsche Landesbank Girozentrale и Land Nordrhein-Westfalen/Комисия, T-228/99 и T-233/99, Recueil, стр. II-435, точка 270; вж. също Решение на Общия съд от 17 декември 2008 г. по дело Ryanair/Комисия, T-196/04, Сборник, стр. II-3643, точка 59).
- 173 В случая от това следва, че вземането под внимание на наличието на икономическа приемственост между ОА и NOA не би освободило Комисията от задължението ѝ да провери с оглед на всички релевантни фактори дали условията за прилагане на член 87, параграф 1 ЕО са налице.
- 174 В случая Комисията има право да отчете контекста на спорните мерки, характеризиращ се, от една страна, с предоставянето на предходната авиокомпания ОА на помощи за реструктуриране и на незаконосъобразни помощи с цел да се даде възможност за продължаване на летателните ѝ дейности, и от друга страна, с реструктурирането на обединението Olympic Airways през 2003 г. с оглед на неговата приватизация, както и с естеството на връзката между ОА и NOA. Това обаче не освобождава Комисията от задължението ѝ да разгледа

дали предвид критерия за частния инвеститор спорните мерки съответстват на обичайните търговски сделки в условията на пазарна икономика и в този смисъл се отличават от гореспоменатите незаконосъобразни мерки (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 17 октомври 2002 г. по дело Linde/Комисия, Т-98/00, *Rescueil*, стр. II-3961, точки 43—54).

175 При тези условия констатацията относно наличието на икономическа приемственост между ОА и NOA не позволява да се презумира, че с оглед на продължаващите икономически затруднения на тези две дружества след отделянето новите мерки в полза на NOA, разгледани в обжалваното решение, представляват логично продължение на гореспоменатите предходни помощи и поради това също се числят към категорията на държавните помощи.

176 В това отношение доводите на Комисията, основани на Решение на Общия съд от 15 септември 1998 г. по дело BP Chemicals/Комисия (Т-11/95, *Rescueil*, стр. II-3235, точки 171 и 176), не биха могли да се приемат. Всъщност, за разлика от обстоятелствата, във връзка с които е постановено това съдебно решение, в което съответните мерки се изразяват в поредица последователни капиталови вноски от страна на публично предприятие в неговото дъщерно дружество, следва да се отбележи, че в случая помощите, които се твърди, че ОА и Република Гърция предоставят на NOA под формата на наеми за пренаемането на самолети в размер, много по-нисък от заплащания от ОА и Република Гърция в рамките на основните договори, по самия си предмет и естество са напълно различни от държавните помощи в полза на ОА, разгледани в Решението от 11 декември 2002 г., и нямат никаква връзка с последните.

177 Освен това е важно да се отбележи най-вече, че съгласно Решение по дело BP Chemicals/Комисия, посочено по-горе (точка 170), дори когато разглежданата

мярка е продължение на мерки от същото естество, квалифицирани като държавни помощи, това обстоятелство не изключва а priori възможността споменатата мярка да удовлетворява критерия за частния инвеститор в условията на пазарна икономика. При всички случаи съдът на Съюза следва да провери дали с оглед на релевантните фактори тази мярка може с основание да се отдели от предходните мерки за помощ и за целите на прилагането на критерия за частния инвеститор да се разглежда като самостоятелна мярка.

- ¹⁷⁸ Ето защо в настоящия случай Комисията е следвало да разгледа дали твърдените помощи в полза на NOA отговарят на условията за прилагане на член 87, параграф 1 ЕО, като се основе не само на техния контекст, и по-специално на хронологичната последователност на тези мерки спрямо предоставените на ОА предходни помощи, както и на продължаващите икономически затруднения на съответните предприятия, а и върху всички релевантни фактически и правни елементи.

б) По критерия за частния инвеститор

Доводи на страните

- ¹⁷⁹ Република Гърция и NOA се позовават, първо, на явна грешка в преценката относно прилагането на критерия за частния инвеститор и второ, на липса на мотиви в обжалваното решение по този въпрос.

- 180 Относно явната грешка в преценката Република Гърция и NOA изтъкват, че пренаемането на самолети при наем, по-нисък от заплащания по основното наемно правоотношение, не осигурява на NOA никакво предимство, което това дружество не би получило при нормални пазарни условия.
- 181 В случая поведението на ОА било в съответствие с това на частен оператор, който — изправен пред бърз спад в наемите вследствие от кризата на международния пазар за въздушен транспорт след събитията от 11 септември 2001 г. и обвързан със задължението да заплаща наемите, определени в основните договори за наем, дори при едностранното им прекратяване от негова страна — намалявал с около 50 % понесените загуби, приемайки да пренаеме своите самолети при наеми, по-ниски от тези, които плащал по основните договори за наем, сключени преди кризата при различна икономическа конюнктура.
- 182 Освен това, за да прецени дали договорите за пренаемане осигуряват предимство на NOA, Комисията трябвало да вземе под внимание всички сделки, сключени между ОА и NOA, което пропуснала да направи в обжалваното решение. Благодарение обаче на разглежданото пренаемане ОА се освободила от разходите за охрана, поддръжка и ремонт на самолетите. Освен това тя предоставяла услуги за поддръжка и ремонт на самолети на NOA на пазарни цени (вж. съображения 163 и 164 от решението). От общата сума от 99 милиона евро, платени от NOA на ОА през 2004 г. за услуги по поддръжката, 44 441 850 EUR били за 18-те самолети, пренаети от ОА на NOA.
- 183 В допълнение жалбоподателите упрекват Комисията, че не сравнила наемите, плащани от NOA, с пазарните. Освен това те оспорват твърдението на Комисията, че NOA по всяка вероятност не би намерила наемодатели при пазарни условия. Това твърдение не се подкрепяло от никакво доказателство и се

опровергавало от фактите. По-специално след събитията от 11 септември 2001 г. предлагането на самолети значително надвишило търсенето и наемите били изключително изгодни. В края на 2003 г. търсенето било нулево. От средата на 2004 г. то започнало да расте, което довело до увеличаване на наемите, достигнало до 30 % в края на 2004 г., без обаче тези наеми да достигнат ценовите нива от септември 2001 г. Впрочем в случая през юни 2004 г. NOA сключила договор за наемането на самолет от типа B 737-300 при наем от 130 000 USD за три години, отговарящ на пазарните цени.

184 Относно договорите за лизинг на четири самолета Airbus A 340-300 Република Гърция и NOA подчертават разграничението между, от една страна, договорите за пренаемане на тези самолети на NOA и от друга, решението на Република Гърция да се възползва от правото си да замести ОА в рамките на тези договори, тъй като заемодателите заплашвали да изискат незабавното изпълнение на всички предоставени от държавата гаранции в размер на 200 милиона евро и предвид наличието на риск от вдигане на самолетите, намиращи се у ОА, от страна на лизингодателите. NOA не получила никакво предимство от това заместване на ОА от Република Гърция по договорите за лизинг.

185 Комисията, подкрепяна по дело T-416/05 от Aeroporia Aigaiou, счита, че след създаването на NOA от съществуващата ОА пренаемането на самолетите на NOA от страна на ОА при наеми, съществено по-ниски от плащаните по основните договори, освобождава NOA от част от оперативните разходи, които по този начин се финансирани от ОА и в крайна сметка, поради нейния дефицит — от Република Гърция. Обжалваното решение посочвало загубите, понесени по този начин пряко от ОА и Република Гърция (съображение 186) и непряко от Република Гърция (съображения 189 и 191). При тези условия спорната мярка не била в съответствие с критерия за частния инвеститор.

186 Всъщност, на първо място, критерият за частния инвеститор вземал под внимание действието на разглежданите мерки по отношение на ползващото се лице, като налагал да се провери дали те не му осигуряват предимство, което то не би получило при нормални пазарни условия.

187 В случая обаче гръцките органи не изпратили на Комисията необходимите доказателства в хода на официалната процедура по разследване въпреки разпореждането да предоставят цялата информация, която би била от полза при разглеждането на производството по преобразуване на обединението Olympic Airways. Даването на това разпореждане на гръцките органи им възлагало тежестта на доказване в приложение на член 13, параграф 1 от Регламент № 659/1999. Тъй като предоставената от гръцките органи информация била твърде оскъдна, Комисията възложила на експерти да проведат проверки на място. При тези условия Комисията твърди, че законосъобразността на обжалваното решение може да се прецени само на основата на елементите, с които тя е разполагала при неговото приемане.

188 На второ място, Комисията твърди, че при всички случаи, дори информацията относно прилаганите на пазара наеми да ѝ е била предоставена в срок, съпоставянето на размера на наемите, плащани от NOA, с наемите на пазара би било неприложимо. Всъщност да се извърши такава съпоставка, не било реалистично, доколкото NOA по всяка вероятност не би намерила други наемодатели на пазара, готови да ѝ отдадат под наем самолети без намеса от страна на Република Гърция.

189 Този извод се потвърждавал от факта, че основните наемодатели, разтревожени от съдбата на своите вземания спрямо ОА, заплашвали да развалят договорите, сключени с това дружество, да продадат самолетите и да реализират незабавно гаранциите, както и че в това отношение наложили по-обременителни условия. Той не би могъл да се обори и от обстоятелството, че NOA успява да сключи

договор за оперативен лизинг през юни 2004 г., тъй като според Комисията това дружество е останало под „защитата“ на Република Гърция.

- 190 По този начин, със суброгацията си в правата на ОА в рамките на четирите договора за лизинг и с предоставеното облекчаване на разходите за наем Република Гърция дала възможност да продължи отдаването под наем, а следователно и да се запазят летателните дейности. Поради това не се налагало да се изчислява разликата между хипотетичните наеми и наемите, заплащани от NOA на ОА и на Република Гърция.
- 191 Освен това Комисията подчертава, че в обжалваното решение се ограничава да квалифицира като предоставена на NOA помощ облекчаването на разходите за наемане на самолети, предоставено от ОА и от Република Гърция, без изрично да изразява тази помощ в количествено отношение.
- 192 При тези условия, що се отнася по-специално до четирите пренаети на NOA от Република Гърция самолети, обратно на твърденията на жалбоподателите, в обжалваното решение Комисията не пренебрегнала разликата между насрещните престации, съответно предвидени в договорите за лизинг и в договорите за пренаемане. Това разграничение обаче било единствено относимо при изчисляването на размера на помощите и не било необходимо да се прибегва до него, за да се установи, че част от наемите се поемат от държавата.
- 193 Комисията уточнява, че сумите от 37 милиона и от 2,75 милиона евро, споменати в член 1, параграф 1 от обжалваното решение, не отговарят непременно на помощта, но показват размера на загубите, съответно понесени от ОА и от Република Гърция. Според Комисията размерът на помощта ще трябва да се

определи в рамките на обсъждания между тази институция и гръцките органи в съответствие с принципа на лоялно сътрудничество, закрепен в член 10 ЕО. Не било изключено този размер да надвишава размера на посочените по-горе загуби.

¹⁹⁴ Предвид всички тези обстоятелства обжалваното решение било достатъчно мотивирано по отношение на предоставянето на NOA на предимство, произтичащо от размера на наемите (съображения 186 и 188). Не се налагало количествено изразяване на помощта чрез съпоставяне на плащаните от NOA наеми с пазарните цени. При всички положения гръцките органи не предоставили на Комисията необходимата информация за тази цел.

¹⁹⁵ По дело Т-416/05 Aeroperia Aigaiou, встъпила в подкрепа на Комисията, оспорва съответствието на поведението на ОА и на Република Гърция с критерия за частния инвеститор поради две причини. На първо място, тя изтъква, че частен инвеститор би предвидил пренаемането на съответните самолети приоритетно на здрава авиокомпания, налагайки ѝ действащите пазарни условия, за да гарантира своевременното плащане на наема, а не на NOA, по отношение на която не съществувала никаква възможност за принудително изпълнение. Накрая, нито един частен инвеститор не би приел да се раздели с единствения си потенциално рентабилен сектор на дейност.

¹⁹⁶ На второ място, встъпилата страна поддържа, че последиците от запазването на договор за наем на самолети, сключен при висока цена и за дълъг срок, когато конюнктурата е била благоприятна, представляват част от обичайния търговски риск, поеман от авиокомпаниите. В резултат от това, доколкото според встъпилата страна NOA е правоприемник на ОА и принадлежи към същото обединение, самото обстоятелство, че тя не трябва да обслужва високите наеми, представлявало държавна помощ, равняваща се на разликата между наемите, заплащани по основните договори, и наемите, заплащани в рамките на

договорите за пренаемане, без да се налага съпоставяне на заплащаните от NOA наеми с пазарните цени.

- ¹⁹⁷ Освен това Aeroporia Aigaiou изразява съмнения в съответствието на наемите, заплащани от NOA, с пазарните цени. Тя посочва, че по договор от 14 декември 2006 г. заплаща на дружество за отдаване на самолети под наем сумата от 700 000 EUR за наем на самолет, чиято пазарна стойност била с около 50 % по-ниска от тази на самолетите от вида, които наемала NOA.

Съображения на Общия съд

- ¹⁹⁸ След определяне на спорната помощ, както и на въпросите, повдигнати в доводите на страните, следва да се разгледат релевантните обстоятелства по настоящия случай за целите на прилагането на критерия за частния инвеститор, преди да се пристъпи към въпроса за разпределянето на доказателствената тежест във връзка с изпълнението от страните на процесуалните им задължения по време на административното производство.

— По определянето на спорната помощ

- ¹⁹⁹ От член 1, параграф 1 и от мотивите на обжалваното решение изрично се вижда, че Комисията прави само извода, че представляват държавна помощ, от една

страна, приемането от ОА през 2004 г. на наеми за пренаемането на самолети на NOA, по-ниски от заплащаните от ОА по основните договори за оперативен лизинг (вж. по-специално съображения 158 и 186), и от друга страна, приемането от Република Гърция на наеми, по-ниски от заплащаните от нея по договорите за лизинг след датата на суброгацията ѝ в правата на ОА по тези договори до май 2005 г. — когато се извършва проверка на място от експертите на Комисията (вж. по-специално съображения 160 и 186). Следователно обжалваното решение не сочи изрично загубите, понесени от ОА в рамките на договорите за лизинг преди суброгацията на Република Гърция и в рамките на основните договори за оперативен лизинг от 12 до 31 декември 2003 г. и от 1 януари до 14 септември 2005 г., когато е прието обжалваното решение. То не сочи изрично и загубите, понесени от Република Гърция от май до 14 септември 2005 г. Това тълкуване на обжалваното решение се потвърждава в Решение от 14 февруари 2008 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе (точка 42), в което Съдът заявява, че сумите „на плащанията в рамките на пренаемането на самолети [...] са определени“ в член 1, параграф 1 от обжалваното решение, който се отнася именно до загубите, понесени от ОА през 2004 г. и от Република Гърция до май 2005 г.

200 В обжалваното решение (вж. по-специално съображения 186 и 188 и член 1, параграф 1 от диспозитива) Комисията, като се позовава на доклада на Moore Stephens, изрично се основава на констатацията на загубите, понесени от ОА и от Република Гърция при пренаемането на самолетите на NOA при значително по-ниски от заплащаните в рамките на основните договори наеми. В това отношение жалбоподателите не оспорват, че тези загуби, които произтичат от разликата между основните наеми и заплащаните от NOA наеми, достигат, що се отнася до ОА във връзка с пренаемането през 2004 г. на самолети на NOA, общата сума от 37,6 милиона евро, т.е. 55 % от размера на заплащаните наеми по основните договори за наем. От своя страна, съгласно констатациите на експертите на Комисията, загубите, понесени от Република Гърция, достигат сума в размер между 250 000 и 350 000 EUR месечно за всеки от четирите самолета, които тя пренаема на NOA, след като се суброгира в правата на ОА по договорите за лизинг. Така разликата между наемите, плащани от NOA за тези четири самолета, и наемите, плащани от Република Гърция по договорите за лизинг,

достига според Комисията до май 2005 г. общата сума от 2,75 милиона евро, която не е оспорена от жалбоподателите.

201 Що се отнася до пренаемането на самолети от ОА на NOA, от доклада на Moore Stephens и от обжалваното решение (вж. по-специално съображение 155) е видно, а също така в съдебното заседание и NOA потвърждава, че първоначално при създаването си това дружество пренаема 23 самолета от ОА. Впоследствие броят спада на 22 поради неподновяването на един от договорите за оперативен лизинг между ОА и основния лизингодател след изтичането му през март 2005 г.

202 Що се отнася до гореспоменатите 22 самолета, пренаети от ОА на NOA, от обжалваното решение и от доклада на Moore Stephens е видно и също така е безспорно, че 18 от тези самолети се притежават от ОА на основание договор за оперативен лизинг, а 4 — на основание на договори за лизинг. От гореспоменатия доклад е видно, както се потвърждава и от страните в съдебното заседание, че Република Гърция се субституира в правата на ОА на 17 декември 2004 г. по отношение на два от тези договори за лизинг, а през април 2005 г. по отношение на останалите два.

— По определянето на спорните въпроси с оглед на съдържанието на обжалваното решение и на доводите на страните

203 При този фактически контекст Комисията се ограничава да съпостави в обжалваното решение заплащаните от NOA наеми за пренаемането на самолетите със заплащаните по основните договори. Липсата на съпоставка между спорните наеми, заплащани от NOA, и прилаганите на пазара наеми се потвърждава от доклада на Moore Stephens. Всъщност в доклада, на който се основава Комисията в обжалваното решение, експертите сочат, че в рамките на времето, с което са

разполагали за своята работа, не са били в състояние да извършат независима преценка на размера на наемите на пазара за наемане на самолети.

- 204 Пред Общия съд Комисията обаче признава, че размерите на помощта не отговарят на размера на загубите, понесени от ОА и от Република Гърция, упоменат в член 1, параграф 1 от обжалваното решение, а на разликата между заплащаните от NOA наеми и пазарните цени.
- 205 Жалбоподателите упрекуват Комисията, че е допуснала явна грешка в преценката и че е нарушила задължението за мотивиране, като по-специално не е съпоставила заплащаните от NOA наеми с пазарните цени в рамките на прилагането на критерия за частния инвеститор.
- 206 Комисията не оспорва, че условията на пазара за наемане на самолети значително се променят от датата на сключване на основните договори, предхождаща събитията от 11 септември 2001 г., до разглеждания в случая период. В това отношение тя не заема позиция относно доклада, озаглавен „Проучване на размера на наемите на пазара във връзка с NOA“ от 15 ноември 2005 г., изготвен от консултантската фирма „Aviation Economics“ по искане на NOA. Тя не поставя под съмнение и твърденията на жалбоподателите, че по силата на основните договори ОА е задължена да плати като обезщетение размера на уговорените наеми в случай на едностранното им прекратяване.
- 207 Комисията обаче предполага, че в случая констатираните в обжалваното решение разлики между заплащаните по основните договори и заплащаните от

NOA наеми позволяват да се открие облекчаването на разходите за наемане на самолети, осигурено от ОА и Република Гърция в полза на NOA. Решаващият елемент се крие в „поемането на тези разлики в наемите от дружество в затруднено положение, задължено да възстанови определени помощи“.

208 В това отношение, обратно на твърденията на жалбоподателя (вж. точка 34 по-горе), доводът на Комисията, че летателните дейности на NOA се субсидирали от ОА, чийто дефицит в крайна сметка се погълвал от Република Гърция, която поради това била непряко увредена, единствено развива доводите, изложени в писмената защита, и не би могъл да се счита за ново правно основание.

209 Освен това Комисията по същество се ограничава да изтъкне, че не следва да извършва съпоставка между спорните наеми, заплащани от NOA, и пазарните цени в отсъствието на необходимите доказателства, които не са били изпратени от гръцките органи въпреки разпореденията за предоставяне на информация. Освен това и при всички случаи според Комисията тази съпоставка била неприложима, тъй като по всяка вероятност NOA не би намерила други наемодатели без намесата на Република Гърция.

210 Предвид изложените доводи на страните следва да се определят елементите, релевантни за целите на прилагането на критерия за частния инвеститор по отношение на спорните мерки, след което да се разгледат съответните процесуални задължения на страните в хода на административното производство и разпределянето на доказателствената тежест в случая.

— По елементите, релевантни в случая за целите на прилагането на критерия за частния инвеститор

- 211 От член 87, параграф 1 ЕО следва, че понятието за помощ е обективно и зависи единствено от въпроса дали държавната мярка предоставя или не предимство на определено предприятие или на някои предприятия (Решение на Общия съд от 27 януари 1998 г. по дело *Ladbroke Racing/Комисия*, Т-67/94, *Recueil*, стр. II-1, точка 52).
- 212 По-специално за да се определи дали разглежданите мерки могат да съставляват държавни помощи, следва под внимание да се вземат последиците от съответната мярка по отношение на ползващите се предприятия, а не положението на предоставящите помощта публични или частни организации (Решение на Съда от 22 март 1977 г. по дело *Steinike & Weinlig*, 78/76, *Recueil*, стр. 595, точка 21).
- 213 Ето защо следва да се определи дали разглежданите мерки осигуряват на предприятието бенефициер икономическо предимство, което то не би получило при нормални пазарни условия (вж. Решение по дело *Linde/Комисия*, посочено по-горе, точка 39 и Решение по дело *Westdeutsche Landesbank Girozentrale и Land Nordrhein-Westfalen/Комисия*, посочено по-горе, точка 207 и цитираната съдебна практика). Обстоятелството, че за публичните органи или за публичното предприятие, предоставящи помощта, сделката е разумна, не премахва необходимостта от извършването на тази проверка (вж. в този смисъл Решение по дело *Westdeutsche Landesbank Girozentrale и Land Nordrhein-Westfalen/Комисия*, посочено по-горе, точка 315; вж. също в този смисъл Решение по дело *Linde/Комисия*, посочено по-горе, точки 48—54).
- 214 От това следва, както изтъква Комисията, че дори да се приеме, че „поемането на разликите в наемите“ е по-разумно от прекратяването на основните договори, разумното финансово управление на самолетите от ОА и от Република Гърция чрез намаляване на загубите благодарение на пренаемането им на NOA и

на свързаното с него предоставяне на услуги на тази авиокомпания при пазарни условия не би било достатъчно, за да приведе това поведение в съответствие с критерия за частния инвеститор. Оттук следва, че в контекста на настоящия спор, обратно на твърденията на жалбоподателите, единствено обстоятелството, че Комисията не разглежда в обжалваното решение всички твърдени предимства, произтичащи за ОА от пренаемането на нейните самолети на NOA, не позволява да се направи извод, че тази институция е нарушила критерия за частния инвеститор.

- 215 За сметка на това Република Гърция и NOA основателно подчертават необходимостта от съпоставяне на спорните наеми, изплащани от NOA на ОА и на Република Гърция, с пазарните за целите на прилагането на критерия за частния инвеститор в съответствие с гореспоменатата съдебна практика.
- 216 В това отношение следва да се отхвърлят доводите на Комисията и на Αεροπορία Αιγαίου, че подобна съпоставка е неприложима. Всъщност, първо, както от мотивите, така и от член 1, параграф 1 от обжалваното решение се вижда ясно, че посочената в него помощ не се изразява в самото пренаемане на самолети на NOA от страна на ОА и на Република Гърция, а в плащаните от NOA наеми, които са по-ниски от наемите, които тези наемодатели заплащат по основните договори за наем или за лизинг. При това положение твърденията на Комисията, че NOA не била в състояние да наеме самолети на пазара без подкрепата на Република Гърция, са ирелевантни в настоящия случай.
- 217 С оглед на този аспект настоящият спор повдига различни въпроси от разглежданите например в Решение от 5 октомври 2000 г. по дело Германия/Комисия (С-288/96, Recueil, стр. I-8237, точки 30—32 и 41), в което Съдът възприема критерия, основан на възможностите за бенефициера на държавна гаранция да получи заем на капиталовия пазар в отсъствието на такава гаранция. Всъщност по делото, по което е постановено това решение, предмет на разглеждане е предоставянето на гаранцията, докато в обжалваното решение квалифицираните като

помощ мерки се отнасят изключително до размера на прилаганите по отношение на NOA наеми.

- 218 В случая в рамките на преценката на спорните мерки (съображения 186 и 188 от обжалваното решение) Комисията не поставя под съмнение евентуалната липса на изискване от страна на ОА и на Република Гърция на достатъчни гаранции за плащане от NOA, за да се съгласят с пренаемането на самолети на това дружество. Тя също така не упреква ОА, че не е прекратила основните договори за наем, а вместо това пренаема самолетите на NOA.
- 219 Второ, Комисията, която не разглежда самото реструктуриране на обединението Olympic Airways (вж. точка 101 по-горе), не упреква Република Гърция и че при създаването на NOA не е предвидила прехвърлянето на основните договори за наем и на договорите за лизинг на това дружество. Следователно доводът на Aeroperia Aigaiou, съгласно който наличието на държавна помощ в полза на NOA произтича от самия факт, че това дружество не било изложено на обичайния търговски риск, свързан със запазването на основните договори за наем, е релевантен.
- 220 Накрая, при преценката на спорните мерки Комисията не поставя под съмнение с оглед на критерия за частния инвеститор решението на Република Гърция да се суброгира в правата на ОА по четирите договора за лизинг. Тя посочва, че видно от доклада на Moore Stephens, това решение е прието от Република Гърция, за да се избегнат по-обременителните условия, както за ОА, така и за самата нея като гарант, наложени от съответните финансови институции (основни наемодатели) при отделянето, предвид несигурното бъдеще на ОА и на NOA. Комисията подчертава единствено дерогиращия характер на това решение, като отбелязва, че според експертите приемането на нова законодателна

разпоредба е било необходимо, за да се позволи осъществяването на тази сделка (вж. съображение 159 от обжалваното решение).

- 221 От всички тези съображения произтича, че дори да се допусне, че твърденията на Комисията — съгласно които по същество пренаемането на самолети на NOA при наеми, по-ниски от заплащаните по основните договори, е станало възможно само благодарение на подкрепата на Република Гърция — са основателни, това не я освобождава от задължението да провери в съответствие с критерия за частния инвеститор дали заплащаните от NOA наеми действително са по-ниски от тези, които то би заплатило при нормални пазарни условия през разглеждания период.
- 222 Действително условията на реструктурирането и различните твърдени от Комисията мерки за подкрепа, които сами по себе си не са квалифицирани като държавни помощи в обжалваното решение (вж. точка 101 по-горе), единствено очертават контекста, в който се вписва твърдяната помощ, предоставена под формата на наеми за пренаемането на самолети, по-ниски от наемите, заплащани в рамките на основните договори. Сам по себе си, в отсъствието на всякакво друго сериозно доказателство, този контекст не позволява да се презумира, че заплащаните от NOA наеми за пренаемането на самолетите са по-ниски от прилаганите на пазара.
- 223 Оттук следва, че в случая, обратно на твърденията на Комисията, критерият за частния оператор е изисквал да се провери дали спорните наеми, заплащани от NOA, съответстват на наемите, заплащани при нормални пазарни условия през разглеждания период.

— По разпределянето на доказателствената тежест и респективните процесуални задължения на Комисията и на съответната държава членка

- 224 Съгласно съдебната практика в обжалваното решение Комисията трябва да приведе доказателства, свързани с предоставянето на нови помощи, като в случая съпостави спорните наеми, заплащани от NOA, с тези на пазара. Всъщност от разпоредбите на член 88, параграфи 2 и 3 ЕО следва, че при липсата на такова доказване разглежданите нови мерки не могат да се считат за държавни помощи по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО (Решение на Съда от 13 април 1994 г. по дело Германия и Pleuger Worthington/Комисия, С-324/90 и С-342/90, Recueil, стр. I-1173, точка 23).
- 225 Същевременно прилагането на това правило относно доказателствената тежест зависи от спазването на процесуалните задължения, респективно на Комисията и на съответната държава членка, в рамките на упражняването на правомощията, с които тази институция разполага, за да принуди държавата членка да ѝ предостави необходимата информация (Решение по дело Olympiakí Aeroporía Ypiresies/Комисия, посочено по-горе, точка 35).
- 226 По-специално от съдебната практика следва, че Комисията е оправомощена да приеме решение въз основа на наличната информация, ако в нарушение на задължението си за сътрудничество, произтичащо от член 10 ЕО, държавата членка не ѝ предоставя информацията, която тя е поискала, за да проучи квалификацията и съвместимостта с общия пазар на нова или изменена помощ или за да провери дали по-рано одобрена помощ се прилага правомерно. Все пак, преди да вземе такова решение, Комисията трябва да разпорежи на държавата членка да ѝ предостави в определен от първата срок всички документи и данни, необходими за упражняване на контрол. Само ако държавата членка не предостави поисканите сведения въпреки разпоредването на Комисията, последната има

право да прекрати производството и въз основа на доказателствата, с които разполага, в зависимост от случая да вземе решение относно съществуването и съвместимостта на помощта с общия пазар или решение, с което се констатира правомерното изпълнение на по-рано одобрена помощ (вж. Решение по дело *Olymпиaki Aeroporіa Ypіresіes/Комисия*, посочено по-горе, точка 36 и цитираната съдебна практика).

227 Гореспоменатите процесуални задължения са възпроизведени и конкретизирани в член 2, параграф 2, член 5, параграфи 1 и 2, член 10 и член 13, параграф 1 от Регламент № 659/1999.

228 Следва да се напомни също, че съгласно член 6, параграф 1 от Регламент № 659/1999 „[р]ешението за започване на официална процедура по разследване обобщава релевантните фактически и правни въпроси, включва предварителна оценка от страна на Комисията за характера на помощ[на] предложената мярка и излага съмненията по отношение на съвместимостта ѝ с [о]бщия пазар“.

229 Тези процесуални задължения се налагат на съответната държава членка и на Комисията, за да може последната да упражни контрол въз основа на достатъчно ясни и точни данни, като едновременно с това се гарантира правото на засегнатата държава членка да бъде изслушана. Всъщност следва да се напомни, че според постоянната съдебна практика във всяко производство срещу лице, което може да завърши с увреждащ го акт, спазването на правото на защита представлява основен принцип на правото на Съюза и трябва да бъде гарантирано дори когато липсва специална правна уредба (вж. Решение по дело *Olymпиaki Aeroporіa Ypіresіes/Комисия*, посочено по-горе, точка 37 и цитираната съдебна практика).

- 230 Следва с оглед на тези процесуални принципи да се разгледа дали в случая Комисията е имала основание, както по същество тя изтъква, да презумира наличието на държавна помощ единствено въз основа на информацията, с която е разполагала, или пък прилагането на критерия за частния инвеститор я е задължавало да продължи действията по разследване, за да бъде в състояние да съпостави спорните наеми, заплащани от NOA, с тези, които последната би заплащала при нормални пазарни условия.
- 231 За целта следва да се разгледа съдържанието на разпореждането за предоставяне на информация и на решението за откриване на официална процедура по разследване, както и на становището на Република Гърция, представено пред Общия съд.
- 232 На първо място, в разпореждането за предоставяне на информация от 8 септември 2003 г. в приложение на членове 5 и 10 от Регламент № 659/1999 Комисията иска да ѝ се предостави цялата информация, необходима за разглеждането на мерките, свързани с процедурата по реструктурирането и приватизацията на авиокомпанията ОА. В това отношение тя напомня, че когато разглежда съвместимостта на дадена помощ с общия пазар, трябва да вземе под внимание всички релевантни фактори, включително при необходимост и контекста, който вече е бил разглеждан в предходно решение.
- 233 В този смисъл от това решение е видно, че в отсъствието на уведомление относно процедурата по приватизацията и относно новите мерки за реструктурирането на ОА, предназначени да улеснят приватизацията ѝ, разпореждането се отнася до всички фактори, свързани с това реструктуриране и с приватизацията, които могат да включват елементи на държавна помощ. Комисията по-специално иска да ѝ се изпрати бизнес планът на NOA, структурата на акционерния му капитал, подробна информация за активите и за финансирането му, включително за задълженията, за неговия правен и данъчен статут, както и подробна информация относно възможността за ликвидация на ОА и на нейните дъщерни дружества.

- 234 На второ място, в решението си за откриване на официалната процедура по разследване от 16 март 2004 г. Комисията разглежда предварително финансовото положение на ОА през 2001 г. и 2002 г. в светлината на одитираните отчети за тези две финансови години, които получава едва през септември и декември 2003 г. Големият размер на претърпените от ОА загуби потвърждавал преценката на Комисията в Решението от 11 декември 2002 г., съгласно която Република Гърция фактически се е превърнала в основен източник на финансиране на това дружество, и без нейната подкрепа по всяка вероятност то е щяло да се наложи да преустанови дейността си (точки 17, 26 и 29).
- 235 Относно евентуалните нови помощи след Решението от 11 декември 2002 г., които са единственият предмет на разглеждане в настоящия случай, в това решение от 16 март 2004 г. Комисията приема, че ОА и NOA са „едно и също предприятие от гледна точка на общностните правила [в областта] на държавните помощи“ (точки 106 и 108).
- 236 Що се отнася по-специално до използваните от NOA самолети, Комисията единствено отбелязва в рамките на подробното описание на положението, че балансът при преобразуването на NOA, съставен в приложение на Закон № 3185/2003 по искане на гръцките органи от консултантското дружество Deloitte & Touche, показва, че собствеността на 18-те самолета, които принадлежат на ОА или на Olympic Aviation, е била прехвърлена на NOA. Освен това във връзка с пренаемането на самолети от ОА на NOA Комисията посочва, че Deloitte & Touche разяснява, че значението на това пренаемане е единствено ОА да носи отговорността по отношение на наемодателя и NOA да има възможност да се ползва, както подчертават самите гръцки органи, от предоставените от държавата гаранции за наемането на въздухоплавателни средства и за други договорни задължения, по-специално от гаранциите по заеми за закупуването на нови самолети и преместването на новото летище в Spata, одобрени от Комисията през 1998 г. и 2000 г. като помощи за реструктуриране и обявени за несъвместими с общия пазар с Решението от 11 декември 2002 г. (точка 54 от Решението от 16 март 2004 г.; вж. също точка 6 по-горе). Комисията подчертава, че според правителствените консултанти, а именно дружеството Kantor, е било важно NOA да започне дейност в края на 2003 г., по-специално „за да се ползва от ниските

лихви за закупуване и наемане на въздухоплавателни средства, което ще даде възможност да се подобри и обнови флотът“, и тъй като ОА „вероятно изпитва значителни затруднения да оцелее през зимния сезон на 2003/2004 г.“ [неофициален превод] (точка 57).

237 Освен това в посоченото решение от 16 март 2004 г. Комисията споменава, че в оплакването си Aegorotia Aigaiou изтъква, че прехвърлянето на активи от ОА на NOA, като всички пасиви остават у ОА, представлява държавна помощ. Комисията посочва също, че според подалото оплакване дружество, ако наемодателите и финансовите организации приемат прехвърлянето на самолети от ОА на NOA, по всяка вероятност те биха го направили единствено срещу държавна гаранция, която би съставлявала държавна помощ (точка 76).

238 В този смисъл разглеждането на разпореждането за предоставяне на информация и на Решението от 16 май 2004 г. показва, че в тези решения Комисията в нито един момент не се позовава, дори имплицитно, на размера на наемите, заплащани от NOA на ОА за пренаемането на самолети. Всъщност най-общо разпореждането за предоставяне на информация се отнася единствено до мерките, свързани с процедурата по реструктурирането и приватизацията на ОА, които могат да съставляват държавни помощи. От своя страна, решението за откриване на официалната процедура по разследване в частта, посветена на преценката на разглежданите мерки, се отнася изключително до мерките в полза на ОА, както и до процедурата за приватизация, която не се разглежда в обжалваното решение, а е предмет на отделно производство, приключило с решение на Комисията от 17 септември 2009 г., с което се одобрява планът за приватизация.

239 По-специално договорите за пренаемане на самолети от ОА на NOA се споменават единствено в обстоятелствената част на Решението от 16 март 2004 г. от гледна точка наистина на предимството, което произтича за NOA от гаранциите, предоставени от държавата на ОА във връзка с наемането на самолети — гаранции, обявени за несъвместими с Решението от 11 декември 2002 г. Следва

все пак да се напомни, че в този контекст самото пренаемане на самолети на NOA не се квалифицира като помощ в обжалваното решение, отнасящо се единствено до размера на наемите.

- 240 При тези условия се налага констатацията, че решението за откриване на официалната процедура по разследване не съдържа предварителна оценка на заплащаните от това дружество наеми с цел определяне дали съдържат елемент на помощ, както изисква член 6, параграф 1 от Регламент № 659/1999.
- 241 Същевременно в становището си от 11 юни 2004 г. във връзка с това решение за откриване на официалната процедура по разследване Република Гърция поспециално уточнява, че наетите от ОА самолети са пренаети на NOA по пазарни цени поради обезщетенията, които ОА би трябвало да заплати на наемодателите в случай на предсрочно прекратяване на основните договори за наем. Тези договори за пренаемане представлявали само краткосрочно решение, като всички основни договори за наем (с изключение на няколко от тях, чието действие предстояло скоро да изтече) трябвало в бъдеще да се поемат от NOA. За сметка на това четирите самолета на лизинг щели да продължат да се пренаемат на NOA по пазарни цени.
- 242 Освен това от доклада на Moore Stephens е видно, че при осъществяването на мястото действия по разследване ръководството на NOA представя обосновка пред експертите на Комисията относно различията между, от една страна, заплащаните от това дружество наеми за пренаемането на самолетите и от друга страна, наемите, заплащани от ОА по основните договори за наем и от Република Гърция по договорите за лизинг, като посочила, че наемите за пренаемането отговаряли на пазарните цени и че NOA можела да наеме самолети от други наемодатели, ако тези договори за пренаемане не ѝ били предложени по пазарни цени.

- 243 Освен това е безспорно, че Република Гърция предоставя цялата необходима информация във връзка с основните договори и с разглежданите договори за пренаемане, и по-специално във връзка с уговорените наеми. Тя единствено не предоставя никакво доказателство относно размера на наемите при нормални пазарни условия през разглеждания период.
- 244 Нито от разпореждането за предоставяне на информация обаче, нито от Решението от 16 март 2004 г. или от останалите обстоятелства по преписката е видно, а впрочем и самата Комисията не твърди, че с оглед на пазарните условия по какъвто и да било начин тя се е усъмнила в хода на административното производство относно размера на заплащаните от NOA наеми и е поискала от Република Гърция да предостави допълнителни сведения в това отношение.
- 245 Впрочем следва да се отбележи, че в своето становище от 26 октомври 2004 г. относно разпореждането за преустановяване на всички помощни мерки Република Гърция подчертава, че след становището си от 11 юни 2004 г. не е била уведомена за никаква нова мярка за разследване от страна на Комисията и не е получавала никакво искане за допълнителна информация относно това становище.
- 246 При тези условия, при липсата в хода на административното производство, от една страна, на каквото и да било изрично поставяне под съмнение на размера на заплащаните от NOA наеми и от друга страна, и на най-малко искане за информация относно съответствието на тези наеми с пазарните цени, Република Гърция не би могла да бъде упреквана, че не е предоставила достатъчно информация на Комисията, която да ѝ позволи да направи информирана преценка на спорните мерки.

- 247 Освен това при всички положения следва да се отбележи, че пред Общия съд Комисията не твърди, че с липсващата информация разполага основно Република Гърция. Тя се позовава единствено на информацията относно пазарните цени, която без затруднения може да си набави, като просто проведе пазарно проучване за разглеждания период.
- 248 В този контекст Комисията не може да се освободи от задължението си да докаже, че разглежданите наеми, заплащани от NOA за пренаемането на самолетите, не отговарят на пазарните цени. Тя е следвало най-малко да представи първоначални доказателства, основани на фактически обстоятелства, които да са в състояние да задължат Република Гърция да предостави допълнителни обяснения (вж. по аналогия относно доказателството за участие на предприятие в картел Решение на Съда от 7 януари 2004 г. по дело Aalborg Portland и др./Комисия, С-204/00 Р, С-205/00 Р, С-211/00 Р, С-213/00 Р, С-217/00 Р и С-219/00 Р, Recueil, стр. I-123, точки 78 и 79).
- 249 Изводът от това е, че в съответствие със задължението си за надлежно и безпристрастно разглеждане в интерес на правилното прилагане на основните правила по Договора относно държавните помощи Комисията е следвало да продължи действията си по разследване и да задълбочи проучването си в резултат от доклада на Moore Stephens, за да установи дали заплащаните от NOA наеми са в съответствие с критерия за частния оператор. За целта Комисията е трябвало или да отправи до Република Гърция разпореждане за предоставяне на допълнителна информация относно размера на заплащаните от NOA наеми, като уточни в съответствие с член 10, параграф 3 от Регламент № 659/1999 естеството на изискваната информация, или да възложи допълнителна експертиза, за да бъде в състояние да съпостави размера на спорните наеми с пазарните цени.
- 250 В това отношение следва да се напомни, че по силата на изискванията, свързани със зачитането на правото на защита, доказателствата, които не изхождат от гръцките органи и са били събрани от Комисията от трети лица, са могли

да се приемат от тази институция в подкрепа на констатацията за наличие на държавна помощ едва след като на посочените органи е била дадена действителна възможност да представят становището си по тези доказателства (вж. в този смисъл Решение на Съда от 10 юли 1986 г. по дело Белгия/Комисия, 234/84, *Resueil*, стр. 2263, точки 27—29 и Решение на Съда от 14 февруари 1990 г. по дело Франция/Комисия, С-301/87, *Resueil*, стр. I-307, точки 29 и 30).

251 Ето защо в настоящия случай с оглед на всички предходни съображения е достатъчно да се констатира, че в обжалваното решение Комисията е пропуснала да провери, както изисква критерият за частния оператор, дали спорните наеми са по-ниски от пазарните цени. Всъщност обжалваното решение не съдържа нито едно съображение, насочено към оборване на защитаваната по този въпрос от жалбоподателя позиция по време на административното производство (вж. точка 241 по-горе). Освен това в подробния план за работа на експертите, изложен в доклада на Moore Stephens, на който се основава обжалваното решение, се посочва, че действията по разследване са се отнасяли единствено до риска от пренаемане на самолетите на НОА „при изкуствено занижен наем (макар че този наем би могъл и да е равностоен с пазарните цени)“. В това отношение обаче е важно да се напомни, че макар Комисията да има правото да си осигури съдействието на външни експерти, без да има задължение за това, тя все пак не е освободена от необходимостта да преценява тяхната работа (Решение на Общия съд от 16 септември 2004 г. по дело Valmont/Комисия, Т-274/01, *Resueil*, стр. II-3145, точка 72).

252 От това следва, че като се основава единствено на разликата между, от една страна, заплащаните от ОА и от Република Гърция наеми за наемането на самолетите и от друга, заплащаните от НОА наеми за пренаемането на тези самолети, за да констатира предоставянето на предимство на това дружество, което то не би получило при нормални пазарни условия, Комисията допуска явна грешка в преценката при прилагането на критерия за частния инвеститор.

253 В резултат от това правното основание, изведено от нарушение на член 87, параграф 1 ЕО, е основателно. При това положение член 1, параграф 1 от обжалваното решение трябва да се отмени, без да се налага разглеждането на правните основания, изведени от липсата на мотиви и от възможността разглежданите мерки да се вменят на държавата. Изводът от това е, че член 2 от това решение също трябва да се отмени, доколкото налага възстановяването на помощите, посочени в член 1, параграф 1.

3. По предоставените на ОА помощи

а) По предварителното заплащане на завишената стойност на прехвърлените към NOA активи на ОА (член 1, параграф 2 от обжалваното решение) (дела T-415/05 и T-423/05)

254 Република Гърция и ОА оспорват обжалваното решение, доколкото Комисията установява в член 1, параграф 2 от него предоставянето на това дружество на незаконосъобразна помощ, несъвместима с общия пазар, която по размер отговаря на завишената оценка на активите на ОА, прехвърлени към NOA при учредяването на тази нова авиокомпания.

255 Жалбоподателите се позовават на нарушение на член 87, параграф 1 ЕО, както и на липсата на мотиви. При условията на евентуалност Република Гърция поддържа, че дори да се допусне, че разглежданата мярка може да се квалифицира като държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО, което тя оспорва, тази мярка трябвало да се обяви за съвместима с общия пазар по силата на член 87, параграф 3, буква в) ЕО. Обжалваното решение също било опорочено от липса на мотиви по този въпрос.

По нарушението на член 87, параграф 1 ЕО и липсата на мотиви (дела Т-415/05 и Т-423/05)

— Доводи на страните

- ²⁵⁶ Република Гърция и ОА твърдят, че Комисията и нейните експерти пренебрегват икономическата логика, която лежи в основата на преобразуването на обединението Olympic Airways, разглеждано от тях като просто вътрешно реструктуриране. Те разясняват, че процедурата по приватизация, избрана от Република Гърция след 2003 г., се основава на отделянето на летателните дейности на обединението Olympic Airways и на създаването на ново акционерно дружество, NOA, извън обединението Olympic Airways с цел максимално увеличаване на стойността му и незабавната му продажба. Това преобразуване имало за цел да даде възможност на Република Гърция да си възстанови възможно най-голяма част от инвестициите в ОА под формата на помощи за реструктуриране, заплащани през последното десетилетие.
- ²⁵⁷ В този контекст Комисията смесила критерия за частния инвеститор с критерия за частния кредитор. Всъщност частният инвеститор оценявал шансовете на предприятието да се възстанови и не изисквал обявяването на предприятието в несъстоятелност при първоначална неплатежоспособност, без изобщо да взема под внимание неговия потенциал в по-дългосрочен план.
- ²⁵⁸ Въз основа на балансите при преобразуването дружественият капитал на NOA бил определен в размер на около 130 милиона евро. Поради това Република Гърция извършила плащания в общ размер, равняващ се на тази сума, повече от половината от която била използвана от ОА за изплащането на обезщетения и покриването на други разходи, свързани със съкращаването на работници в резултат от преобразуването.

- 259 Обратно на твърденията на Комисията, това предварително заплащане не осигурило никакво предимство на ОА, тъй като по размер не надвишавало стойността на частта от имуществото, от която посоченото дружество се лишавало. Освен това то било с временен характер в очакване на сумата от продажбата на NOA и останалите дружества, произхождащи от обединението Olympic Airways.
- 260 При тези условия обжалваното решение било опорочено от явна грешка в преценката и от липса на мотиви относно предоставянето на предимство на ОА и прилагането на критерия за частния инвеститор.
- 261 Жалбоподателите изтъкват, че в рамките на преобразуването на обединението Olympic Airways прехвърлените на NOA активи е трябвало да се оценят по пазарната им стойност. В това отношение те отбелязват, че докато стойността на прехвърлените на NOA активи е била оценена от експерти на Комисията на 38,5 милиона евро, стойността само на самолетите, от които се лишила ОА, била оценена на над 120 милиона евро въз основа на доклад, съставен от Airclaims.
- 262 Освен това жалбоподателите оспорват липсата на каквото и да било право на обезщетение на ОА за всички нейни права на времеви слотове в различни летища, по-специално Heathrow (Лондон, Обединеното кралство), където продажбите на права на авиокомпаниите биха им осигурили около 7 или 8 милиона евро за слот за сключените от нея двустранни договори, както и за търговската ѝ марка и логото ѝ, известни по целия свят.
- 263 В това отношение ОА отбелязва, че положителната репутация от 30 милиона евро, записана в баланса при преобразуването на ОА, се признава в рамките на вливането на летателните дейности на ОА и дъщерното ѝ дружество Olympic

Aviation в Macedonian Airways, впоследствие NOA, в съответствие по-специално с разпоредбите на гръцкия Закон № 2190/1920 относно акционерните дружества, кодифициран с Кралски указ 174/1963 (ФЕК А 37, наричан по-нататък „Закон № 2190/1920“), и на Закон № 3185/2003, както и на международния стандарт за финансово отчитане № 3 „Бизнес комбинации“ (наричан по-нататък „стандарт МСФО 3“). По-специално съгласно член 43, параграф 4, буква б) от Закон № 2190/1920 „положителната репутация на предприятието (goodwill), създадена при изкупуване или сливане на всяко икономическо образувание и равняваща се на разликата между общата покупна цена и реалната стойност на активите, се записва по сметка „положителна стойност на предприятието“ в рамките на дълготрайните нематериални активи и се амортизира еднократно или на части при един и същ процент, в рамките на няколко финансови години, като срокът за амортизация не може да надвишава пет години“. Освен това от гръцкото законодателство произтича, че непаричните вноски в акционерно дружество трябва да се оценяват по реалната им стойност, а не по цените им към момента на придобиване.

264 ОА добавя, че ако оценката на стойността на прехвърлените на NOA активи не отговаря на пазарната им стойност, продажбата на NOA при по-ниска от пазарната цена би съдържала държавна помощ за потенциалните купувачи на NOA и би съставлявала нарушение на правата на кредиторите на ОА.

265 При опит за приватизацията на NOA, който завършва с подписването на меморандум за разбирателство на 5 август 2005 г., стойността на NOA към 31 декември 2004 г. била изчислена от частен инвеститор на стойност над 100 милиона евро, което било в съответствие със счетоводната оценка, извършена на 12 декември 2003 г. след приспадане на претърпените от NOA загуби.

266 ОА оспорва твърденията на Комисията относно отсъствието на независим одит на балансите при преобразуване. Тези баланси били изцяло утвърдени от регистриран одитор в съответствие със Закон № 3185/2003.

267 Що се отнася до оценяването на вземанията на NOA, ОА отбелязва, че в доклада, който придружава началния баланс на NOA, се посочва, че всяка разлика

между вземанията, съдържащи се в началния баланс на тази нова авиокомпания, и окончателно събраните суми ще бъде отразена като кредит или дебит във финансовия отчет на ОА и на Olympic Aviation, като по този начин нетните активи на NOA няма да бъдат засегнати. Освен това жалбоподателите упрекуват Комисията, че не отчита очакваните постъпления от бъдещата продажба на два самолета, все още заведени в баланса на ОА.

268 Накрая, във връзка с твърдението на Комисията, съгласно което обжалваното решение оставя възможност за по-нататъшно обсъждане на размера на завишената оценка на прехвърлените на ОА активи, в рамките на лоялното сътрудничество на основание член 10 ЕО Република Гърция и ОА отбелязват затрудненията, възникнали при количественото изразяване на твърдяната помощ с оглед на възстановяването ѝ. Те напомнят, че когато вземането не е ликвидно, в приложение на гръцкото право то не е изискуемо. Те упрекуват Комисията, че не предоставя отговор по повод на представените от гръцките органи доказателства, изпратени с писмо от 16 ноември 2005 г., сред които е и докладът на Deloitte & Touche от 27 октомври 2005 г., в който се отбелязват множество погрешни оценки от страна на експертите на Комисията във връзка с количественото изразяване на прехвърлените на NOA активи. Съгласно доклада на Deloitte & Touche извършените от Комисията корекции не отразявали действителната структура на имуществото и финансовото положение на NOA след преобразуването, което било в противоречие със Закон № 2190/1920, който предвиждал, че е възможно разпоредбите му да не се приложат, за да се създаде вярна представа за положението на предприятието. Самите експерти на Комисията отбелязвали, че тези корекции „не включват непременно всичко, което би се изисквало, ако бе проведен одит“ (бележка под линия 10 от обжалваното решение).

269 Освен това ОА упреква Комисията, че не определила съответните пазари и не анализираща условията на конкуренция на тях. Заключение, според което спорната мярка нарушава конкуренцията, не само било немотивирано, а и погрешно. Всъщност ОА обслужвала 33 от общо 38 гръцки летища на основание

на задължението за предоставяне на обществена услуга, при това без каквато и да била конкуренция, а около 30 от тези летища не представлявали никакъв търговски интерес.

270 Комисията поддържа, че спорното предварително заплащане само по себе си представлява държавна помощ. Жалбоподателите не представяли никакви сериозни съображения, на които частният инвеститор би могъл да основе солидни и реалистични очаквания да получи задоволителна възвръщаемост от това предварително заплащане предвид на особено затрудненото положение на ОА, характеризиращо се с предоставянето на помощи на дружеството в продължение на години, неуспеха на опитите за реструктуриране и за продажба, трайните отрицателни резултати и натрупването на задължения и загуби. Частноправните кредитори на ОА, например наемодателите на самолети и банките ABN Amro и Crédit Lyonnais, впрочем побързали да получат гаранции от Република Гърция. Освен това от доклада на Moore Stephens се виждало, че спорното предварително заплащане е използвано за финансирането на разходи за дейността, например за наемането от страна на ОА на пренаетите на NOA самолети.

271 Само при условията на евентуалност Комисията разгледала в обжалваното решение дали спорното заплащане може да се счита за някаква форма на обезщетение, предоставено от държавата на ОА заради прехвърлените на NOA активи.

272 В това отношение експертите на Комисията констатирани, че спорната сума от 130 милиона евро е била определена въз основа на подадените на Deloitte & Touche от ръководството на ОА данни, без същите да са били оценени от независими проверители. В доклада си за финансовото състояние на NOA през финансовата година, изтичаща на 31 декември 2003 г., назначените от гръцките органи одитори изразили резерви по началния баланс на дружеството.

272 Експертите на Комисията оценили стойността на прехвърлените на NOA нетни активи на 38,5 милиона евро след коригирането с определени резерви на

баланса на сектора на летателните дейности. Те се основали на счетоводните данни, предоставени от гръцките органи, и приложили признати счетоводни практики, като по-специално приспаднали спорните вземания, постъпленията от бъдещите продажби на самолети, както и положителната репутация, и като взели предвид общата сума на задълженията, амортизацията на цената на самолетите, както и придвижданията относно някои постъпления и разходи, по-специално свързани с данъци.

274 Комисията, подкрепяна от встъпилата страна, оспорва наличието на самостоятелна счетоводна стойност на преобразуването на обединението Olympic Airways. Жалбоподателите пренебрегнали определението на понятието за положителна репутация съгласно счетоводните стандарти. Съгласно стандарт МСФО 3, параграф 51 положителната репутация отговаря на превишението на цената на бизнес комбинацията над дела на придобиващия в нетната справедлива стойност на разграничимите активи и пасиви. Ето защо не било възможно да се говори обективно за положителна репутация в отсъствието на свободна сделка, когато — както в случая — според Комисията става дума за просто вътрешно реструктуриране на обединението Olympic Airways от страна на Република Гърция. По-специално, обратно на твърденията на ОА, нямало нито реално сливане, нито изкупуване, тъй като не било изпълнено необходимото условие за наличие на положителна репутация, а именно да има пазарна цена.

275 Освен това счетоводните правила не позволявали да се признават нематериални активи, чиято реална стойност не може надеждно да се определи. По-специално не било възможно да се установи „реалният облик на преобразуването“ при наличие на изкуствен баланс за преобразуването, основаващ се единствено на разчетите на ръководството на ОА.

276 В дубликата по дело T-423/05 Комисията изтъква, че в репликата ОА за първи път изяснява, че положителната репутация включва всички нематериални активи (търговско наименование, времеви слотове), което напълно се различавало от определението, дадено в стандарт МСФО 3, параграф 51, посочен по-горе,

както и в гръцкото законодателство, на което се позовава ОА. При това положение доводите били изложени след определения срок.

277 Във връзка с продажната цена на НОА, на която се позовава ОА, Комисията отбелязва, че би било по-справедливо тя да се обвърже с действителна продажба, а не с произволни разчети, основаващи се на неустоверени завишени изчисления на стойността, независимо от тази на самолетите, които били само една от балансните позиции.

278 Накрая, обжалваното решение било достатъчно мотивирано. Всички елементи, взети под внимание от експертите на Комисията в съответствие с правилата за разумно и солидно управление, били възпроизведени в таблицата, съдържаща се в съображение 120 от това решение. Тези елементи се придружавали от коментари (съображения 110—126), както и от правната оценка на Комисията (съображения 197—201).

— Съображения на Общия съд

279 Безспорно е, че в приложение на член 27 от Закон № 3185/2003 Република Гърция извършва предварително заплащане в полза на ОА в рамките на няколко транша, разпределени във времето между декември 2003 г. и май 2004 г., от специална сметка, на обща стойност от около 130 милиона евро, които според гръцките органи отговарят на стойността на прехвърлените на НОА активи при създаването на това ново дружество.

- 280 Действително член 27, параграфи 1 и 5 от Закон № 3185/2003 предвижда, че всички акции на дружествата, учредени след преобразуването на обединението Olympic Airways, без насрещна престация ще станат собственост на Република Гърция с оглед на приватизацията на тези дружества, както и че с постъпленията от продажбата на приватизираните дружества от обединението ще се кредитира специална сметка на Република Гърция, наречена „Гръцка държава — приватизационна сметка на обединението Olympic Airways“. Съгласно посочения член, за да се посрещнат разходите, необходими за съкращаването на персонала и обслужването на финансовите ангажименти на ОА и на Olympic Aviation през периода на преобразуване и ликвидация, специалната сметка ще се дебитира с аванси от държавата до сума, съответстваща на номиналната стойност на акциите в новата учредена след преобразуването авиокомпания, които акции стават собственост на Република Гърция.
- 281 В случая член 1, параграф 2 от обжалваното решение изрично гласи, че спорната помощ се изразява единствено в завишената според Комисията оценка на размера на прехвърлените на НОА при учредяването ѝ активи. Комисията изчислява тази помощ в неокончателен размер от 91,5 милиона евро. Поради това в диспозитива на обжалваното решение тя не оспорва принципно предварителното заплащане от страна на ОА на стойността на всички прехвърлени на НОА активи.
- 282 Вярно е, че в съображение 196 от обжалваното решение Комисията подчертава, че заплащането на аванс от около 130 милиона евро на предприятие като ОА, което се намира в особено затруднено икономическо положение, което освен това току-що е било лишено от своя сектор на летателни дейности и чиито данъчни и осигурителни задължения спрямо Република Гърция възлизат в края на 2003 г. на 522 милиона евро, като тези задължения продължават да нарастват, а активите, които могат да се реализират за изплащането на тези задължения, изчезват, е в противоречие с критерия за частния инвеститор. В това отношение, като се позовава на заключението на генералния адвокат Mischo по Решение на Съда от 12 октомври 2000 г. по дело Испания/Комисия (С-480/98, Recueil, стр. I-8717, I-8720, точки 32—43), Комисията отбелязва, че в такъв контекст частен кредитор, който в случая се явява и основен кредитор на ОА и не би имал особено реалистични перспективи да получи своите вземания към ОА, би взел всички законосъобразни мерки, за да получи плащането на вземанията с настъпил падеж или осъществяването на гаранциите.

283 Следва все пак да се напомни, че в обжалваното решение Комисията не оспорва решението на Република Гърция да преобразува обединението Olympic Airways, за да улесни неговата приватизация, като прехвърля активите от неговия сектор на летателните дейности на НОА и като по-специално предвижда спорното предварително заплащане в полза на ОА, а не изисква незабавното обявяване на ОА в несъстоятелност, за да възстанови по този начин поне част от вземанията си към това дружество (вж. точки 101 и 281 по-горе). Комисията единствено констатира, че в отсъствието на дългосрочна перспектива за рентабилност на ОА частният инвеститор не би предоставил аналогичен на изплатения на това дружество финансов аванс. Нито в мотивите, нито в диспозитива на обжалваното решение обаче Комисията квалифицира самото предварително заплащане на компенсация като държавна помощ.

284 За сметка на това от съображение 197 от обжалваното решение недвусмислено следва, че Комисията квалифицира като държавна помощ плащането на размера на спорния аванс, доколкото тази сума според нея надвишава стойността на прехвърлените на НОА активи и поради това не може да се счита за компенсация, изплатена от Република Гърция на ОА за това прехвърляне.

285 По-специално Комисията приема изрично в съображение 197 от обжалваното решение, че ако сумата от 130 312 459 EUR, изплатена от Република Гърция на ОА от специалната сметка, отговаряше на стойността на активите на ОА, прехвърлени на НОА, това прехвърляне не би съдържало никаква държавна помощ.

286 Предвид ясното съдържание на член 1, параграф 2 от диспозитива на обжалваното решение, което се подкрепя от мотивите на същото, Общият съд трябва да се произнесе по твърденията относно оценката на прехвърлените на НОА активи, за да се изчисли размерът на компенсацията.

- 287 В това отношение следва да се разгледа дали изводът на Комисията в обжалваното решение, съгласно който стойността на прехвърлените на NOA активи е завишена, е достатъчно мотивиран и дали не е опорочен от явна грешка в преценката.
- 288 В докладите на Deloitte & Touche от 29 ноември 2003 г., приложени към началния баланс на NOA и към баланса при преобразуването на OA и на Olympic Airways в съответствие с член 27 от Закон № 3185/2003, се посочва, че тези баланси — съставени от споменатата консултантска фирма в качеството на регистриран одитор, назначен в приложение на споменатия член 27 — са изготвени в съответствие с гръцките счетоводни стандарти, включително в съответствие с принципа на историческите цени, освен по отношение, от една страна, на оценката на самолетите и двигателите, които принадлежат на отделените клонове на OA и на Olympic Aviation и са оценени от специализираното дружество Airclaims по пазарната им стойност към 1 октомври 2003 г. и от друга страна, на оценката на положителната репутация. Съгласно тези доклади на Deloitte & Touche положителната репутация всъщност се определя от ръководството на OA в съответствие с международните практики въз основа на брутните постъпления на дружеството, наскорошните му резултати и проявения по време на процедурите за неговата приватизация интерес.
- 289 За сметка на това в обжалваното решение (вж. по-специално съображения 120, 199 и 200), като се позовава на доклада на Moore Stephens, Комисията извършва корекции, основаващи се на изчисленията на експертите ѝ, които по отношение на самолетите приемат единствено нетната им отчетна стойност и освен това не включват в изчисляването на компенсацията по-специално сумата, отговаряща на стойността на нематериалните активи, взета под внимание от гръцките органи в рамките на положителната репутация, както и несигурните вземания и вземането от бъдещата продажба на два самолета, които все още са заведени в баланса на OA.
- 290 В това отношение жалбоподателите упрекуват Комисията по-специално, че не е взела под внимание необходимостта, от една страна, да оцени самолетите по пазарната им цена и от друга страна, да вземе предвид генерираната при учредяването на NOA положителна репутация, както и очакваните постъпления от

бъдещата продажба на два самолета, за да определи реалното икономическо положение на NOA. Те оспорват и извършените от Комисията корекции във връзка с несигурните вземания.

291 В самото начало следва да се отбележи, че за разлика от това, което изглежда се предлага в заключенията на експертите на Комисията, възпроизведени в обжалваното решение (съображение 124), обстоятелството, че член 27 от Закон № 3185/2003 предвижда предварително заплащане на спорната компенсация до размер, равен на номиналната стойност на акциите на NOA, не позволява да се презумира, че вноските в дружествения капитал чрез прехвърлянето на активите на сектора на летателните дейности на обединението Olympic Airways са завишени, за да се подпомогне OA, която се намира в голямо финансово затруднение по време на процедурата по преобразуване и ликвидация. Освен това същото обстоятелство не може да представлява препятствие при определяне на стойността на дружествения капитал на NOA в съответствие с приложимите счетоводни стандарти да се вземе под внимание по-специално пазарната стойност на прехвърляните самолети, както и стойността на нематериалните активи, в случая записани в баланса при преобразуване на OA и в началния баланс на NOA като положителна репутация, след като тази стойност може да се определи надеждно.

292 В този контекст, като се изхожда от критерия за частния оператор следва да се разгледат корекциите, извършени от Комисията, по отношение, първо, на изключването на някои нематериални активи от изчисляването на компенсацията, второ, на оспореното от тази институция отчитане на пазарната стойност на самолетите и, трето, на изключването на постъпленията от бъдещата продажба на два самолета.

293 Първо, що се отнася до различните нематериални активи, взети под внимание в рамките на положителната репутация в размер до 30 милиона евро, в баланса за преобразуване на OA и в началния баланс на NOA, следва предварително да

се отхвърли твърдението на Комисията по дело Т-423/05 за недопустимост на някои доводи на жалбоподателя (вж. точка 276 по-горе).

294 В това отношение следва да се отбележи, че докладите от 29 ноември 2003 г., приложени към балансите за преобразуване на ОА и на Olympic Aviation и към началния баланс на NOA, изброяват нематериалните активи, взети под внимание в рамките на положителната репутация (вж. точка 296 по-долу). Освен това обжалваното решение (съображение 110) гласи изрично, че съгласно констатациите, направени от експертите на Комисията, сумата от 30 милиона евро, записана в баланса за преобразуване на ОА като нематериални дълготрайни активи, отговаря на оценката на ръководството на ОА относно стойността на търговското наименование, логото (олимпийските кръгове) на марката Olympic, на времевите слотове и двустранните споразумения. В решението за откриване на официалната процедура по разследване (точка 59) Комисията впрочем отбелязва, че съгласно докладите на Deloitte & Touche, приложени към гореспоменатите баланси, тази положителна репутация, „т.е. дълготраен нематериален актив, произтичащ от търговското наименование, от времевите слотове и от пазарния дял“, е изчислена от ръководството на ОА и представлява над 20% от дълготрайните активи на предприятието.

295 При тези условия, обратно на твърденията на Комисията, посочените от ОА в репликата по дело Т-423/05 елементи, като например времевите слотове, логото, марката или търговското наименование, взети под внимание в рамките на положителната репутация, не биха могли да се считат за ново правно основание. Всъщност те очевидно се вписват като продължение на спора между страните още на стадия на административното производство, както и на доводите, представени от ОА в жалбата относно необходимостта положителната репутация да се вземе под внимание.

296 По същество от посочените по-горе доклади на Deloitte & Touche, приложени към началния баланс на NOA и към баланса за преобразуване на ОА, е видно, че взетите под внимание от ръководството на ОА активи като положителната репутация се състоят от търговското наименование и марката Olympic, от логото (олимпийските кръгове), от времевите слотове, с които разполага ОА в различни летища, от двустранните споразумения, сключени с държави, които не са

членки на Европейския съюз и уреждащи права в областта на въздушния транспорт, както потвърждават жалбоподателите в отговор на поставен в съдебното заседание от Общия съд въпрос, от репутацията на ОА и от нейния пазарен дял.

297 В това отношение може да се направи разграничение сред гореспоменатите нематериални активи между, от една страна, делимите активи, които могат да се отделят от прехвърляното образувание и да се продадат или отстъпят самостоятелно или заедно със свързан с тях договор, актив или пасив и чиято стойност може надеждно да се определи, независимо от изхода на планираната приватизация, като например времевите слотове, и от друга страна, нематериалните активи, които не могат да бъдат отделени и чиято пазарна стойност освен това не може да се определи надеждно при липсата на сделка, като например репутацията или пазарния дял, отговарящ на генерираната при изкупуването на предприятие или при неговото сливане с друго предприятие положителна репутация.

298 Налага се констатацията, че в обжалваното решение (вж. по-специално съображения 110 и 199) Комисията, като приема направените в доклада на Moore Stephens констатации „чрез използване на признатите в Гърция и в международен план счетоводни техники и модели“, отказва да вземе под внимание всички прехвърлени на НОА гореспоменати нетелесни вещи, като единствено посочва, че „нито гръцките счетоводни принципи, нито [общоприетите международни счетоводни принципи] предвиждат признаването в баланса на генерираните от предприятието дълготрайни нематериални активи“.

299 Комисията обаче не оспорва, че стандарт МСФО 3, приложим към бизнес комбинациите, установен в приложението към Регламент (ЕО) № 2236/2004 на Комисията от 29 декември 2004 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1725/2003 относно приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета относно Международните стандарти за финансови отчети (IFRS) № 1, 3 до 5, Международните счетоводни стандарти (IAS) № 1, 10, 12, 14, 16 до 19, 22, 27, 28, 31 до 41 и тълкуванията на Комитета по разяснения на стандартите (SIC) № 9, 22, 28 и 32 (ОВ L 392, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 47, стр. 99), на които страните се позовават пред Общия съд и който е приложим след 31 март 2004 г. (параграф 78 от стандарт МСФО 3) и при някои условия може да се прилага „преди датите на влизане в сила“ (параграф 85

от стандарт МСФО 3), позволява на приобретателя да признае отделно разграничимите дълготрайни нематериални активи на придобиваното предприятие или образуване, когато тяхната справедлива стойност — т.е. по същество сумата, която би била платена при сделка между добре осведомени страни, действващи при нормални условия на конкуренция — може да се определи надеждно към датата на придобиване (параграфи 37, 45 и 46 от стандарт МСФО 3). Освен това съгласно международен счетоводен стандарт 38 „Нематериални активи“, съответно изменен с приемането на стандарт МСФО 3 (IAS 38), справедливата стойност на нематериален актив, придобит в бизнес комбинации, обикновено може да се определи по достатъчно надежден начин, за да се признае отделно от положителната репутация. Освен това следва да се отбележи, че международен счетоводен стандарт 22 „Бизнес комбинации“, установен в приложението към Регламент (ЕО) № 1725/2003 на Комисията от 29 септември 2003 година относно приемането на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 261, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 42, стр. 3), заменен със стандарт МСФО 3, предвижда вече отделното признаване към датата на придобиване на образуването на разграничимите нематериални активи, чиято справедлива стойност може да се определи по надежден начин.

300 Освен това Комисията не изразява съмнение, че гръцките счетоводни стандарти позволяват на придобиващия да признае отделно от положителната репутация нематериални дълготрайни активи на придобиваното образуване, които могат да бъдат отделени, като например времевите слотове, когато тяхната стойност може да се определи по надежден начин.

301 Що се отнася до онези нематериални активи, които не могат да бъдат отделени и чиято справедлива стойност не може да се определи надеждно, в отсъствието в случая на действителна сделка, доколкото при заплащане на спорния аванс все още не се е конкретизирала никаква ясна перспектива за изкупуване на NOA от частен инвеститор, следва да се приеме позицията на Комисията, съгласно която при липсата на сделка прехвърлянето на активите, свързани със сектора на летателните дейности, на NOA, съпътствано с предоставянето на собствеността на акциите на това дружество на Република Гърция без насрещна престация с оглед на бъдещата приватизация на това дружество, не би могло да се приравни на изкупуване или сливане, които да са в състояние да генерират положителна репутация (вж. точка 297 по-долу). В отсъствието на ясна и конкретна перспектива за сделка на този етап, обстоятелството, на което се позовава ОА, а именно че NOA е създадена чрез сливане и чрез вливане на летателните дейности

на дружествата ОА и на Olympic Aviation в предходното дъщерно дружество Macedonian Airways, преименувано на NOA след това преобразуване, не променя посочения извод.

302 В този контекст, по-специално предвид на стандарт МСФО 3, на който се позовават страните (вж. точка 299 по-горе), Комисията следва да разгледа поотделно съответните различни нематериални активи, като провери дали са могли да бъдат отделени и дали тяхната справедлива стойност може да се определи по надежден начин и евентуално дали от гледна точка на критерия за частния инвеститор е трябвало същите да се изключат от изчисляването на заплатената на ОА компенсация.

303 От обжалваното решение обаче следва, че Комисията — която впрочем признава в съдебното заседание, че някои нематериални активи като времевите слотове могат да се продават отделно и притежават собствена пазарна стойност — не разглежда поотделно съответните нематериални активи и в обжалваното решение не представя мотивите, поради които счита, че критерият за частния инвеститор в случая не допуска да се вземат под внимание нематериални активи, които могат да се оценят по надежден начин, независимо от всякакво прехвърляне или сливане, до размера на справедливата им стойност за целите на изчисляването на размера на заплатената на ОА компенсация. Изводът от това е, че обжалваното решение в това отношение е опорочено от явна грешка в преценката.

304 Освен това и при всички положения в контекста на създаването на нова, правно самостоятелна авиокомпания, на която се прехвърлят всички активи, свързани с летателните дейности на обединението Olympic Airways, и доколкото в обжалваното решение Комисията не счита, че предварителното заплащане на финансова компенсация на ОА за прехвърлянето на нематериалните активи на NOA само по себе си представлява държавна помощ, същата е следвало

поне да мотивира с оглед на критерия за частния инвеститор отказа си да вземе под внимание всички нематериални активи за целите на изчисляването на компенсацията.

305 По-специално в гореописания контекст, дори да се допусне, че Комисията изхожда от предпоставката, че отделянето на сектора на летателните дейности и прехвърлянето на съответните активи на NOA трябва да се считат само за вътрешно реструктуриране в обединението Olympic Airways, тя при всички положения е следвало ясно и разбираемо да обоснове с оглед на критерия за частния инвеститор избора на счетоводни правила, на които се е основала, за да изключи спорните нематериални активи от изчисляването на заплатената на ОА компенсация.

306 Въпреки че Комисията се позовава пред Общия съд по-специално на стандарт МСФО 3 — който предвижда признаването на бизнес комбинациите чрез предлагане на метода на придобиване, съгласно който приобретателят по-специално признава придобитите активи, включително онези, които не са били признати по-рано от придобитото предприятие (параграф 15 от стандарта), — в обжалваното решение обаче тя все пак се основава изключително на счетоводния принцип, който забранява на предприятието да признае за актив в своите финансови отчети вътрешно създадената положителна репутация (стандарт IAS 38), като впрочем не уточнява стандарта или стандартите, на които се позовава.

307 В този смисъл Комисията не излага в обжалваното решение, по-специално с оглед на стандартите, приложими за бизнес комбинациите, мотивите, поради които — въпреки че става дума да се оценят съответните активи не с цел тяхното осчетоводяване във финансовата документация на ОА, а с цел определянето на сумата, която да се заплати на това предприятие като компенсация за загубата на целия му сектор на летателните дейности и на съответните активи, някои от които са могли да бъдат продадени поотделно — тя се основава на

правилата, уреждащи признаването на тези нематериални активи от придобитото предприятие.

308 Второ, в гореспоменатия контекст и по аналогични съображения (вж. точка 305 по-горе) следва също да се приеме, че в обжалваното решение (вж. по-специално съображения 111 и 199) Комисията — като потвърждава констатациите в това отношение в доклада на Moore Stephens, който се позовава общо на гръцките счетоводни принципи и на общоприетите международни счетоводни принципи — не мотивира в достатъчна от правна гледна точка степен с оглед на критерия за частния инвеститор отчитането за целите на изчисляването на размера на компенсацията, на нетната счетоводна стойност на самолетите, чиято собственост е прехвърлена на NOA, вместо на тяхната пазарна стойност към 1 октомври 2003 г., което според доклада на Airclaims води до увеличение с около 43,2 милиона евро на разчетната стойност на тези самолети спрямо нетната им счетоводна стойност.

309 Трето, гръцките и общоприетите счетоводни принципи — които изключват записването в годишните отчети на предприятието на постъпленията, свързани с все още неосъществена продажба на дълготраен актив, който не принадлежи на това предприятие, и на които Комисията се позовава в обжалваното решение (вж. по-специално съображения 114 и 199) — не представляват достатъчна мотивация за изключване от страна на тази институция на очакваните нетни постъпления от осъществяващата се продажба на два самолета от вида A 300-600, които продължават да са записани в баланса на ОА до финализиране на продажбата, като елемент, който да се вземе под внимание за целите на изчисляването на размера на компенсацията. Всъщност, доколкото Комисията не оспорва прехвърлянето към NOA на всички активи на ОА, свързани с летателните дейности, и свързаното с него предварително заплащане на компенсация, тя е следвало да обоснове с оглед на критерия за частния инвеститор изключването от изчисляването на размера на компенсацията на очакваните постъпления от продажбата на двата посочени по-горе самолета в размер на 24,4 милиона евро.

- 310 Предвид на всички изложени по-горе съображения изведените от явна грешка в преценката и от липса на мотиви на обжалваното решение правни основания трябва да се приемат за основателни, доколкото Комисията изключва от изчисляването на компенсацията всички нематериални активи, които са били взети под внимание от ръководството на ОА в рамките на положителната репутация. Освен това обжалваното решение е опорочено от явна грешка в преценката, доколкото Комисията изключва от това изчисление очакваните постъпления от продажбата на два самолета, все още записани в баланса на ОА, и доколкото не приема оценяването по актуална пазарна стойност на 18-те самолета, чиято собственост е била прехвърлена на NOA.
- 311 По-нататък следва да се констатира, че що се отнася до несигурните вземания, Комисията в достатъчна степен мотивира в обжалваното решение (вж. по-специално съображения 112, 120 и 199) тяхното изключване или коригиране за целите на изчисляването на размера на заплатената на ОА компенсация, като се позовава на заключенията на експертите, които по-конкретно подчертават, че в отсъствието на обезпечение относно тези вземания в началния баланс на NOA, не е разумно такива вземания да се записват като актив на NOA. Освен това неподкрепените твърдения на жалбоподателите, съгласно които спорните вземания са сигурни, не дават възможност да се приеме, че Комисията допуска явна грешка в преценката, като счита, че стойността на тези елементи не трябва да се взема под внимание или че е била завишена. В допълнение, дори ако, както изтъква ОА (вж. точка 267 по-горе), заплащането на сумата на спорните вземания беше гарантирано по отношение на NOA, това обстоятелство е ирелевантно във връзка с оценката на размера на посочените вземания, чието възстановяване може разумно да се очаква при прехвърлянето им на NOA като активи, свързани със сектора на летателните дейности.
- 312 Освен това, обратно на твърденията на ОА, обжалваното решение не е опорочено нито от явна грешка в преценката, нито от липса на мотиви във връзка с констатацията, че предварителното заплащане на компенсация, чийто размер е бил завишен, може да наруши или да застраши конкуренцията. В действителност Комисията посочва в обжалваното решение (съображение 35), че ОА извършва наземни услуги, дейности по поддръжка и ремонт, както и че предлага услуги, изразяващи се в съответните дейности. В този контекст тя подчертава,

че предоставянето на твърдяната спорна помощ може да наруши конкуренцията с други предприятия от Съюза, по-специално след дерегулирането на пазара на наземните услуги след 1996 г. (съображение 202). В този смисъл в съответствие с член 87, параграф 1 ЕО Комисията надлежно доказва заплахата от нарушение на конкуренцията, която обосновава квалификацията държавна помощ, след като разглежданата мярка укрепва позицията на получаващото я предприятие спрямо други предприятия. По-специално от съдебната практика следва, че обстоятелството, че един икономически сектор е предмет на либерализация на общностно равнище, може да определи действителното или потенциално въздействие на помощите върху конкуренцията, както и техния ефект между държавите членки (вж. Решение на Съда от 15 декември 2005 г. по дело *Unicredito Italiano*, C-148/04, *Recueil*, стр. I-11137, точки 56 и 57 и цитираната съдебна практика). Освен това, обратно на твърденията на ОА, обстоятелството, че 33 от общо 38-те гръцки летища се обслужват от това дружество въз основа на задължения за предоставянето на обществена услуга, не може да изключи наличието на конкурентно положение.

³¹³ В допълнение, що се отнася до всички прехвърлени на NOA активи, които са били изключени или коригирани от Комисията — освен нематериалните активи, взети под внимание в рамките на положителната репутация, гореспоменатите 18 самолета и вземането, свързано с бъдещата продажба на два самолета, все още записани в баланса на ОА (вж. точка 311 по-горе), — размерът на предварителното плащане, което може да се направи на ОА като обезщетение за тези активи, ще трябва да се определи в рамките на процедурата за възстановяване на помощта и в съответствие със задължението за лоялно сътрудничество въз основа на одитирани отчети, както изтъква Комисията.

³¹⁴ Въсщност Комисията приема, че корекциите, извършени от експертите ѝ, могат да бъдат предмет на по-нататъшно обсъждане в рамките на лоялното сътрудничество. Според Комисията ОА ще трябва да проведе счетоводна проверка на съответните активи под контрола на гръцките органи и да предложи конкретна оценка на прехвърлените на NOA активи.

- 315 В това отношение следва да се напомни, че нито една разпоредба на общностното право не изисква, когато Комисията разпорежда възстановяването на обявена за несъвместима с общия пазар помощ, тя да определя точния размер на подлежащата на възстановяване помощ. Достатъчно е решението на Комисията да съдържа указания, които да позволяват на неговия адресат сам да определи този размер без прекомерни затруднения (Решение по дело Испания/Комисия, посочено по-горе, точка 25 и Решение от 14 февруари 2008 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 44).
- 316 В допълнение в Решение от 14 февруари 2008 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, като констатира, че Република Гърция не е изпълнила задълженията си по членове 2—4 от обжалваното решение, Съдът отхвърля довода, че Комисията не осигурява надежден метод за изчисление, позволяващ да се установи размерът на помощта, която трябва да се възстанови (точка 42 и сл. от решението).
- 317 Що се отнася по-специално до завишената оценка на активите на ОА, прехвърлени на НОА, в Решение от 14 февруари 2008 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, Съдът приема, че обстоятелството, че размерът на тази завишена оценка, определен в член 1, параграф 2 от обжалваното решение, се съпътства от указанието, че в това отношение става дума за неокончателна оценка, не може да се тълкува в смисъл, че обжалваното решение не съдържа необходимите уточнения с оглед на неговото прилагане (точка 43).
- 318 При тези условия доводът на Република Гърция, основан на вътрешните трудности, възникнали при възстановяването на спорната помощ (вж. точка 268 по-горе), също трябва да се отхвърли. В това отношение от съдебната практика следва, че в случай на известни вътрешни трудности при изпълнението на разпореждане за възстановяване, по силата на правилото, което въвежда за държавите членки и за институциите на Общността взаимни задължения за лоялно сътрудничество, което именно е в основата на член 10 ЕО, Комисията и съответната държава членка трябва да си сътрудничат добросъвестно, за да преодолеят тези трудности, при пълно спазване на разпоредбите на Договора, и по-специално на тези относно държавните помощи (Решение на Съда от 4 април 1995 г. по дело Комисия/Италия, С-348/93, Recueil, стр. I-673, точка 17, Решение на Съда от 22 март 2001 г. по дело Комисия/Франция, С-261/99, Recueil, стр. I-2537, точка 24 и Решението от 12 май 2005 г., точка 42).

- 319 Оттук следва, че обжалваното решение трябва да се отмени частично поради явна грешка в преценката и липса на мотиви, доколкото изключва вземането под внимание на всички нематериални активи в рамките на положителната репутация, и поради липсата на мотиви, доколкото изключва вземането под внимание на очакваните постъпления от продажбата на двата гореспоменати самолета и доколкото допуска единствено вземането под внимание на нетната счетоводна стойност на прехвърлените самолети, а не тяхната актуална пазарна стойност. Твърденията за нарушения, изведени от явна грешка в преценката и от липса на мотиви, трябва да се отхвърлят в останалата им част.

По нарушението на член 87, параграф 3 ЕО и липсата на мотиви (дело Т-415/05)

— Доводи на страните

- 320 При условията на евентуалност Република Гърция твърди, че при всички положения твърдяната помощ представлява държавна помощ за оздравяване, съвместима с общия пазар. Всъщност тя изпълнявала или лесно можела да изпълни всички кумулативни условия, на които Насоките на Общността относно държавната помощ за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднено положение (ОВ С 288, 1999 г., стр. 2, наричани по-нататък „Насоките от 1999 г.“) подчиняват констатирането на съвместимостта на подобна помощ.
- 321 Комисията допуснала явна грешка в преценката в обжалваното решение (съ-обращения 231 и 232) по отношение на първите две условия за съвместимост, определени в Насоките от 1999 г.

322 Във връзка с първото от горепосочените условия било възможно да се приеме, че спорното предварително плащане представлява „кредит“, който трябва да се възстанови. Република Гърция признава, че първоначално за този кредит не се предвиждат лихви. Те обаче лесно могли да се предвидят, ако Комисията беше уведомила Република Гърция в хода на официалната процедура в съответствие със задължението си в този смисъл за намерението си да разгледа съвместимостта на спорното предварително плащане с член 87, параграф 3 ЕО въз основа на Насоките от 1999 г. след отправеното при условията на евентуалност в този смисъл от гръцките органи искане в писмото им от 11 юни 2004 г., потвърдено в писмото им от 3 ноември 2004 г.

323 Във връзка с второто условие Република Гърция напомня, че параграф 24 от Насоките от 1999 г. гласи:

„[П]ървоначалното разрешение на помощта за оздравяване е за максимален срок от шест месеца или, ако държавата членка представи план за реструктуриране в посочения срок, докато Комисията се произнесе по плана. След първоначалното разрешение и в изключителни, надлежно обосновани случаи Комисията може да продължи първоначалния шестмесечен срок по искане на държавата членка.“ [неофициален превод]

324 В писмото си от 11 юни 2004 г. (параграф 5.21) до Комисията гръцките органи посочили, че ако Комисията приеме, че размерът на извършеното на ОА предварително заплащане може да представлява помощ за оздравяване, те щели да докажат, че предвидените мерки за реструктуриране били в съответствие с Насоките от 1999 г.

325 Поради това в случая Република Гърция поддържа, че определените в Насоките от 1999 г. срокове са били продължени, доколкото Комисията не отговорила

своевременно на искането, като по този начин възпрепятствала гръцките органи да спазят споменатите срокове.

³²⁶ Освен това в обжалваното решение (съображение 235) Комисията също направила неправилно тълкуване на ангажмента на гръцките органи да не заплащат никаква допълнителна помощ на ОА, потвърден в Решение 94/696/ЕО на Комисията от 7 октомври 1994 година относно предоставените от гръцката държава помощи на авиокомпанията Olympic Airways (ОВ L 273, стр. 22), с което се одобряват помощи за реструктуриране (вж. точка 5 по-горе). Всъщност този ангажимент се отнасял единствено до помощите за реструктуриране, но не и за помощите за оздравяване. Освен това той вече трябвало да се преценява въз основа на новата рамка, определена в Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение (ОВ С 244, 2004 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 187), които при определени условия давали възможност за предоставянето на нови помощи за реструктуриране. В този смисъл Комисията възприела погрешно правно основание.

³²⁷ Накрая, Комисията нарушила задължението за мотивиране, като не разгледала в обжалваното решение останалите три изисквания за съвместимостта на помощта за оздравяване с общия пазар съгласно Насоките от 1999 г.

³²⁸ Комисията, подкрепяна от встъпилата страна, оспорва тези доводи.

— Съображения на Общия съд

- 329 Следва да се напомни, че тежестта на доказване на съвместимостта на помощ с общия пазар, в отклонение от предвиденото в разпоредбите на член 87, параграф 1 ЕО, по принцип е възложена на засегнатата държава членка, която трябва да установи, че са налице условията за прилагане на това изключение (Решение по дело *Olympiaki Aeroporia Ypiresies*/Комисия, посочено по-горе, точка 34). За целта тя следва да предостави на Комисията всички необходими доказателства за съвместимостта на планираните помощи с общия пазар (Решение на Съда от 28 април 1993 г. по дело *Италия/Комисия*, C-364/90, *Recueil*, стр. I-2097, точка 20).
- 330 В случая е установено, че спорният аванс е заплатен на траншове между декември 2003 г. и май 2004 г. Изводът от това е, че съвместимостта на тази мярка с общия пазар, доколкото тя е квалифицирана като държавна помощ, трябва да се прецени с оглед на условията за разрешаване на помощите за оздравяване, установени с параграф 23 от Насоките от 1999 г., които се прилагат до 9 октомври 2004 г., след като новите Насоки за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение от 2004 г. започват да се прилагат едва от 10 октомври 2004 г.
- 331 В това отношение се налага констатацията, че доводите на жалбоподателя не позволяват да се установи, че първото условие за разрешаване, определено в параграф 23 от Насоките от 1999 г., е изпълнено. Всъщност жалбоподателят не доказва, че спорният аванс е кредит, обвързан с лихва, която да е поне съпоставима с лихвите по заеми за предприятия в добро състояние, и по-специално на референтните лихви, приети от Комисията, както изисква споменатият параграф 23. По-специално той не представя никакво сериозно доказателство, позволяващо да се предположи, че размерът на предварителното заплащане трябва да се възстанови от ОА, заедно с лихви, до размера на сума, която надвишава постъплението от продажбата на ОА след приватизацията (вж. точка 280 по-горе). Напротив, неговите доводи потвърждават, че не става дума за кредит в смисъла на посочената разпоредба, тъй като не се предвижда заплащането на лихви.

- 332 При тези условия, след като жалбоподателят не доказва, че едно от кумулативните условия, на които параграф 23 от Насоките от 1999 г. подчинява възможността Комисията да обяви помощите за оздравяване за съвместими с пазара, е било изпълнено, следва да се отхвърли твърдението му за нарушение, изведено от явна грешка в преценката във връзка с това, че Комисията констатира несъвместимостта на спорния аванс с общия пазар, независимо от въпроса дали, от една страна, останалите условия, установени в посочения параграф 23, са били изпълнени и от друга страна, дали Република Гърция е спазила ангажиментите, възпроизведени в Решение 94/696.
- 333 Изводът от това е, че обратно на твърденията на жалбоподателя, Комисията не нарушава задължението си за мотивиране, като в обжалваното решение не разглежда всички кумулативни условия, установени в параграф 23 от Насоките от 1999 г.
- 334 Оттук следва, че правните основания, изведени от нарушението на член 87, параграф 3 ЕО и от липсата на достатъчни мотиви, трябва да се отхвърлят като неоснователни.

б) По прилагането на някои държавни гаранции (член 1, параграф 3 от обжалваното решение) (дела Т-415/05 и Т-423/05)

Доводи на страните

- 335 Република Гърция и ОА оспорват квалификацията като нови помощи на плащанията, направени от държавата в изпълнение на гаранционни задължения,

изразяващи се, първо, в три частични плащания за връщането на заема, предоставен на ОА от банката ABN Amro (36,9 милиона евро), второ, в плащането на шестмесечния транш от лизинговите вноски, дължими от ОА за два Airbus A 340-300 (11,7 милиона евро), чийто падеж настъпва на 29 юли 2004 г., и трето, в предоставено на ОА пряко финансиране (8,2 милиона евро).

336 В това отношение жалбоподателите оспорват тълкуването на член 1 от Решението от 11 декември 2002 г., възприето от Комисията в обжалваното решение (съображение 238), съгласно което спорните гаранции се считали за помощи, несъвместими с общия пазар. Те твърдят, че ако това беше така, Комисията е щяла изрично да наложи в това решение възстановяването на гаранциите. Освен това валидността на запазването на спорните гаранционни задължения се потвърждавала от обстоятелството, че нито в хода на процедурата на основание член 88, параграф 2 ЕО, завършила с Решението от 12 май 2005 г., нито в кореспонденцията си след това съдебно решение Комисията не повдигнала въпроса за неправилното изпълнение на Решението от 11 декември 2002 г. относно договорите за поръчителство. Накрая, ОА счита, че обжалваното решение е недостатъчно мотивирано относно твърдението, че Решението от 11 декември 2002 г. било свързано с промяна на правните задължения, произтичащи от спорните гаранции.

337 При всички положения, дори да се допусне, че Решението от 11 декември 2002 г. трябва да се тълкува в смисъл, че спорните гаранции по отношение на ОА са били изменени, обстоятелството, че Комисията не е могла да посочи това ясно в споменатото решение, както и през целия последващ период, обосновавало оправданото правно очакване на Република Гърция и на третите свързани лица, които са повярвали, че тези гаранции продължават законосъобразно да произвеждат уговорените по договорен път последици. Жалбоподателите подчертават в това отношение необходимостта държавата да изпълнява гаранционните задължения, които е поела.

338 В настоящия случай, тъй като спорните гаранции са изпълнени според жалбоподателите в съответствие с първоначалните условия, уговорени в гаранционните

договори, обжалваното решение било опорочено от явни грешки в преценката и от липсата на мотиви, доколкото Комисията квалифицира гореспоменатите спорни плащания като държавни помощи по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО.

339 Що се отнася, на първо място, до получения от ОА през февруари 2001 г. заем от ABN Amro за покриване на разходите, произтичащи от предсрочното ѝ извеждане от летище Hellinikon в Атина (Гърция) и от преместването ѝ на новото летище в Spata, жалбоподателите отбелязват, че ОА се ползва от поръчителството на Република Гърция в съответствие с решенията за одобрение на Комисията от 1994 г., 1998 г. и 2000 г. След 2001 г. нямало никаква промяна в условията по договора за заем и в държавната гаранция. През май и октомври 2004 г. и през март 2005 г. държавата извършила трите частични възстановявания след официално уведомление от банката кредитор за извършване на тези плащания в качеството си на поръчител поради доказаната невъзможност на ОА да ги извърши през разглежданите периоди. От обжалваното решение впрочем ставало ясно (съображения 135—139), че Комисията била запозната, че спорните плащания са извършени от държавата в съответствие с първоначалните условия по поръчителството и че след тези плащания удостоверенията относно задълженията и индивидуалните уведомления за плащане били издавани срещу ОА в съответствие с общите разпоредби на гръцкия Кодекс за принудително събиране на публични вземания.

340 Що се отнася, на второ място, до гаранцията за вноските, дължими от ОА на основание два договора за лизинг относно самолети от вида Airbus A 340-300, Република Гърция и ОА посочват, че след като са били официално уведомени от Crédit Lyonnais да извършат това плащане, първата в качеството си на поръчител на втората извършва плащането на дължимата от това дружество шестмесечна вноска на 29 юли 2004 г. в полза на Crédit Lyonnais. Всъщност Република Гърция се ангажирала да поеме частично задълженията на ОА, произтичащи от договорите за лизинг, в съответствие с решенията за одобрение, приети от Комисията през 1994 г., 1998 г. и 2000 г. Това поръчителство било предоставено в размер общо до 200 милиона евро, докато цялото финансиране надвишавало 350 милиона евро.

- 341 От обжалваното решение (съображения 140 и 141) било видно, че Комисията е наясно, че спорното плащане е извършено в съответствие с условията на договора за поръчителство и че съответното задължение на ОА е било предмет на принудително изпълнение от страна на компетентните органи.
- 342 Освен това ОА подчертава, че Комисията е допуснала явна грешка в преценката на фактите, като е основала незаконосъобразността само на гаранционното плащане, извършено от Република Гърция през август 2004 г., на измененията в тези гаранции след суброгацията на Република Гърция в правата на ОА по договорите за лизинг (съображение 240 от обжалваното решение). Всъщност тази суброгация настъпила няколко месеца след спорното гаранционно плащане. С електронни съобщения от 22 декември 2004 г. и от 4 април 2005 г. Комисията била уведомена, че суброгацията на Република Гърция в правата на ОА е настъпила на 17 декември 2004 г. във връзка с договорите за лизинг на два от самолетите и на 4 април 2005 г. във връзка с договорите за лизинг на двата други самолета.
- 343 В допълнение жалбоподателите поддържат, че обжалваното решение е лишено от мотиви, доколкото Комисията не разгледала дали съответната мярка отговаря на критерия за частния инвеститор или гарант, който, ако се намирал в същото положение, щял да предпочете постепенно да извършва плащанията на дължимия остатък до края на лизингите, а не незабавно да изплати общите суми по гаранциите общо на стойност до 200 милиона евро, които били приведени в изпълнение.
- 344 Що се отнася, на трето място, до прякото плащане от 8,2 милиона евро на ОА, Република Гърция и ОА разясняват, че за получаването в съответствие с договорите за лизинг на предварителното одобрение от страна на лизингодателите относно пренаемането на самолети на NOA, през август 2004 г. ОА е трябвало да даде съгласие сумата от 8,2 милиона евро негови средства да бъде блокирана по сметка на Cr dit Lyonnais. Когато Република Гърция се суброгира в правата на ОА по гореспоменатите договори, тя решила да освободи тази сума. Същевременно, за да проведе процедура, която да не е толкова обременителна, държавата заплатила на ОА сума, равна на блокираните 8,2 милиона евро в замяна на

отстъпването в полза на държавата от ОА на първоначалната запорирана сума от 8,2 милиона евро, заедно със съответните лихви, която щяла да се деблокира благодарение на изпълнението на договорите за суброгация.

345 ОА признава, че при деблокирането на разглежданата сметка през декември 2004 г. в нарушение на задължението си за отстъпване на спорната сума на държавата запазва тези 8,2 милиона евро, както и съответните лихви. Тя изтъква, че по този начин се е опитвала да прихване собствените си вземания спрямо Република Гърция, както би постъпил всеки осведомен оператор.

346 Жалбоподателите изясняват, че спорната сума е удостоверена като задължение по отношение на Република Гърция в съответствие с приложимото национално право с оглед на принудителното ѝ събиране със съответните лихви.

347 Подкрепяна от встъпилата страна, Комисията оспорва изцяло тези доводи.

Съображения на Общия съд

348 Следва да се напомни, че член 1, първа алинея, буква б) от Решението от 11 декември 2002 г. разпорежда, че помощта за реструктуриране, предоставена от Република Гърция на ОА под формата на нови гаранции относно заеми за закупуването на нови самолети и за инвестициите, необходими за преместването ѝ на новото летище Spata (Гърция), се счита за несъвместима с общия пазар (вж. точка 6 по-горе).

349 При това положение Комисията твърди основателно, че ако спорните гаранционни плащания представляват само изпълнение на първоначалните гаранции, обявени за несъвместими с общия пазар от член 1, първа алинея, буква б) от Решението от 11 декември 2002 г., като тези плащания също би трябвало да се считат по силата на споменатото решение за несъвместими с общия пазар държавни помощи. Освен това от Решението от 11 декември 2002 г., с което се налага възстановяването на всички разглеждани помощи, изплатени след 14 август 1998 г., е видно, че Комисията не е предвидила възстановяването на спорните гаранционни плащания, тъй като те все още не са били направени. В настоящия случай съответната държава членка в изпълнение на Решението от 11 декември 2002 г. е следвало да се въздържа от извършването на тези плащания в съответствие с член 88, параграф 3 ЕО. В този контекст въпросът за неизпълнението на задълженията от страна на Република Гърция относно невъзстановяването на тези суми също не е бил повдигнат от Комисията по делото, по което е постановено Решението от 12 май 2005 г., тъй като спорните гаранции все още не са били изпълнени. Накрая, производството за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка поради неизпълнението на това съдебно решение, образувано от Комисията по силата на член 228, параграф 2 ЕО, не може да надхвърли границите на силата на пресъдено нещо на споменатото съдебно решение.

350 Оттук следва, че ако спорните плащания, както твърдят жалбоподателите, са били извършени в съответствие с първоначалните гаранции, член 1, параграф 3 от обжалваното решение е с чисто потвърдителен характер и не произвежда самостоятелни правни последици. Освен това разпореждането за възстановяване на съответните суми, съдържащо се в член 2 от обжалваното решение във връзка с член 1, параграф 3 от него, е логична последица от обявената несъвместимост съгласно Решението от 11 декември 2002 г.

351 В резултат от това в хипотезата, в която спорните гаранции не са били изменени, искането за отмяна на констатираната несъвместимост на тези гаранции съгласно член 1, параграф 3 от обжалваното решение би трябвало да се обяви за недопустимо поради окончателния характер на Решението от 11 декември 2002 г. За сметка на това искането за отмяна на член 2 във връзка със споменатия член 1, параграф 3 от обжалваното решение би трябвало да се обяви за допустимо, тъй като разпореждането за възстановяване по член 2 уврежда жалбоподателя.

- 352 При тези условия, дори да се предположи, че спорните гаранции не са били изменени, което не е установено, искането за отмяна на член 2 от обжалваното решение във връзка с член 1, параграф 3 от него в случая трябва да се отхвърли като неоснователно, поради това че Комисията се ограничава да изведе последиците от несъвместимостта, установена вече в Решението от 11 декември 2002 г., което е окончателно.
- 353 Освен това Комисията основателно изтъква и че при всички положения, дори спорните гаранционни плащания да не представляват само изпълнение на гореспоменатите първоначални гаранции, те също са незаконосъобразни и несъвместими с общия пазар.
- 354 Всъщност, обратно на твърденията на жалбоподателите, предоставянето на държавни помощи, дори под формата на гаранции, не би могло да породи оправдани правни очаквания у трети лица относно редовността на тези гаранции, ако са били предоставени в нарушение на разпоредбите на член 88, параграф 3 ЕО. Всъщност третите заинтересувани лица трябва да покажат необходимата предпазливост и грижа и да се уверят, че правилата на общественото право в областта на държавните помощи са били спазени (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 13 юни 2000 г. по дело ЕРАС/Комисия, Т-204/97 и Т-270/97, *Rescueil*, стр. II-2267, точка 144).
- 355 В това отношение, както напомня Комисията в обжалваното решение (съображение 239), като се позовава на своето Известие за прилагане на членове 87 [ЕО] и 88 [ЕО] по отношение на държавните помощи под формата на гаранции (ОВ С71, 2000 г. стр. 14, параграф 5.3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 158), ако съответната държава членка извърши гаранционно плащане при условия, различни от първоначално предвидените, се счита, че това плащане поражда нова гаранция, за която е налице задължение за уведомление по силата на член 88, параграф 3 ЕО.

- 356 Освен това съгласно съдебната практика, за да се даде възможност на Комисията да прецени дали дадена мярка изпълнява условията за дерогация на основание член 87, параграф 3 ЕО, съответната държава членка трябва в рамките на задължението за лоялно сътрудничество между държавите членки и институциите, което произтича от член 10 ЕО, да предостави на Комисията всички доказателства, които могат да позволят на тази институция да провери дали условията за исканата дерогация са изпълнени (Решение по дело Италия/Комисия, посочено по-горе, точка 20).
- 357 В случая Комисията по-специално упреква гръцките органи, че не са предоставили доказателства, позволяващи да се провери дали спорните плащания представляват само изпълнение на първоначалните гаранции. Предвид наличните доказателства в обжалваното решение (съображение 240) тя приема, че спорните мерки представляват нови гаранции.
- 358 В това отношение предвид доводите на страните и доказателствата по делото се оказва, че в хода на административното производство гръцките органи, въпреки разпореждането за предоставяне на информация, отправено им от Комисията, не дават информация относно точните условия по гаранционните договори, изтичането на определените срокове, предварителните официални уведомления от страна на банките кредитори и датата на заплащане на спорните суми. Освен това те не уведомяват относно евентуалните изменения на първоначалните гаранции, за да получат при необходимост одобрение на изменените гаранции.
- 359 При тези условия, дори да се предположи, че първоначалните гаранции, обявени за несъвместими с общия пазар с Решението от 11 декември 2002 г., са били изменени, е достатъчно да се констатира, че при всички случаи Комисията не надвишава границите на своето право на преценка, като приема в обжалваното решение (съображения 204 и 241), че тези нови спорни гаранции, предоставени от Република Гърция, на свой ред също представляват, и то на още по-силно основание, незаконосъобразни помощи с оглед на критерия за частния инвеститор предвид нарастващата задължняlost и общата неплатежоспособност на

ОА. В това отношение Комисията основателно отбелязва по-специално, че поведението на частните кредитори, които правят опити за налагане на по-строги условия във връзка със сключването на договорите за пренаемане на самолети от ОА на NOA и които се съгласяват само на суброгация от държавата в правата на ОА по договорите за лизинг, потвърждава липсата на доверие у ОА и у NOA и нежеланието на частните кредитори да поемат и най-малък риск по отношение на тях.

360 От предходните съображения произтича, че обжалваното решение не е опорочено от явна грешка в преценката и е достатъчно мотивирано относно квалификацията като държавни помощи на спорните плащания, извършени от Република Гърция в изпълнение на някои гаранции.

361 Що се отнася до прякото плащане на 8,2 милиона евро на ОА, извършено от Република Гърция на 9 август 2004 г. като аванс по заплатените от ОА суми по запорирана сметка като гаранция на дължимите от това дружество плащания по силата на договори за лизинг относно два самолета Airbus A 340-300, от доклада на Moore Stephens е видно, че за самото това спорно плащане няма никаква гаранция, както впрочем признават жалбоподателите. Освен това е безспорно, че при деблокирането на гореспоменатата сума от Cr dit Lyonnais ОА не възстановява на Република Гърция тази сума, заедно със съответните лихви (вж. точки 345 и 346 по-горе). При тези условия Комисията не надхвърля границите на своето право на преценка и мотивира в достатъчна степен обжалваното решение, като приема, че дори размерът на спорното плащане да се разглежда от гръцките органи като задължение на ОА спрямо тях, това плащане съставлява нова помощ от гледна точка на критерия за частния инвеститор предвид на слабата вероятност за възстановяването му от ОА (съображение 204 от обжалваното решение).

362 Ето защо поради всички тези съображения правните основания, изведени от явна грешка в преценката и недостатъчно мотивиране на обжалваното решение относно прилагането на спорните държавни гаранции, както и относно прякото плащане на гореспоменатата сума в размер на 8,2 милиона евро, трябва да се отхвърлят като неоснователни.

в) По бездействието по отношение на неплащането на данъчните и социалноосигурителни задължения (член 1, параграф 4 от обжалваното решение) (дела T-415/05, T-416/05 и T-423/05)

Доводи на страните

363 Жалбоподателите оспорват констатациите на Комисията относно твърдяното бездействие по отношение на неплащането от страна на ОА на данъчни и социалноосигурителни задължения. Гръцките органи вече отбелязали в своето становище от 11 юни 2004 г. неточностите и липсата на доказателства относно твърденията за нарушения, формулирани в това отношение от Комисията в Решение от 16 март 2004 г. за откриване на официална процедура по разследване. Единственият споменат в това решение конкретен пример се отнасял до неплащането на сума от 26 милиона евро за данъка, известен като „spatosimo“, с който Република Гърция облага самолетните билети с цел финансиране развитието на летищата.

364 Жалбоподателите отбелязват, че просрочените задължения към държавата не се превръщат автоматично в държавни помощи. За помощ може да се счита единствено размерът на предимството, предоставено на длъжника от публичния кредитор, който не действа като частен кредитор. Да се установи съществуването на държавна помощ в съответствие с критерия за частния кредитор означавало да се докаже трайно бездействие относно липсата на плащане, а следователно и същата да се изрази в количествено отношение. Тежестта на доказване в това отношение падала върху Комисията.

- 365 В случая Комисията допуснала явна грешка в преценката и нарушила задължението за мотивиране, като приела, че единствено намесата на държавата позволявала на ОА да продължи дейността си, и като не оценила бездействието на държавата от гледна точка на критерия за частния кредитор.
- 366 Всъщност Комисията не доказала нито трайния характер на твърдяното бездействие на Република Гърция, нито предоставянето на предимство на ОА спрямо конкурентите ѝ относно спряното принудително събиране на задълженията.
- 367 По-специално Комисията не посочила конкретните елементи, показващи, че частен кредитор не би приел спорните мерки. Тя по-конкретно не изследвала дали твърдяното бездействие от страна на Република Гърция по отношение на задълженията произтича от споразумение за уреждане на задължения, при какви условия това споразумение е сключено, дали задълженията на ОА са удостоверени и дали тяхното принудително събиране е започнало.
- 368 В случая Комисията се позовавала на трайно бездействие, докато по отношение на социалноосигурителните задължения самата тя признавала по делото, по което е постановено Решението от 12 май 2005 г., отсъствието на такова бездействие през периода преди декември 2002 г.
- 369 Освен това жалбоподателите упрекват Комисията, че в обжалваното решение не дава достатъчно указания, позволяващи не само на съответната държава членка, а и на всички засегнати лица да установят точно обявената за несъвместима помощ и да определят без прекомерни затруднения нейния размер.

- 370 Поради това жалбоподателите стигат до извода, че обжалваното решение е опорочено от липсата на мотиви. Те упрекват Комисията, че единствено упоменава обща сума „от порядъка“ на 354 милиона евро и оставя на гръцките органи да изразят в количествено отношение реалното предимство, от което ОА се е възползвала. Тъй като Комисията не посочва как би постъпил частният кредитор, било невъзможно точно да се определи видът помощ, констатирана от Комисията, периодът на предоставянето и размерът ѝ.
- 371 По-специално в обжалваното решение Комисията не уточнила дали гореспоменатата сума от 354 милиона евро, подлежащи на възстановяване, включва единствено главницата на задълженията или също и лихвите и глобите. В това отношение жалбоподателите напомнят, че съгласно гръцкия Кодекс за принудителното събиране на публични вземания удостоверяването на задълженията към държавата от компетентната финансова служба има силата на изпълнително основание за целите на принудителното събиране. Удостоверените задължения се увеличавали със значителни по размер лихви, а забавените плащания се санкционирали с глоби. За изпълнението на удостоверенията за наличие на задължение се издавали индивидуални уведомления за плащане, с които съответното дружество се приканвало да заплати дължимите суми.
- 372 Според ОА явната грешка в преценката, допусната от Комисията по отношение на глобите и националните лихви, се потвърждавала от факта, че член 2, параграф 2 от обжалваното решение налага да се прилагат общностни лихви спрямо общия размер на данъчните задължения, включващи глобите и националните лихви.
- 373 Комисията обаче била уведомена, че при извършената от експертите на Комисията през май 2005 г. проверка 90% от данъчните и социалноосигурителни задължения на ОА са били удостоверени, по тях се начислявали лихви и били наложени глоби. При това положение, тъй като режимът на принудително събиране, от една страна, на задълженията към държавата, и от друга страна, на подлежащите на възстановяване държавни помощи е абсолютно еднакъв, би

следвало да се разгледат последиците относно принудителното събиране от квалифицирането на всички задължения като държавни помощи.

- 374 Освен това жалбоподателите поддържат, че обжалваното решение е недостатъчно мотивирано относно възможността на Република Гърция да се вменят действията на националната социалноосигурителна организация.
- 375 Накрая, ОА иска да се установи дали дължимите на АІА данъци се включват в размера на спорните задължения.
- 376 Комисията, подкрепяна от встъпилата страна, оспорва доводите на жалбоподателите. Тя по-специално изтъква, че гръцките органи са в състояние точно да изразят в количествено отношение спорните задължения, както впрочем потвърждавало удостоверяването на 90 % от тях.

Съображения на Общия съд

- 377 Следва да се провери дали Комисията установява по задоволителен от правна гледна точка начин, че след Решението от 11 декември 2002 г. бездействието от страна на Република Гърция продължава по отношение на неплащането от ОА на нейните данъчни и социалноосигурителни задължения между декември 2002 г. и декември 2004 г.

- 378 За целта следва да се отбележи в самото начало, че обратно на твърденията на жалбоподателите, самото удостоверяване на задълженията на ОА към Република Гърция не позволява да се гарантира изплащането им (вж. в този смисъл Определение по дело *Olymriaki Aeroporia Ypiresies/Комисия, посочено по-горе, точка 94*). В резултат от това, когато в отсъствието на всякакво законосъобразно основание след удостоверенията за задължения не бъдат издадени уведомления за плащане и при евентуална липса на плащане не бъдат постановени мерки за принудително изпълнение, бездействието на Република Гърция по отношение на неплащането на разглежданите задължения продължава. В това отношение споменатото от Република Гърция обстоятелство, че режимът на принудително изпълнение на държавните вземания и на държавните помощи е еднакъв, е ирелевантно с оглед преценката дали е налице държавна помощ под формата на такова бездействие.
- 379 В случая обаче жалбоподателите нито посочват, че е имало уведомление за плащане, нито представят такова, като също така не твърдят, че са били приложени мерки за принудително изпълнение, за да бъдат събрани спорните вземания от ОА.
- 380 Освен това в отговор на поставен от Общия съд в съдебното заседание въпрос ОА уточнява, че споразумения за уреждането на задължения са били сключени единствено с ИКА. В това отношение от обжалваното решение (съображение 128) следва, че експертите на Комисията отбелязват, че сумата от 7,7 милиона евро е заплатена на ИКА „по силата на спогодба за годините преди 2003 г.“ От материалите по делото и от доводите на страните е видно, че по отношение на социалноосигурителните задължения — чийто размер е изчислен в доклада на Moore Stephens на 148 милиона евро за 2003 г. и на 196 милиона евро за 2004 г. — и на данъчните задължения в размер на 374 милиона евро през 2003 г. и на 431 милиона евро през 2004 г. съгласно направените в същия доклад констатации въз основа на финансови и счетоводни отчети на ОА гръцките органи и ОА не предоставят на Комисията в хода на административното производство никаква информация, подкрепена с доказателства, относно сключването и точното съдържание на евентуалните споразумения за уреждането на задължения относно данъчните и социалноосигурителните задължения на ОА към държавата през разглеждания период и относно прилагането на тези споразумения.

- 381 Обратно на твърденията на жалбоподателите Комисията не би могла да бъде упрекната, че не е извършила достатъчно задълбочено проучване. По-специално при обстоятелствата по настоящото дело неточностите на изложените от Комисията твърдения за нарушения в Решението от 16 март 2004 г. за откриване на официална процедура по разследване не освобождават Република Гърция и ОА от задължението да представят на Комисията всички елементи, които считат за релевантни към уреждането от страна на ОА на разглежданите задължения. Действително в споменатото решение (точка 82) Комисията се позовава единствено на „неплащането на данъчните задължения“ и не упоменава изрично бездействието относно неплащането на социалноосигурителните задължения. Същевременно формулираните от Комисията твърдения за нарушение трябва да се тълкуват в контекста на откритото от тази институция проучване — успоредно с продължаващото изпълнение на Решението от 11 декември 2002 г. — относно всички мерки след това решение, свързани с реструктурирането на обединението Olympic Airways, които могат да съдържат държавни помощи. В този контекст, характеризиращ се със значителните финансови затруднения на ОА, която вече се е ползвала от подобни мерки в миналото под формата на бездействие относно неплащането на данъчните и социалноосигурителните си задължения, констатирани в Решението от 11 декември 2002 г., Република Гърция впрочем подчертава в своето становище от 11 юни 2004 г., че понятието „данъчни задължения“ е неясно. В това отношение тя по същество отбелязва, че ако Комисията възнамерява да приеме, че гръцките органи подкрепят ОА, като бездействат при неплащането на някои задължения, а не единствено на данъчни задължения, тя следвало да докаже наличието на подобно бездействие.
- 382 В случая жалбоподателите не се позовават на никакъв конкретен елемент, който да може да обясни бездействието от страна на Република Гърция по отношение на липсата на плащане на спорните задължения през разглеждания период.
- 383 При тези условия Комисията не би могла да се упрекне, че е обърнала тежестта на доказване, презумирайки наличието на трайно бездействие от държавата по отношение на задълженията на ОА, каквото не би проявил частен кредитор, поставен в сравнимо положение.

384 В това отношение жалбоподателите не са установили, че Комисията е надхвърлила границите на своето право на преценка, приемайки, че макар държавата, подобно на всеки частен кредитор, наистина да може да предостави на своите длъжници времеви кредит, за да изпълнят своите задължения, когато е налице реална перспектива част от тези задължения да бъде събрана в близко и предвидимо бъдеще, в случая такава перспектива не се оказва вероятна в отсъствието на данни за оздравяването на ОА, както личи от натрупването на задълженията ѝ. Освен това по този въпрос обжалваното решение (вж. по-специално съображения 203 и 205), в което Комисията поставя по-специално акцент върху увеличаването през разглеждания период на данъчните и социалноосигурителни задължения на ОА, които са значителни още в края на 2002 г., е мотивирано в достатъчна степен.

385 По-специално опасността кредиторът да претърпи допълнителни загуби се потвърждава от обстоятелството, че спорните мерки са продължение на някои мерки от същото естество, изразяващи се в бездействие по отношение по-специално на трайното неплащане на вноските за социално осигуряване и на данъчни задължения, например на данъка „spatosimo“, вече квалифицирани като държавни помощи в Решението от 11 декември 2002 г. Тъй като жалбоподателите не посочват и най-малкото доказателство, което да позволява спорните мерки да се разграничат от аналогични предходни помощи, обстоятелството, че тези мерки представляват логично продължение на споменатите предходни помощи, може да се счита за потвърждение, че те принадлежат към категорията на държавните помощи (Решение по дело BP Chemicals/Комисия, посочено по-горе, точки 171 и 176). Този извод не се променя от обстоятелството — единствено във връзка с изпълнението на Решението от 11 декември 2002 г. и поради това ирелевантно към настоящия случай, — че Комисията в иска си за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка, по който е постановено Решението от 12 май 2005 г., изключва социалноосигурителните вноски от искането Съдът да констатира, че Република Гърция не е взела всички необходими мерки за възстановяването на помощите, посочени в Решението от 11 декември 2002 г. след сключено между ОА и ИКА споразумение и частичното изпълнение на социалноосигурителните задължения, посочени в това решение, както е видно от точка 10 от споменатото съдено решение.

- 386 В това отношение в случая е важно впрочем да се подчертае, че Комисията уточнява, че ако беше предвидена и най-малката конкретна мярка да се гарантират вземанията на държавата, тя щеше да е склонна да я разгледа при изпълнението на обжалваното решение.
- 387 Що се отнася до твърдението за нарушение, направено от жалбоподателите, съгласно което спорните помощи не били изразени дори приблизително в количествено отношение, достатъчно е да се отбележи, че в Решение от 14 февруари 2008 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе (точка 42), Съдът вече е отхвърлил това твърдение за нарушение, като е констатирал, че сумите във връзка с несъбирането на данъци и социалноосигурителни вноски са определени в член 1 от обжалваното решение.
- 388 По-специално липсата на подробно описание на задълженията на ОА към Република Гърция извън разграничението между данъчните и социалноосигурителните задължения не прави невъзможно количественото изразяване на спорните помощи въз основа на достатъчно точните указания, съдържащи се в мотивите на обжалваното решение (съображения 128—130 и 205), от които диспозитивът е неотделим. Поради това обжалваното решение не би могло да се счита за недостатъчно мотивирано по този въпрос. При всички положения количественото изразяване трябва да се направи от гръцките органи в рамките на изпълнението на обжалваното решение при лоялно сътрудничество с Комисията (вж. в този смисъл Решение на Съда от 14 февруари 2008 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точки 43 и 44).
- 389 Освен това в обжалваното решение (съображение 206) Комисията мотивира в достатъчна от правна гледна точка степен възможността спорната мярка да се вземе на държавата, като по-специално отбелязва, че ИКА е гръцката публична организация, която под надзора на държавата отговаря за управлението на гръцката система за социално осигуряване и за събирането на вноските за задължително социално осигуряване.

390 Накрая, обратно на твърденията на жалбоподателите, налагането в член 2 от обжалваното решение на заплащането на общностни лихви върху сумата на спорната помощ, вече увеличена с национални лихви, не доказва никаква явна грешка в преценката в анализа на Комисията, след като тези различни лихви имат своето конкретно предназначение (вж. точки 417 и 418 по-долу).

391 Що се отнася по-специално до данъка „spatosimo“, жалбоподателите не установяват, че на Комисията е предоставено доказателство за плащане. Все пак следва да се напомни, че при частично плащане на определен налог това следва да се вземе под внимание при изпълнението на обжалваното решение, както отбелязва Комисията.

392 Що се отнася до изразените от ОА съмнения във връзка с квалификацията като държавна помощ на бездействието относно неплащането от ОА на дължимите на АІА данъци, достатъчно е да се отбележи, че Комисията не разглежда тази мярка сама по себе си с оглед на евентуално квалифициране като държавна помощ. Всъщност в съображение 179 от обжалваното решение тя само споменава в рамките на разглеждането на естеството на реструктурирането липсата на прехвърляне на НОА по време на отделянето на задължението на ОА към АІА. За сметка на това Комисията разглежда задълженията на НОА към АІА. Тя счита в това отношение, че не може да направи окончателен извод, че действията на АІА могат да се вменят на държавата.

393 Поради всички тези съображения правните основания, изведени от явна грешка в преценката и от липсата на мотиви, трябва да се отхвърлят като неоснователни.

4. По нарушението на правото на изслушване (дела T-415/05 и T-423/05)

а) Доводи на страните

³⁹⁴ Република Гърция и ОА поддържат, че Комисията е нарушила правото на защита на съответната държава членка, като е отказала да ѝ изпрати доклада на Moore Stephens преди приемането на обжалваното решение въпреки отправените от нея искания, потвърдени по-специално в писмото ѝ до Комисията от 26 октомври 2005 г. Този доклад бил предаден на гръцките органи едва в края на 2005 г. в разрез с практиката на Комисията в областта на държавните помощи в сектора на въздушния транспорт, например по делото относно дружеството Alitalia. Освен това Република Гърция се позовава в това отношение на нарушение на принципа на добра администрация.

³⁹⁵ Жалбоподателите упрекуват Комисията, че в обжалваното решение възпроизвежда съдържанието се в гореспоменатия доклад констатации, без гръцките органи да са имали възможност своевременно да формулират коментари по повод слабостите на доклада относно разглеждането на договорите за пренаемане на самолети на NOA, оценката на активите на ОА, прехвърлени на NOA, и различните преки помощи, за които се твърди, че са предоставени на ОА.

³⁹⁶ ОА твърди, че нарушаването на правото на Република Гърция да бъде изслушана е оказало пряко отрицателно въздействие върху възможността на получателя на твърдяната помощ да защити интересите си. В този смисъл ОА „по аналогия“ била лишена от правото си на изслушване относно достоверността и релевантността на изложените в доклада на Moore Stephens обстоятелства.

- 397 Ако гръцките органи, а „по аналогия“ и ОА бяха имали достъп до този доклад, те са щели да имат възможност да изяснят значителен брой недоразумения преди приемането на обжалваното решение. Поради това нарушението на правото на Република Гърция да бъде изслушана обуславяло отмяната на това решение.
- 398 Подкрепяна от встъпилата страна, Комисията оспорва тези доводи. Тя уточнява, че обратно на твърденията на Република Гърция, преди решението относно дружеството Alitalia тя не е изпращала доклад и на италианските органи.

б) Съображения на Общия съд

- 399 Във всяко производство срещу лице, което може да завърши с увреждащ го акт, спазването на правото на защита представлява основен принцип на правото на Съюза и трябва да бъде гарантирано дори когато липсва специална правна уредба, както вече бе припомнено в точка 229 по-горе.
- 400 По-специално в областта на държавните помощи за целите на преценката на дадена мярка от гледна точка на разпоредбите на член 87 ЕО Комисията може да се основе на доказателства, събрани от трети лица, само след като даде възможност на съответната държава да представи становището си относно посочените доказателства (вж. точка 250 по-горе).
- 401 В случая, доколкото докладът на Moore Stephens се основава изключително на данните, събрани от ОА и от NOA по време на проучването на място на експертите на Комисията, и поради това не съдържа никакво фактическо

обстоятелство, с което предприятията — бенефициери по спорните мерки, притежавани изцяло от Република Гърция, да не са били запознати, липсата на изпращане на този доклад на Република Гърция сама по себе си не може да накърни правото на защита на тази държава членка.

⁴⁰² Освен това следва да се напомни, че относно спорните мерки в полза на НОА по дело Т-415/05 вече е постановено, че Комисията е нарушила разпоредбите на член 87, параграф 1 ЕО, като не е проверила дали заплатените от тази авиокомпания на ОА и на Република Гърция наеми за пренаемането на самолети са по-ниски от пазарните цени (вж. точки 248—253 по-горе), поради което тук не се налага да се разглеждат последиците от липсата на изпращане на доклада на Moore Stephens на гръцките органи относно изхода от производството.

⁴⁰³ Що се отнася до спорните мерки в полза на ОА по дела Т-415/05 и Т-423/05, важно е да се отбележи, че жалбоподателите не се позовават на никакво конкретно обстоятелство, позволяващо да се предполага, че ако гръцките органи бяха разполагали с доклада на Moore Stephens преди приемането на обжалваното решение, те биха могли да посочат доводи, които да повлияят върху изхода от производството.

⁴⁰⁴ Поради това правното основание, изведено от нарушението на правото на защита, трябва да се отхвърли като неоснователно. Освен това, тъй като жалбоподателите не представят конкретни твърдения в подкрепа на правното основание, изведено от нарушение на принципа на добра администрация (вж. точка 394 по-горе), то следва да се отхвърли по същите съображения като правното основание, изведено от нарушението на правото на защита.

5. По нарушението на принципа на пропорционалност (Т-415/05 и Т-416/05)

а) Доводи на страните

⁴⁰⁵ По дело Т-415/05 Република Гърция поддържа, че — ако обжалваното решение би трябвало да се тълкува в смисъл, че NOA също е задължена да възстановява помощите, платени на ОА, в изпълнение на член 2, параграф 1 от обжалваното решение, което тя оспорва — би било непропорционално да се изисква възстановяване от NOA, по-специално на сумата от 354 милиона евро, посочена в член 1, параграф 4 от това решение, тъй като дружеството започнало да извършва дейност едва от 12 декември 2003 г., а Комисията не била констатирала никаква помощ в негова полза под формата на бездействие по отношение на неплащането на данъци и социалноосигурителни вноски.

⁴⁰⁶ В репликата Република Гърция добавя, че подобно изискване било в разрез със задължението за добросъвестно сътрудничество, закрепено в член 10 ЕО.

⁴⁰⁷ По дело Т-416/05 NOA изтъква, че задължението ѝ за възстановяване на помощите, посочени в член 1, параграф 4 от обжалваното решение, отпреди отделянето, било в разрез с принципа на пропорционалност, ако обхваща помощите, предоставени във всички сектори на дейност на ОА.

408 Подкрепяна от встъпилата страна, Комисията оспорва тези доводи.

б) Съображения на Общия съд

409 По дело Т-416/05 не следва да се постановява решение по твърдението на жалбоподателя относно недопустимостта на доводите, свързани с несигурността на Комисията относно точната дата на учредяване на NOA, които впрочем са приведени само като допълнение в рамките на настоящото правно основание. Всъщност тези доводи при всички положения са ирелевантни, както вече бе постановено (вж. точка 117 по-горе).

410 По същество е достатъчно да се припомни, че в съдебното решение от 14 февруари 2008 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе (точка 53) Съдът отхвърля правното основание, изведено от нарушение на принципа на пропорционалност, на което Република Гърция се позовава пред него, поради това че премахването на незаконосъобразна помощ чрез възстановяване е логична последица от констатацията на нейната незаконосъобразност и че задължението на държавата членка да премахне помощ, считана от Комисията за несъвместима с общия пазар, има за цел да възстанови предходното положение.

411 При тези условия, след като бе констатирано, че NOA може да се счита за правоприемник на ОА за целите на възстановяването на спорната помощ (вж. точки 148—151 по-горе), не би могло да се счита, че възстановяването на тази помощ от NOA е в противоречие с принципа на пропорционалност.

- 412 Освен това следва да се отбележи, че що се отнася до разпределянето на задължението за възстановяване между ОА и NOA, този въпрос не е разрешен в Решението от 12 май 2005 г. и не е бил разгледан от Комисията в обжалваното решение. Поради това страните следва да го уредят в рамките на националното производство за изпълнение на обжалваното решение в съответствие с взаимното си задължение за лоялно сътрудничество (вж. точки 125—127 по-горе).
- 413 Поради всички тези мотиви правното основание, изведено от нарушение на принципа на пропорционалност, както и твърдението за нарушение, изведено от нарушение на задължението за сътрудничество, което твърдение не се подкрепя от никакви конкретни изявления, трябва да се отхвърлят като неоснователни.

6. По нарушението на принципа *ne bis in idem* (дела T-415/05 и T-423/05)

- 414 Република Гърция и ОА поддържат, че доколкото от сумата от 354 милиона евро, посочена в член 1, параграф 4 от обжалваното решение, близо 136 милиона евро представляват лихвите и глобите, предвидени в националното право, задължението за начисляване върху сумите за възстановяване на общностния референтен лихвен процент, предвидено в член 2, параграф 2 от обжалваното решение, е в разрез с принципа *ne bis in idem*.
- 415 Следва да се подчертае, че дължимите по силата на член 2, параграф 2 от обжалваното решение общностни лихви от страна на предприятията, получили спорните помощи, не представляват санкция, а целят изцяло да възстановят конкуренцията посредством възстановяването на предимството, предоставено на тези получатели от датата на предоставяне на помощите.

- 416 В случая, тъй като бездействието относно неплащането на сумите по различните лихви за забава и увеличения, предвидени от гръцкото право, също представлява държавна помощ, Комисията основателно изтъква, че обжалваното решение трябва да се тълкува в смисъл, че лихвите, посочени в член 2, параграф 2 от него, се прилагат и за тези суми от момента, в който станат изискуеми. Освен това правилата за капитализацията на лихвите ще се определят по време на изпълнението на обжалваното решение, както уточнява Комисията пред Общия съд.
- 417 Доколкото, от една страна, лихвите за забава и глобите, предвидени в националното право, и от друга страна, лихвите, предвидени в обжалваното решение с оглед възстановяването на конкуренцията, в този смисъл са с различно предназначение, начисляването на обществени лихви върху общата сума на помощите, увеличено с националните лихви и глоби, не е в нарушение на принципа *ne bis in idem*.
- 418 Оттук следва, че правното основание, изведено от нарушението на принципа *ne bis in idem*, трябва да се отхвърли като неоснователно.
- 419 От всичко изложено дотук следва, че обжалваното решение трябва да се отмени, от една страна, доколкото Комисията обявява за несъвместима с общия пазар предоставената на NOA помощ (член 1, параграф 1), от друга страна, доколкото то обявява за несъвместима помощта, предоставена на OA, посочена в член 1, параграф 2 от това решение, що се отнася до сумата, съответстваща на стойността на всички нематериални активи, записани в рамките на положителната репутация, стойността на прехвърлените на NOA самолети, както и очакваните постъпления от продажбата на два самолета, и накрая, доколкото изисква възстановяването на тези помощи (член 2).

По съдебните разноски

- 420 Съгласно член 87, параграф 3 от Процедурния правилник, Общият съд може да разпредели съдебните разноски или да реши всяка страна да понесе направените от нея разноски, ако всяка от страните е загубила по едно или няколко от предявените основания. Съгласно член 87, параграф 4, трета алинея от Процедурния правилник Общият съд може да вземе решение встъпила страна, различна от държава членка, да понесе направените от нея съдебни разноски.
- 421 По трите съединени дела, тъй като всяка от страните губи отчасти по предявените от нея основания, всяка страна трябва да бъде осъдена да понесе направените от нея съдебни разноски, включително и разноските, свързани с обезпечителните производства по дела T-416/05 и T-423/05.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (шести състав)

реши:

- 1) **Отменя член 1, параграф 1 от Решение С (2005) 2706 окончателен на Комисията от 14 септември 2005 година относно държавни помощи в полза на Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE (С 11/2004 (ex NN 4/2003) — Olympiaki Aeroporia — Преструктуриране и приватизация).**

- 2) **Отменя член 1, параграф 2 от Решение С (2005) 2706 окончателен в частта му относно сумата, съответстваща на стойността на всички нематериални активи, записани в баланса при преобразуване на Olympiaki Aeroporia Ypiresies като положителна репутация, относно стойността на прехвърлените на Olympiakes Aerogrammes AE самолети, както и относно очакваните постъпления от продажбата на два самолета, все още записани в баланса на Olympiaki Aeroporia Ypiresies.**

- 3) **Отменя член 2 от Решение С (2005) 2706 окончателен, доколкото се отнася до мерките по член 1, параграфи 1 и 2, тъй като посочените разпоредби са отменени.**

- 4) **Отхвърля жалбите в останалата им част.**

- 5) **Всяка от страните понася направените от нея съдебни разноси, включително в рамките на обезпечителните производства.**

Jaeger

Meij

Truchot

Постановено в открито съдебно заседание в Люксембург на 13 септември 2010 година

Подписи

II - 4888

Съдържание

Обстоятелства, предхождащи спора	II - 4759
Решение 2003/372/ЕО	II - 4760
Обжалваното решение	II - 4763
Производство и искания на страните	II - 4769
От правна страна	II - 4774
А — По отпадането на правния интерес на жалбоподателите	II - 4774
1. Доводи на страните	II - 4774
2. Съображения на Общия съд	II - 4776
Б — По съществуването на спора	II - 4779
1. По отчитането на икономическата приемственост между ОА и NOA за целите на възстановяването на помощите (дела T-415/05 и T-416/05)	II - 4780
а) Доводи на страните	II - 4780
б) Съображения на Общия съд	II - 4788
По определянето на мерките в полза на ОА, които могат да породят за NOA задължение за възстановяване	II - 4789
По правното значение на обжалваното решение по отношение установяването дали NOA е правоприменик на ОА за целите на възстановяването на спорната помощ	II - 4792
По преценката на мотивите и основателността на констатацията в обжалваното решение, че NOA е правоприменик на ОА за целите на възстановяването на спорната помощ	II - 4797

2.	По предоставената на NOA помощ (член 1, параграф 1 от обжалваното решение) (дела Т-415/05 и Т-416/05)	II - 4806
	а) По вземането под внимание на икономическата приемственост между ОА и NOA за целите на квалифицирането на спорните мерки	II - 4806
	Доводи на страните	II - 4806
	Съображения на Общия съд	II - 4808
	б) По критерия за частния инвеститор	II - 4813
	Доводи на страните	II - 4813
	Съображения на Общия съд	II - 4819
	— По определянето на спорната помощ	II - 4819
	— По определянето на спорните въпроси с оглед на съдържанието на обжалваното решение и на доводите на страните	II - 4821
	— По елементите, релевантни в случая за целите на прилагането на критерия за частния инвеститор	II - 4824
	— По разпределянето на доказателствената тежест и респективните процесуални задължения на Комисията и на съответната държава членка	II - 4828
3.	По предоставените на ОА помощи	II - 4837
	а) По предварителното заплащане на завишената стойност на прехвърлените към NOA активи на ОА (член 1, параграф 2 от обжалваното решение) (дела Т-415/05 и Т-423/05)	II - 4837
	По нарушението на член 87, параграф 1 ЕО и липсата на мотиви (дела Т-415/05 и Т-423/05)	II - 4838
	— Доводи на страните	II - 4838
	— Съображения на Общия съд	II - 4844
	По нарушението на член 87, параграф 3 ЕО и липсата на мотиви (дело Т-415/05)	II - 4858

ГЪРЦИЯ И ДР./КОМИСИЯ

— Доводи на страните	II - 4858
— Съображения на Общия съд.....	II - 4861
б) По прилагането на някои държавни гаранции (член 1, параграф 3 от обжалваното решение) (дела T-415/05 и T-423/05)	II - 4862
Доводи на страните.....	II - 4862
Съображения на Общия съд.....	II - 4866
в) По бездействието по отношение на неплащането на данъчните и социалноосигурителни задължения (член 1, параграф 4 от обжалваното решение) (дела T-415/05, T-416/05 и T-423/05)	II - 4871
Доводи на страните.....	II - 4871
Съображения на Общия съд.....	II - 4874
4. По нарушението на правото на изслушване (дела T-415/05 и T-423/05)...	II - 4880
а) Доводи на страните.....	II - 4880
б) Съображения на Общия съд.....	II - 4881
5. По нарушението на принципа на пропорционалност (T-415/05 и T-416/05)	II - 4883
а) Доводи на страните.....	II - 4883
б) Съображения на Общия съд.....	II - 4884
6. По нарушението на принципа ne bis in idem (дела T-415/05 и T-423/05)	II - 4885
По съдебните разноски	II - 4887
	II - 4891